

Obsah

Úvod	2
I. Svodné informace o činnosti Oblastního inspektorátu	3
1.1 Stručný souhrn činnosti	3
1.2 Významné závěry z činnosti	3
1.3 Nesplněné úkoly	6
1.4 IPPC	7
1.5 Stížnosti	8
1.6 Havárie	11
1.7 Personalistika	12
1.8 Ekonomika	13
II. Činnosti odborných složek Oblastního inspektorátu	14
1. Oddělení ochrany ovzduší	14
2. Oddělení ochrany vod	23
3. Oddělení odpadového hospodářství	41
4. Oddělení ochrany přírody	48
5. Oddělení ochrany lesa	56
Závěr	60
Přílohy:	62

Přehled o činnosti ČIŽP OI Brno za období v roce 2005

Porovnání výsledků činnosti ČIŽP OI Brno za rok 1993-2005 (tabulka)

Porovnání výsledků činnosti ČIŽP OI Brno za rok 1993-2005, přepočteno na 1 inspektora (tabulka)

Přehled o činnosti oblastních inspektorátů za rok 2005 - oddělení ochrany ovzduší

Evidence pokut v právní moci za rok 2005 - oddělení ochrany ovzduší

Přehled o činnosti oblastních inspektorátů za rok 2005 - oddělení ochrany vod

Přehled poplatků za rok 2005 - oddělení ochrany vod

Evidence pokut v právní moci za rok 2005 - oddělení ochrany vod

Evidence blokových pokut za rok 2005 - oddělení ochrany vod

Přehled o činnosti oblastních inspektorátů za rok 2005 - oddělení odpadového hospodářství

Evidence pokut v právní moci za rok 2005 - oddělení odpadového hospodářství

Přehled o činnosti oblastních inspektorátů za rok 2005 - oddělení ochrany přírody

Evidence pokut v právní moci za rok 2005 - oddělení ochrany přírody
 Evidence blokových pokut za rok 2005 - oddělení ochrany přírody
 Přehled o činnosti oblastních inspektorátů za rok 2005 - oddělení ochrany lesa
 Evidence pokut v právní moci za rok 2005 - oddělení ochrany lesa
 Přehled o činnosti oblastních inspektorátů za rok 2005 - IPPC
 Evidence pokut v právní moci za rok 2005 - IPPC
 Porovnání výsledků činnosti ČIŽP OI Brno za rok 1993-2005 (graf)
 Porovnání výsledků činnosti ČIŽP OI Brno za rok 1993-2005 (3D graf)
 Porovnání výsledků činnosti ČIŽP OI Brno za rok 1993-2005, Revize, prověrky, kontroly (graf)
 Porovnání výsledků činnosti ČIŽP OI Brno za rok 1993-2005, Stanoviska a vyjádření (graf)
 Porovnání výsledků činnosti ČIŽP OI Brno za rok 1993-2005, Pokuty počet rozhodnutí v právní moci (graf)
 Porovnání výsledků činnosti ČIŽP OI Brno za rok 1993-2005, Pokuty, výše pokut v právní moci (graf)
 Porovnání výsledků činnosti ČIŽP OI Brno za rok 1993-2005, Průměrná výše pokut (graf)
 Porovnání výsledků činnosti ČIŽP OI Brno za rok 1993-2005, Opatření (graf)
 Porovnání výsledků činnosti ČIŽP OI Brno za rok 1993-2005, Rozhodnutí ve správním řízení (graf)
 Porovnání výsledků činnosti ČIŽP OI Brno za rok 1993-2005, Stížnosti (graf)
 Nejvyšší pokuty v právní moci v roce 2005 - OI Brno
 Nejvyšší pokuty v právní moci v roce 2005 - oddělení ochrany ovzduší
 Nejvyšší pokuty v právní moci v roce 2005 - oddělení ochrany vod
 Nejvyšší pokuty v právní moci v roce 2005 - oddělení odpadového hospodářství
 Nejvyšší pokuty v právní moci v roce 2005 - oddělení ochrany přírody
 Nejvyšší pokuty v právní moci v roce 2005 - oddělení ochrany lesa

Úvod

Zpráva o činnosti Oblastního inspektorátu České inspekce životního prostředí Brno za rok 2005 shrnuje výsledky práce ve stručném zhodnocení a číselných hodnotách. Základními podklady pro činnost inspektorátu v minulém roce byl strategický plán, plán práce na rok 2005 a povinnosti vyplývající ze složkových zákonů. Organizačně byl inspektorát po změnách v roce 2003 a 2004 nadále stabilizován ve dvou základních sekcích – sekci I – technické (oddělení ochrany ovzduší, oddělení ochrany vody, odpadové hospodářství) a sekci II-ochrany lesa a přírody (oddělení ochrany lesa, oddělení ochrany přírody). Inspektorát provozoval detašované pracoviště ve Zlíně, kde od roku 2005 na požadavek Zlínského kraje jsou zastoupena všechna oddělení jedním pracovníkem. Průměrně činnost inspektorátu v roce 2005 zajišťovalo 60 pracovníků, z toho 6 administrativních a 1 ekonomka.

Činnosti jsou zajišťovány s následující územní působností: oddělení ochrany ovzduší, odpadové hospodářství a ochrany lesa působí v kraji jihomoravském a zlínském, oddělení ochrany vody působí v jihomoravském kraji mimo obce Vyškov, v jihočeském kraji na území obce s rozšířenou působností Dačice, v pardubickém kraji na území obcí s rozšířenou působností Polička a Svitavy, v kraji Vysočina na území obcí s rozšířenou působností Nové Město na Moravě, Bystřice nad Pernštejnem, Velké Meziříčí, Náměšť nad Oslavou, Třebíč a Moravské Budějovice a ve zlínském kraji. Oddělení ochrany přírody v působnosti v jihomoravském a zlínském kraji mimo CHKO Beskydy a částečně v kraji olomouckém CHKO Bílé Karpaty.

V jednotlivých složkách byly řešeny jako nejzávažnější následující úkoly „ v ochraně ovzduší dodržování emisních limitů a jakost provozu technologických a odlučovacích zařízení; v ochraně vody nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami a havárie ohrožující jakost vod; v odpadovém hospodářství nakládání s odpady, chemickými látkami a vedení evidence; v ochraně přírody především ořezy, úmluva CITES a GMO; v ochraně lesa nezákonná těžba, zanedbaná údržba lesa a eroze na lesní půdě.

Byla stabilizována problematika dislokace. Po předchozích dvou letech rekonstrukcí a oprav byly dokončeny slaboproudé rozvody uvedením do provozu počítačové učebny (slouží současně jako zasedací místnost pro 70 osob) a audiovizuální soupravy v zasedací místnosti. Rovněž byla provedena oprava výstražného zvukového signálu pro vyhlašování požárního popř. jiného poplachu.

Souhrnně lze konstatovat, že oblastní inspektorát, stejně jako v předchozích letech plnil svoji funkci, plánované i vyvolané úkoly a udržel svoji právní a odbornou autoritu na potřebné výši. Byla splněna veškerá ekonomická kriteria, především stanovený rozpočet neinvestičních prostředků. Tomu také odpovídají velmi dobré výsledky hodnocené číselnými údaji objemu práce v jednotlivých sledovaných kriteriích.

I. Svodné informace o činnosti

1. Stručný souhrn činnosti

Činnost Oblastního inspektorátu v roce 2005 se z hlediska objemu práce pohybovala v průměru sledovaného období tj. od vzniku České inspekce životního prostředí v roce 1993 (tabulkový přehled v příloze této zprávy). Počty revizí, prověrek a kontrol se poněkud snížil oproti předchozímu roku (2544). Je to způsobeno především narůstající administrativní a správní agendou, především při zpracovávání poplatků za odběr podzemních vod a vypouštění odpadních vod u oddělení ochrany vody. Dále několika náročnými případy řešenými oddělením ochrany ovzduší a odpadového hospodářství. Výrazně narostl počet stanovisek a vyjádření především ve vztahu k IPPC a celkově u sekce I – technických oddělení (2495). Mírně vzrostl počet pokut v právní moci a byly poprvé uloženy pokuty v rámci IPPC (274). I když vzrostl oproti předchozímu roku mírně počet pokut v právní moci, jejich celková výše však je nižší (9 553 910,- Kč a 43 800,- Kč za přestupky v blokovém řízení). Důvodem je především ukládání postihů za méně závažné přestupky a řadě případů tlak ze strany odboru výkonu státní správy na nižší úroveň pokut. Významný nárůst výše pokut je u oddělení ochrany přírody, a to více než dvojnásobný. Je to způsobeno aktivnější činností nového vedoucího oddělení. Přestože správních řízení bylo v roce 2005 pracovníky inspektorátu vedeno více než v předchozím roku (1874), poklesl počet opatření k nápravě na nejnižší úroveň ve sledovaném období (78). Vysvětlením je, že množství potřebných opatření k nápravě pokleslo a značná část jich byla provedena aniž bylo nutné vést správní řízení. V roce 2005 poklesl počet řešených stížností oproti roku 2004 (extrémní počet), zůstává však téměř na dvojnásobku průměrného počtu stížností ve sledovaném období (181). Významnou činností vyžadující značné časové nároky je vydávání rozhodnutí o záloze za vypouštění odpadních vod, kterých bylo vydáno v roce 2005 158 a výše zálohy činila 40 621 218,- Kč. Rozhodnutí o poplatku za vypouštění odpadních vod bylo vydáno 225 s celkovou částkou poplatku 37 680 992,- Kč. Rozhodnutí o záloze za odběr podzemních vod na rok 2006 bylo vydáno 470 v celkové výši 212 784 682,- Kč. Rozhodnutí o poplatku za odběr podzemních vod bylo vydáno 497 v celkové výši 154 312 319,- Kč a rozhodnutí o záloze na rok 2005 za odběr podzemních vod bylo vydáno 63 v celkové výši 5 015 670,- Kč. Významné časové nároky vyžadovalo šetření 11 havárií.

2. Významné závěry

V ochraně ovzduší jedním z nejvýznamnějších opatření k nápravě, kterou uložilo oddělení ochrany ovzduší v roce 2005 bylo rozhodnutí subjektu COLORLAK, a.s. ve věci instalace u všech zařízení pro skladování, stáčení a přečerpávání látek, které nemají tenzi par při teplotě 293,15 K prokazatelně nižší než 1,32 kPa takové vybavení, které zajistí splnění požadavků uvedených v písm. b) bodu 4.8.1. přílohy č.1 nařízení vlády č.353/2002 Sb. pro velký zdroj znečišťování ovzduší.

Instalace takového vybavení (zpětný odvod par těkavých organických látek) pro velký zdroj znečišťování ovzduší - Podzemní úložiště a stáčiště organických rozpouštědel (jedná se o vyjmenovaný stacionární zdroj ve smyslu § 2 písm. a) nařízení vlády č. 353/2002 Sb.) bylo nakonec i přes velmi finančně i časově náročnou akci subjektem COLORLAK, a.s. provedeno a tedy toto opatření k nápravě splněno ve stanoveném termínu.

Nejvyšší pokuta ve výši 450.000,- Kč, uložená v roce 2005, byla vydána společnosti DEZA a.s., Valašské Meziříčí za neplnění emisního limitu tuhých znečišťujících látek u zvláště velkého spalovacího zdroje dle zákona o integrované prevenci č.76/02Sb. V rámci odvolacího řízení bylo toto rozhodnutí vráceno zpět rozhodnutím MŽP OVSS VIII Olomouc ze dne 14.11.2005 (nabylo právní moci 19.12.2005) k novému projednání a rozhodnutí z důvodu údajného nedostatečného zdůvodnění výše pokuty. Další významnou pokutou v celkové výši 100.000,- Kč byla pokuta uložena společnosti Andrew Telecommunications

s.r.o., Modřice za provoz zdrojů znečišťování ovzduší bez souhlasu orgánu ochrany ovzduší. Tato pokuta nebyla předmětem odvolacího řízení.

V průběhu roku 2005 se naše oddělení rovněž vyjadřovalo ke změnám staveb pro KÚ. Mezi nejvýznamnější akce patří rekonstrukce tavení šedé a tvárné litiny subjektu Slévárna Kuřim. Tato slévárna má jako hlavní tavící agregát 3 studenovětrné kuplovny. Ty splňují předepsaný emisní limit pro tuhé znečišťující látky 100 mg/m^3 , ovšem v úrovni hodnot 89 až 92 mg/m^3 . U dalších sléváren šedé litiny v brněnské aglomeraci jako např. UXA s.r.o. Brno, FERAMO MI s.r.o. Brno, DSB Euro s.r.o. Blansko, které mají moderněji vybavené tavírny, jsou měřeními zjišťovány hodnoty tuhých znečišťujících látek do 20 mg/m^3 . Rozdíl ve znečištění ovzduší v bezprostředním okolí Slévárny Kuřim a ostatních uvedených sléváren je i pro laika patrný a to zejména jako rozdíl ve spadu prachových částic. Slévárna Kuřim je proto oprávněně předmětem stížností občanů Kuřimi.

Slévárna má připravený projekt výstavby nové tavírny s elektrickými indukčními pecemi, který by tento problém vyřešil. Podle odborného posudku, který jako přílohu k žádosti o povolení stavby podané na krajský úřad zpracovala firma Enving Brno, povede rekonstrukce tavírny k celkovému snížení emisí nejméně o 80%. Náklady rekonstrukce jsou odhadovány na 85 mil. Kč.

Další významnými investičními akcemi odsouhlasenými naším oddělením v roce 2005 je zpracování sirných exhalací vybraných provozů DEZA a.s. Valašské Meziříčí, kdy bude nahrazena stávající technicky zastaralá jednotka výroby kyseliny sírové a inovovány všechny absorpční a desorpční procesy, které budou mít mnohem větší účinnost s tím, že celkové emise oxidu siřičitého by měly klesnout na úroveň minimálně roku 2002 (podmínka integrovaného povolení). Z předpokládané kapacity jednotky na zpracování sirných exhalací, která činí v nominální kapacitě $282,7 \text{ kg/h}$ síry, což je přibližně $2\,260 \text{ t/rok}$ (fond pracovní doby je 8 000 provozních hodin) lze předpokládat, že tento závazek snížení emisí bude splněn. Předpokládaná investice je 240 mil. Kč. Dále se jedná o rekonstrukci spouštěcí stanice dehtů opět DEZA a.s. Valašské Meziříčí, kde je připravována rekonstrukce stáčecího parku včetně skladování antracenového a fenantrenového oleje (vstupní suroviny do DEZA a.s.), což představuje významné snížení emise pachových látek do ovzduší. Rekonstrukce je rozdělena do dvou etap:

1. stáčení z automobilních cisteren, tato část je již ve zkušebním provozu
2. stáčení z železničních cisteren, tato část je před dokončením výstavby.

Předpokládaná investice je 140 mil. Kč.

Oddělením ochrany vod byly v průběhu prováděných kontrol v roce 2005 zjištěny následující významné závěry :

- problémy přináší běžná praxe, kdy vodoprávní úřady v podmínkách povolení k nakládání s vodami ukládají i podmínku, předkládat vodoprávnímu úřadu v termínu do 15.2. následujícího roku údaje o vypouštění znečištění za rok předcházející. Potom kontroly ČIŽP zákonitě musí narazit na problém ust. § 124 odst.2 vodního zákona a ČIŽP ukládat pokuty za nedovolené vypouštění odpadních vod vůbec nemůže.

Z mediálně sledovaných případů se OOV zabývalo šetřením podnětu na výskyt náloží TNT v průzkumných vrtech v obci Halenkovice, jejichž uložení by mohlo způsobit kontaminaci zeminy a podzemních vod. Dle získaných informací bylo v říjnu 2000 na území obce Halenkovice společností GEOFYZIKA, a.s. v rámci průzkumu a vyhledávání nerostů - plynu a ropy v průzkumném území Chřiby IV vybudováno 31 průzkumných vrtů do hloubky cca 26 m opatřených náložemi trinitrotoluenu o hmotnosti 2 kg v každém vrtu. Vrty byly provedeny v nepovolené trase odchýlené od původního projektu o cca 1000 m směrem k občanské zástavbě obce v lokalitě „Lipové“ a „Na Kašparech“ u obce Halenkovice. Podnětem ze strany občanů obce Halenkovice byla obava z ohrožení kvality vody ve studních tržavinou uloženou ve vrtech a z možných sesuvů půdy v uvedené lokalitě, neboť cca po dobu 4 let bylo v odvolacím řízení projednáváno Báňským úřadem, zda použít bezodpalovou techniku nebo odstřel vrtů. V současné době, kdy společnost GEOFYZIKA,

a.s. jako právní subjekt zanikla a MND Hodonín, a.s. nemají k dispozici žádné doklady týkající se provedení uvedených vrtů, lze těžko provést odstranění vrtů, které nejsou na terénu ani zjištělné. Obec se snaží situaci řešit přes ombudsmana a parlament ČR. MŽP, odbor geologie přislíbil, že by bylo možno vybudovat hg vrty pro možnost sledování území. ČIŽP, OI Brno, OOV na základě šetření nezjistila přímé znečištění podzemních vod v inkriminovaném území. K dalším krokům však nemá kompetence.

Dále se OOV zabývalo šetřením ohlášeného znečištění životního prostředí, které bylo zjištěno v rámci přípravných prací likvidace starých sond po těžbě ropy a zemního plynu společností Moravské naftové doly, a.s. v lokalitě Hodonín (tyto sondy jsou ve vlastnictví společnosti FLACHS – UNION, s.r.o. v likvidaci). Provedeným šetřením bylo v těsné blízkosti dvou vrtů zjištěno znečištění úniky ropných látek, pravděpodobně jako následek „černé těžby“ na těchto sondách. Se společností Moravské naftové doly, a.s. byla dohodnuta opatření, která budou provedena v rámci vlastní likvidace těchto vrtů. Následně byl dne 18.5.2005 OOV v souladu s § 181 trestního zákona podán podnět Policii ČR k zahájení trestního stíhání neznámého pachatele znečišťujícího životní prostředí pravděpodobně „černou těžbou“ ropy z výše uvedených vrtů. Po provedeném šetření Policií ČR nebyl žádný pachatel nalezen a případ byl odložen.

Dalším případem bylo společné šetření s OŽP Městského úřadu Znojmo havárie cisterny PHM společnosti PROFÍ AUTO CZ a.s.v katastru obce Přímětice u Znojma, při které došlo k úniku cca 10 m³ benzínu BA 91. Na základě dohodnutých opatření bylo provedeno odtěžení kontaminované zeminy v množství 2 588,52 tun a odčerpání cca 380 litrů produktu. V současné době je sanace ukončena a zpracována závěrečná zpráva sanace.

Oddělením odpadového hospodářství byly v průběhu prováděných kontrol v roce 2005 zjištěny následující významné závěry :

- v areálech zůstávají po činnosti krachujících firem odpady, jejichž původ je obtížné určit a s tím souvisí problém jejich následného odstranění
- při kontrole je obtížné stanovit, komu právně patří produkované odpady, když v jednom areálu provozuje obdobnou činnost několik právních subjektů
- nedovolené spalování odpadů, které je v poslední době nejčastějším zjištěním porušování zákona
- zapracování odpadů do stavebních materiálů, aplikace odpadů na pozemky a k různým terénním úpravám
- novým problémem se stala přeshraniční přeprava odpadů, která bohužel nebyla legislativně dořešena.

Mimořádná pozornost byla věnována společnosti **EKO-HUKR a.s. Brno**, provozovateli skládky komunálního odpadu (KO S-OO) Bratčice u Brna.

Provozovatel skládky komunálního odpadu opakovaně porušuje provozní řád skládky. Na skládku jsou přijímány odpady, které nejsou řádně ukládány do předepsaných etap. V dostatečném předstihu nejsou budovány další etapy skládky, nově přijímané odpady jsou proto ukládány do již zaplněných etap – tím dochází k přeplňování skládky nad rámec schváleného provozního řádu a projektové dokumentace. Odpady jsou navíc ukládány do etapy III, pro kterou nebyla vydána KÚ JMK změna integrovaného povolení.

Inspekce v návaznosti na šetření na skládce provedla geodetické zaměření odpadů uložených v tělese skládky a provedla monitoring skládky. Výsledky potvrdily zjištění inspekce učiněné při kontrole - odpady byly uloženy nad výškovou úroveň stanovenou provozním řádem a schválenou projektovou dokumentací. Z provedeného monitoringu vyplývá, že podzemní a povrchová voda v okolí skládky není v rozsahu prováděných chemických analýz ovlivněna skládkou, s výjimkou jednoho monitorovacího vrtu, kde charakter zjištěného znečištění tuto možnost naznačuje. Proto bude provozovatel skládky provádět monitoring v dalších monitorovacích vrtech.

Na základě zjištění porušení zákona o integrované prevenci vydala inspekce rozhodnutí o uložení pokuty ve výši 600 000,- Kč za porušení ust. § 16 odst. 1 písm. a) a § 16 odst. 2 zákona o integrované prevenci. Společnost se proti tomuto rozhodnutí odvolala.

Společnosti **Remmers CZ s.r.o., sklad Brno**, zabývající se distribucí přípravků pro stavebnictví, byla uložena pokuta ve výši 100 000 Kč za nedostatečné vypracování bezpečnostních listů a za to, že nesprávně klasifikovali žíravý přípravek.

Oddělením ochrany přírody byly v průběhu prováděných kontrol v roce 2005 zjištěny následující významné závěry:

- na územní působnosti OOP Ol Brno dochází k zásahům do VKP a do biotopu ZCHD živočichů a rostlin (rybníky) bez povolení příslušného orgánu ochrany přírody
- stále častěji dochází ke kácení dřevin mimo les (hlavně kolem komunikací v oblastech s minimálním zastoupením zeleně v krajině) bez následné náhradní výsadby. K tomuto dochází hlavně z důvodu nedostatku financí.
- většina kontrolovaných subjektů v oblasti druhové ochrany nevěděla o legislativě přijaté se vstupem do EU (rozhodnutí o odchylném postupu, výjimky ze zákazu komerčních činností)
- v roce 2005 byl zaznamenán první případ uvádění GMO do oběhu (kukuřice MON 810).

Oddělením ochrany lesa byly v průběhu prováděných kontrol v roce 2005 zjištěny následující významné závěry :

Nejčastěji sankcionovanými nedostatky v roce 2005 byly zanedbání ochrany lesa proti hmyzím škůdcům – kůrovcům a nedodržení včasnosti obnovy lesa.

Při šetřeních OOL zaměřených na zanedbání ochrany lesa bylo zjištěno **18** případů porušení právních předpisů na úseku ochrany lesa proti kůrovcům v celkovém množství **325 m³** dřevní hmoty.

Za zjištěné nedostatky bylo zahájeno 12 správních řízení ukončených rozhodnutím o pokutě (v celkové výši **282.500,- Kč**). Výskyt kůrovcového dříví v menším množství řešilo OOL v 8 případech v blokovém řízení, kdy byly uloženy pokuty ve výši 5.500,- Kč.

Předběžná opatření ani opatření k nápravě nebyla uložena z důvodů nadbytečnosti (vzhledem k povinnostem plynoucím z lesního zákona) a z důvodů, že ve většině případů byla již promeškána doba pro preventivní opatření.

Nejvýznamnějším případem zanedbání ochrany lesa proti hmyzím škůdcům řešeným OOL v r.2005 byl výskyt kůrovcového dříví na lesním majetku p. Osvalda v k.ú. Žďárec, kde bylo zjištěno 90 m³ kůrovcové hmoty. Inspekce uložila ve správním řízení vlastníkovu lesa pokutu ve výši 90.000,- Kč, která doposud nenabyla právní moc.

Nedodržení včasnosti obnovy lesa (zalesnění) bylo zjištěno v **18** případech. Z toho bylo **15** případů nezalesnění holin v zákonné lhůtě a to na celkové ploše **8,06 ha** a **3** případy nezajištění lesních porostů v zákonné lhůtě, na celkové ploše **3,23 ha**.

Nejvýznamnější případ nedodržení zákonné lhůty pro obnovu lesa byl zjištěn na 0,82 ha porostní půdy v majetku společnosti BOVI Lesy, a.s., Praha v k.ú. Lhota Rapotina. OOL uložilo ve správním řízení vlastníkovu lesa pokutu a opatření k nápravě.

3. Nesplněné úkoly

Oddělením ochrany ovzduší byly splněny plánované úkoly beze zbytku.

Oddělením ochrany vod byla z aktuálních příčin provedena záměna 7 revizí z plánu činnosti pro rok 2005. Jednalo se o tyto revize: BEC, a.s. Veselí nad Moravou (provozovna byla do doby provedení revize zrušena), PROAGRO Bučovice (prověrka v rámci kontrol ve zranitelných oblastech nebyla provedena s ohledem na skutečnost, že žádné středisko ani

farma se nenachází ve zranitelné oblasti), ČOV Herálec (prověrka zařazena do plánu činnosti omylem, ČOV patří do působnosti OOV OI Havlíčkův Brod), EISENMAN s.r.o. Rosice (provozovna do doby provedení revize zrušena), Agropodnik Hodonín, a.s. Ratíškovice, výkrm prasat Milotice (kontrola byla provedena pracovníky KÚ - IPPC), JmDZ Brno, závod Otrokovice (závod zrušen) a ADC služby, s.r.o. (provoz přesunut do lokality patřící do působnosti OOV OI Olomouc).

Oddělením odpadového hospodářství nebyly provedeny kontroly kombinovaných odpadů ve druhém a třetím čtvrtletí, poněvadž se u kontrolovaných subjektů nevyskytovaly. Nejedná se tedy o běžné neplnění. Inspektorát neměl k dispozici informace o užívání kombinovaných odpadů předem.

Oddělením ochrany přírody byly veškeré plánované kontroly pro rok 2005 v daném roce splněny. Pouze v několika málo případech (z důvodu nepříznivého počasí) došlo k přesunu plnění úkolů z jednoho čtvrtletí do následujícího.

Oddělením ochrany lesa byly veškeré plánované úkoly pro rok 2005 splněny.

4. IPPC

Oblast integrované prevence podle zákona 76/2002 Sb. zajišťují na OI Brno spolu s dalšími svodnými agendami (EIA, ostatní vyjádření) 2 pracovníci. Za rok 2005 bylo provedeno celkem 17 kontrol plnění podmínek vydaných integrovaných povolení. V uvedeném počtu kontrol jsou zahrnuty i 2 kontroly provedené společně s OI Havlíčkův Brod, při kterých pracovníci OI Brno zajišťovali kontrolu plnění podmínek na úseku ochrany vod.

Všechny kontroly plnění podmínek integrovaných povolení byly organizovány pracovníky IPPC za účasti pracovníků zainteresovaných složek. Přesto byly zjištěny nedostatky pouze méně závažného charakteru, které byly odstraněny v dohodnutých termínech do 1 až 3 týdnů po provedené kontrole. Odstranění zjištěných nedostatků bylo ČIŽP následně ověřeno.

Provedené kontroly odhalily některé problémy ve formulaci integrovaných povolení. Např. u závodu Vertex Moravský Krumlov je značná část povolení věnována stanovení podmínek pro sanaci staré ekologické zátěže. Stará zátěž však vůbec nesouvisí se současně provozovanou výrobou a podle našeho názoru by stačilo tuto problematiku řešit samostatným vodoprávním rozhodnutím. V chemickém provozu Glycona Otrokovice byl v průběhu kontroly diskutován záměr provozovatele zvýšit výrobní kapacitu nad hodnotu danou integrovaným povolením a to beze změny hlavního výrobního zařízení. Jedním ze závěrů kontroly byl požadavek na provozovatele, aby měření emisí plánované v termínu asi 2 měsíce po kontrole provedl při krátkodobém zvýšení kapacity odpovídající jeho záměru. Měření tak bylo skutečně provedeno a jeho výsledky byly následně využity v dokumentaci EIA a v žádosti o změnu integrovaného povolení, které se v současné době projednávají.

Nejzávažnější nedostatky v oblasti IPPC byly zjištěny při složkových kontrolách, při nichž je plnění podmínek integrovaného povolení rovněž běžnou součástí kontrol. K zahájení správního řízení o uložení pokuty podle zákona č. 76/2002 Sb. vedly složkové kontroly ve 4 případech. V případech skládek DEPOZ Zdounky a ASA Žabčice se jednalo o středně závažné porušení podmínek povolení kdy uložená pokuta nepřesáhla 50 000 Kč a provozovatelé se neodvolali. V případě skládky Eko-Hukr Žabčice vyhověla ČIŽP žádosti o přerušování řízení, které zákon o integrované prevenci umožňuje. V dané lhůtě delší než 4 měsíce však provozovatel nesplnil žádnou z podmínek stanovených souběžným rozhodnutím krajského úřadu o uložení opatření k nápravě. Proto bylo řízení ukončeno vydáním rozhodnutí o pokutě ve výši 600 000 Kč. V současné době se řeší odvolání provozovatele proti tomuto rozhodnutí.

Plán kontrol na úseku IPPC byl v roce 2005 dodržen pokud jde o počet plánovaných kontrol, navíc dvě společné kontroly s OI Havlíčkův Brod byly součástí plánu OI Havlíčkův Brod. V průběhu roku však bylo nutno sladit plánované termíny kontrol s plánem kontrol Krajského úřadu Jihomoravského kraje tak, aby nebyly výrobní subjekty zatěžovány kontrolami nadměrně v krátkém časovém období a kontroly byly rozloženy rovnoměrně. Z těchto důvodů došlo ke změně plánované kontroly farmy chovu prasat Agropodniku Hodonín. Tato kontrola byla operativně přesunuta na rok 2007 a namísto ní byla realizována společná kontrola s KÚ Jm kraje ve společnosti Dan Moravia Agrar Valtovice, farma pro výkrm kuřat.

Pracovníci na úseku IPPC zajišťují veškerou agendu související se zákonem 76/2002 Sb., dále veškerou agendu posuzování vlivů na životní prostředí (EIA) podle zákona 100/2001 Sb. a celou řadu ostatních vyjádření souvisejících převážně se stavebním zákonem. V roce 2005 bylo zpracováno 47 stanovisek k žádostem o vydání integrovaného povolení pro potřebu krajských úřadů, územních odborů MŽP a MŽP. Uvedený počet stanovisek je ve srovnání s rokem 2004 více než pětinasobný. S obdobným, pravděpodobně však ještě vyšším počtem stanovisek k žádostem IPPC je nutno počítat i v roce 2006. Podle hrubých odhadů je v Jihomoravském kraji ještě asi 52 a ve Zlínském kraji asi 23 provozovatelů, kteří dosud žádost o vydání integrovaného povolení nepodali. S některými z nich byla již příprava jejich žádosti o vydání integrovaného povolení konzultována (např. Agropodnik Znojmo, Gigant Nevojice, Slévárna Kuřim, CVP Galvanika Ždánice a další).

Vlivem zvýšené investiční činnosti v národním hospodářství vzrostl významným způsobem i počet stanovisek vydaných v procesu posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona 100/2001 Sb. (EIA). V roce 2005 bylo vypracováno 194 stanovisek EIA proti 109 stanoviskům v roce 2004.

Počet ostatních zpracovaných vyjádření vykázal meziročně mírný pokles. V roce 2005 bylo vypracováno 92 ostatních vyjádření proti 132 v roce 2004.

Kromě výše uvedených činností zajišťují pracovníci na úseku IPPC i trvalou dostupnost pravomocných rozhodnutí – integrovaných povolení k provozu zařízení spadajících pod zákon 76/2002 Sb. o integrované prevenci pro všechny inspektory oblastního inspektorátu Brno. Tato dostupnost a přehled o vydaných integrovaných povoleních jsou nezbytné při ukládání sankcí za přestupky, při kterých došlo k porušení podmínek integrovaného povolení. Výše uvedené dokumenty jsou trvale dostupné v elektronické formě na vývěsce disku athéna, kde jsou pravidelně aktualizovány. V písemné formě jsou pak uloženy v agendě IPPC.

5. Stížnosti

V období od 1.1.2005 do 31.12.2005 řešilo oddělení ochrany ovzduší celkem 44 stížností, což představuje nepatrný nárůst oproti roku 2004 (o necelých 5%). Žádná stížnost nebyla na postup ČIŽP OI Brno. Z tohoto celkového počtu stížností bylo 39 % stížností na pachové látky v ovzduší (17 stížností). Pokud se týká zdrojů znečišťování ovzduší patřící do kompetence ČIŽP, to je zařazených v kategorii zvláště velkých, velkých, středních, bylo 30 stížností, z toho 16 oprávněných a 4 stížnosti byly částečně oprávněné, zbytek (10) byly neoprávněné. Z toho vyplývající poměr oprávněných nebo částečně oprávněných stížností k neoprávněným stížnostem tak činí 2:1.

Pokud se týká počtu stížností z hlediska kategorie zdroje, jedná se o 11 zvláště velkých zdrojů, 4 velké zdroje, 15 středních zdrojů, zbytek 14 stížnosti se týkal malých zdrojů. Stížnosti týkající se malých zdrojů, byl předány k posouzení obecním úřadům podle místa působnosti. 17 stížností byly z celkového počtu 44 postoupeny na ČIŽP OI Brno z jiných organizací.

Pokud se týká průmyslových nezemědělských zdrojů, které se nacházejí v kategorii zvláště velkých a velkých zdrojů znečišťování ovzduší, jednalo se pouze o 2 oprávněné

stížností (na slévárnu ve Vsetíně (následek havárie) a na slévárnu v Hodoníně). V této věci lze konstatovat, že pachy v roce 2005 nebyl povinen provozovatel sléváren měřit, lze však souhlasit se znatelným zatížením ovzduší pachy v okolí provozu sléváren.

Pokud se týká provozu zemědělských zdrojů, ČIŽP Ol Brno pokládá stížnosti občanů na pach z chovu hospodářských zvířat za oprávněné, byť pachy v roce 2005 nebyl rovněž povinen provozovatel takového zdroje měřit. Jednalo se o celkem 10 stížností na chovy hospodářských zvířat, což tvoří 33% z počtu stížností náležející do kompetence ČIŽP Ol Brno. Z hlediska závažnosti v podobě intenzity pachu se jednalo o 4 stížnosti (z toho 3 oprávněné) na zvláště velké zdroje (z toho na chov brojlerů v k.ú. Hrádek (okres Znojmo) byla stížnost opakovaná a oprávněná), 2 stížnosti (z toho žádná oprávněná) na velký zdroj a 4 stížnosti (z toho 3 oprávněné) na střední zdroj. Tyto zdroje však mají v současnosti vyřízené náležitosti pro provoz zdroje z hlediska použití technologie snižující emise pachových látek do ovzduší (plán zavedení zásad správné zemědělské praxe). Problematika zápachu z chovu hospodářských zvířat se převážně týká staveb s nevhodným umístěním v těsné blízkosti, ke které stavení úřad vydal kolaudační rozhodnutí ještě před rokem 1991 (dominantní případ je stáj v blízkosti obce Litostrov (okres Brno – venkov), která je situována cca 50 m od nejbližší obytné zástavby). 2 stížnosti se také týkaly sušek zemědělských produktů - středních zdrojů znečišťování ovzduší.

Na závěr lze konstatovat, že do 14.8.2006 musí mít dotčení provozovatelé dle současně platné legislativy hotové autorizované měření pachu (v případě zemědělských zdrojů zpracovaný a odsouhlasený Plán zavedení zásad správné zemědělské praxe).

Během roku 2005 bylo zaevidováno oddělením ochrany vod celkem 39 stížností, z toho 35 stížností bylo oddělením ochrany vod šetřeno. Všechny stížnosti byly v požadovaných lhůtách řádně prošetřeny nebo postoupeny kompetentním orgánům státní správy – jednalo se o 4 stížnosti (stížnost pana Langeru na nepovolenou stavbu přejezdu přes vodní tok Bobrava – postoupeno Městskému úřadu Rosice, stížnost pana Šauera na špatný stav vodního díla – postoupeno Městskému úřadu Šlapanice, stížnost manželů Bartošových na nedovolenou stavbu kanalizační přípojky – postoupeno Městskému úřadu Tišnov a Krajskému úřadu Jihomoravského kraje odboru územního plánování a stavebního řádu a stížnost Ing. Tachovské na nedovolený odběr vody soukromými osobami v obci Litavy – postoupeno Městskému úřadu Třebíč). Z celkového počtu obdržených a šetřených stížností byly pouze 3 stížnosti oprávněné (nedovolené vypouštění odpadních vod, nedovolená manipulace se závadnými látkami), 30 stížností bylo oprávněných pouze částečně, 2 stížnosti byly posouzeny jako neoprávněné. Po provedených šetřeních nebyly v průběhu roku 2005 uloženy žádné pokuty za porušování předpisů na úseku vodního hospodářství, pouze dvě blokové pokuty dle přestupkového zákona ve výši 2x 200,- Kč za provozování vodního díla bez povolení vodoprávního úřadu. Jako nejvýznamnější šetřenou stížnost je možno hodnotit stížnost doručenou dne 15.11.2005 a evidovanou pod č.j. 0541381.01/05/BZJ na nedovolené vypouštění odpadních vod do toku Svitavy z vývařovny jídel podnikající fyzické osoby Dušan Volf, Blansko z areálu AMCAN TRADING a.s.v likvidaci Svitávka. Šetření této stížnosti není dosud dořešeno pro liknavou spolupráci správce konkurzní podstaty při předkládání dokladů. Obecně lze konstatovat, že v průběhu roku 2005 došlo k mírnému poklesu počtu řešených stížností. Výrazně se zvýšil počet stížností, které podává většinou soused na souseda a přes ČIŽP a ostatní orgány či úřady si tak řeší vlastní neshody. V průběhu roku nebyla evidována stížnost na postup šetření pracovníků oddělení ochrany vod. Navíc z celkového počtu 39 zaevidovaných stížností bylo 10 přijatých stížností podáno jako anonymní, z toho 9 anonymních stížností bylo neoprávněných a jedna anonymní stížnost postoupena.

V roce 2005 obdrželo OOH celkem 32 stížností. 2 stížnosti byly bez šetření přímo postoupeny kompetentním orgánům, další 3 byly šetřeny a části stížností, nepříslušející k šetření inspekci, byly postoupeny.

5 stížností bylo oprávněných, v návaznosti na jejich šetření bylo zahájeno 6 správních řízení.

Nejzávažnější zjištění bylo učiněno u společnosti EURO-TREND CZ, Adamov, která provádí sběr m.j. zdravotnických odpadů. Tyto infekční odpady byly skladovány v letním období průběžně několik měsíců ve skladu, v rozporu s provozním řádem. V návaznosti na šetření OI Brno byl dán podnět k přešetření nakládání se zdravotnickými odpady OI Praha, která zjistila dlouhodobé skladování zdravotnických odpadů touto firmou v neschválených skladech.

V roce 2005 vyřídilo odd. ochrany přírody celkem **50** stížností, z toho bylo 11 oprávněných. Mezi nejvýznamnější patří:

- **Stížnost ČSOP Svatobořice-Mistřín** k neoprávněnému zásahu Rybářství Hodonín s.r.o. do soustavy Mutěnických rybníků, kdy došlo k zásahu do VKP, evropsky významné lokality, poškození a zničení biotopu ZCHD, poškození a zničení evropsky významných druhů a neoprávněnému kácení dřevin. Věc byla řešena ČIŽP ve správním řízení a rozhodnutím byla uložena Rybářství hodonín s.r.o. v celkové výši 300.000,- Kč. V odvolacím řízení byla celková výše pokuty změněna rozhodnutím MŽP na 280.000,- Kč.
- Na základě **stížnosti pana Kubíčka**, provedla inspekce dne 25.7.2005 v Řícmanicích kontrolu, při které bylo zjištěno, že bez souhlasu majitelů pozemku a bez rozhodnutí o povolení obecního úřadu bylo pokáceno cca 40 m² keřovitého porostu brslenu, 2 ks jasanů a 2 ks lípy. Výše uvedené kácení provedl Sportovní klub Řícmanice, za což mu byla uložena pokuta a opatření k nápravě vysázením 4 ks javorů a 15 ks brslenu.
- Nejčastějším stěžovatelem na územní působnosti OI Brno byl v roce 2005 pan **Václav Hovorka ze Znojma**. Stížnosti se týkaly kácení stromů mimo les, nepovoleného ukládání odpadů do krajiny a poškozování významných krajinných prvků. Na základě těchto stížností nebylo dosud zahájeno žádné správní řízení. V některých případech nebylo ještě šetření ukončeno z důvodu zpracovávání odborného posudku AOPK ČR.

V roce 2005 bylo OOL doručeno celkem **18** oznámení upozorňujících na stav lesních porostů nebo lesní půdy s možnými negativními důsledky pro řádné plnění funkcí lesů.

Z toho bylo pracovníky OOL **16** prošetřeno přímo v terénu, **1** stížnost byla pro nepříslušnost k šetření postoupena Státní rostlinolékařské správě v Brně a podnět MZe ČR byl řešen sdělením OOL, že nezákonný stav lesních pozemků v k.ú. Nikolčice, který byl předmětem tohoto podnětu, byl řešen v rámci správního řízení v roce 2004.

Z 16 prošetřených oznámení bylo na základě zjištěných skutečností **7** oprávněných a **9** neoprávněných.

Z výše uvedených oprávněných stížností byla na základě 3 těchto stížností v jednom případě uložena ve správním řízení pokuta a opatření k nápravě, ve zbývajících dvou případech bylo uloženo opatření k nápravě, 1 stížnost byla řešena uložením blokové pokuty, 1 stížnost byla po prošetření postoupena příslušnému orgánu státní správy lesů vzhledem k příslušnosti tohoto orgánu k řešení, v případě 1 podnětu Policie ČR, OO Valašské Klobouky týkajícího se provedených nepovolených těžeb v k.ú. Vlachovice bylo OOL vypracováno odborné stanovisko k uvedenému nezákonnému zásahu pro Policii ČR (do zpracování této zprávy nebyl jak Policií ČR, tak ČIŽP zjištěn původce těchto těžebních zásahů) a 1 stížnost bude řešena v přestupkovém řízení uložením blokové pokuty v roce 2006.

6. Havárie

V roce 2005 bylo oddělení ochrany vod brněnského inspektorátu oznámeno celkem 37 havárií, z toho bylo celkem 22 havárií centrálně zaevidováno do programu Access a zbývající počet nebyl do evidence zahrnut z důvodu, že byly způsobeny převážně dopravními nehodami a téměř ve všech případech nedošlo k úniku závažného množství závadných látek mimo komunikace tak, že by ohrozily kvalitu podzemních a povrchových vod, popřípadě došlo k haváriím vlivem přírodních poměrů (kyslíkovým deficitem v suchém letním období).

Z 22 evidovaných havárií bylo 17 na povrchových vodách a 5 na vodách podzemních. Šetření havárií bylo ze strany oddělení ochrany vod provedeno celkem v 6-ti případech, z toho samostatně ve 3 případech, společně se zástupci obcí s rozšířenou působností byly šetřeny rovněž 3 havárie a ve zbývajících 16 případech prováděl šetření místně a věcně příslušný vodoprávní úřad bez požadavku pomoci ze strany ČIŽP, OI Brno, OOV, což je důsledkem preference vodoprávních úřadů při šetření havárií v souvislosti s novou právní úpravou vodního zákona.

Jednalo se převážně o znečištění způsobené ropnými látkami ve 14 případech, tj. 64 %, ve 3 případech šlo o únik chemikálií a stejně tak ve 3 případech šlo o únik nečištěných splaškových odpadních vod (2x 13,5 %), v 1 případě tj. 4,5 % bylo znečištění způsobeno odpadem potravinářského průmyslu (lihovarnické a kvasné výpalky) a v jednom případě nebyla znečišťující látka zjištěna, tj. 4,5 %. Na znečištění se podílel nejvíce průmysl – 9 případy (41 %), hned v závěsu za ním je doprava s 8 případy (36 %), zemědělství ve 3 případech (13,5 %), původce nebyl zjištěn ve 2 případech (9,5 %). Hlavními příčinami byly dopravní nehody – v 8 případech (36 %), 4 x technické závady a stejně tak i nedbalost ze strany lidí (2x 18,25 %), nedostatky při skladování látek a dlouhodobě nezabezpečená manipulace se závadnými látkami celkem ve 3 případech – 13,5 %, ve dvou případech nebyla příčina původu zjištěna (9,5 %) a jednou tj. 4,5 % byla havárie způsobena povětrnostními vlivy (táním sněhu) viz příložené grafy. Z 22 havárií evidovaných v roce 2005 byly tři zařazeny do havárií dlouhodobých. Za závažné havárie lze považovat všechny dlouhodobé havárie, kdy se jedná o značné znečištění podzemních vod vysokými koncentracemi chlorovaných uhlovodíků a ropných látek a dále havárie způsobené dopravní nehodou převážně kamionů, kdy došlo k většímu úniku ropných látek z palivových nádrží vozidel. V ostatních případech se pak jednalo o úniky menších množství závadných látek nebo o úniky s menším dopadem na životní prostředí.

Dále je oddělení ochrany vod vedena databáze dlouhodobých havárií. Databáze těchto případů je vedena v systému ACCESS, v roce 2005 byla databáze doplňována a aktualizována. Problémem při řešení dlouhodobých zátěží jsou případy, kdy neexistuje původce zátěže a nástupnický subjekt nemá uzavřenou ekologickou smlouvu s FNM a v případech konkurzů. Pokud není prokázán havarijní stav způsobený znečištěním a není dosažitelný původce, nelze ze strany ČIŽP ukládat opatření k nápravě závadného stavu podle vodního zákona. Řešení a sledování postupu odstraňování dlouhodobých havárií na podzemních vodách včetně tzv. "starých ekologických zátěží". K počátku roku 2005 bylo na OOV OI Brno evidováno 87 případů sledovaných dlouhodobých havárií na podzemních vodách (DLD). V prvním čtvrtletí 2005 proběhla aktualizace evidovaných dlouhodobých havárií na základě místních šetření provedených u závažných případů. U podružných a doznívajících havárií byla provedena aktualizace na základě vyžádaných podkladů a údajů za rok 2004. Ověřován byl rozsah a finanční náročnost sanačních prací, odstraněná množství kontaminantů, vodoprávní stav zátěže. Na základě výsledků kontrol a vyhodnocení dosažených výsledků sanačních prací byly vyřazeny celkem 4 případy ukončených dlouhodobých havárií. Jednalo se o STS Třebíč v Mor.Budějovicích, Pliva-Lachema Brno, Sedlec – Vojsko Náměšť nad Oslavou, ČSAD Břeclav. V průběhu roku 2005 byly do databáze dlouhodobých havárií nově zařazeny 2 případy dlouhodobých havárií Velamos Náměšť nad Oslavou a Jihomoravské plynárny – Uherské Hradiště. U obou se jednalo o staré ekologické zátěže, na jejichž odstranění nabyvatelé uzavřeli ekologickou smlouvu s FNM ČR. V areálu Velamos v Náměšti nad Oslavou se jednalo o znečištění podzemních

vod a nesaturované zóny ropnými látkami, v areálu Jihomoravských plynáren v Uherském Hradišti bylo horninové prostředí a stavební konstrukce znečištěny benzenem, polyaromatickými uhlovodíky a dalšími ropnými látkami.

Nejzávažnějšími případy dlouhodobých havárií v působnosti OI Brno zůstávají:

- KOVO Bzenec, kde je ohroženo chlorovanými uhlovodíky jímací území zdroje pitné vody pro okres Hodonín. Sanační čerpání zde v roce 2005 probíhalo při financování ze strany KÚ Jm kraje s náklady cca 6 mil Kč.
- LET Kunovice s kontaminací podzemních vod chlorovanými uhlovodíky s ohrožením zdroje hromadného zásobování pitnou vodou. V tomto případě nebyl dosud uzavřen proces posuzování rizik, práce vážnou z důvodu konkurzu.

K 31.12.2005 bylo v evidenci dlouhodobých havárií sledováno celkem 85 neukončených případů.

Oddělení odpadového hospodářství v roce 2005 šetřilo celkem 5 havárií. Nejzávažnějšími případy havárií byly následující:

ČD Věžná – byla šetřena havárie vykolejení vlakové soupravy v důsledku sesuvu kamení.

Ekotermex a.s., se sídlem Pustiměř - v souvislosti s požárem, který vznikl v příjmové hale spalovny dne 3.4.2005, byla bezprostředně dne 4.4.2005 provedena kontrola zaměřená na příčiny a rozsah požáru. Další kontrola byla provedena po oznámení provozovatele o zahoření ve skladu nebezpečného odpadu dne 2.5.2005.

DESTRA Co, spol. s r.o. provozovna SPAPRO- Chropyně - kontrola byla provedena následně po technologickém zahoření. V současné době probíhá šetření, jak ze strany ČIŽP, tak ze strany KÚ Zlínského kraje o změně nebo zrušení rozhodnutí o udělení souhlasu k provozu zařízení.

7. Personalistika

Počet pracovníků koncem roku 2004 se stabilizoval na 61. V průběhu roku 2005 došlo k několika odchodům a úmrtí jedné pracovnice. Tito pracovníci byli nahrazeni nově přijatými tak, že ke konci roku po plánovaném snížení stavu pracovníků České inspekce životního prostředí o 2 % zůstal skutečný stav celkem 59.

Významné v roce 2005 bylo ustavení nového vedoucího oddělení ochrany přírody ing. Vítězslava Polácha. Již při jeho nástupu a v průběhu roku se projevila tato změna velmi kladně jak z hlediska kvality práce oddělení, tak i kvantity. Současně se rovněž příznivě projevilo jmenování jeho zástupce ing. Zdeňka Vaňka.

Na základě jednání s představiteli zlínského kraje byla samostatně personálně zajištěna i ochrana lesa na detašovaném pracovišti ve Zlíně. Z osobních důvodů však před koncem roku tento pracovník odešel. V současné době probíhá nové výběrové řízení.

V roce 2005 se pracovníci České inspekce životního prostředí Oblastního inspektorátu Brno zúčastnili následujících akcí

Název vzdělávací akce	Počet účastníků z OI
Seminář- správní řízení	1
Konference - JOGA Luhačovice	2
Seminář - hospodaření v pohraničním prostoru 40 let nepřístupném Novohradské hory	2
Seminář - Nové metody při provozování ČOV	1
Seminář - sanační technologie	3
Konference - odpady 21	1
MEDIS ALARM	1
Certifikace výrobků	3
Průmyslová toxikologie a ekotoxikologie	1

8. Ekonomika

Oblastnímu inspektorátu Brno byl pro rok 2005 stanoven rozpočet neinvestičních prostředků v celkové výši 3986 tis. Kč, skutečné čerpání činilo 3983 tis. Kč. Platby za telefony, pevné i mobilní stanice, byly prováděny centrálně, do rozpočtu inspektorátu nebyly zahrnuty.

Materiálové náklady v uvedeném roce činily celkem 740 tis. Kč. Z toho na doplnění ochranných pomůcek pro nové pracovníky oddělení ochrany přírody 12 tis. Kč, na odbornou literaturu, učební pomůcky a tisk 44 tis. Kč, ostatní spotřební materiál včetně materiálu pro výpočetní techniku 489 tis. Kč. Zbývající částka 195 tis. Kč byla použita především na dovybavení oddělení ochrany vod potřebnými skříněmi na šanony, pořízení dálkoměru, výškoměru a přírůstového vrtáku pro oddělení ochrany přírody, dovybavení pracoviště ve Zlíně, zakoupení 6 ks 17" monitorů atd.

Za spotřebované energie (mimo pohonné hmoty) byla v roce 2005 uhrazena částka 306 tis. Kč, z toho za vodu 25 tis. Kč, teplo (Zlín) 10 tis. Kč, plyn 101 tis. Kč a elektrickou energii 170 tis. Kč.

Na nákup služeb bylo celkově vynaloženo 1569 tis. Kč. Poplatky za poštovné činily 172 tis. Kč, za nájemné garáží 26 tis. Kč, náklady na školení a výuku angličtiny 88 tis. Kč, na pravidelné revize zařízení 127 tis. Kč, na stravování zaměstnanců 399 tis. Kč, na ostrahu budovy, úklid a služby ostatní 757 tis. Kč.

Náklady na autoprovoz za rok 2005 činily celkem 810 tis. Kč. Z toho na pohonné hmoty 596 tis. Kč a na opravy a údržbu vozidel 214 tis. Kč.

Výdaje na cestovné za rok 2005 činily celkem 429 tis. Kč.

II. Činnosti odborných složek Oblastního inspektorátu

1. Oddělení ochrany ovzduší

Plnění plánu činnosti v roce 2005

V průběhu roku 2005 bylo provedeno celkem 893 kontrol zdrojů znečišťování ovzduší, osob zacházejících s regulovanými látkami a osob s autorizací MŽP pro provádění autorizovaných měření emisí. Provedení plánovaných kontrol bylo beze zbytku splněno a to v termínech za jednotlivá čtvrtletí roku.

Kontroly prováděné více odděleními OI ČIŽP Brno se týkaly převážně spolupráce v technické složce životního prostředí a v jednom případě se všemi odděleními (OO, OV a s oddělením ochrany přírody a lesa) - Statek Pohořelice.

V rámci kontroly dle zákona o integrované prevenci (IPPC) byly provedeny kontroly v těchto podnicích: DEZA, a.s. Valašské Meziříčí, ZEV Šaratice, a.s., Agropodnik Hodonín, a.s. (farma Milotice, Ratíškovice, Rohatec).

Mimo kontroly týkající se IPPC bylo provedeno nejvíce společných kontrol s oddělením OH, a to na spalovnách nebezpečného odpadu (SAKO, a.s. Brno, EMSEKO Zlín, s.r.o., EKOTERMEX Vyškov, a.s.), dále v podnicích Fosfa Poštorná, Papírny Brno - závod Prudká, Magneton a.s. Kroměříž. S oddělením OV byly provedeny společné kontroly na vybraných ČOV (TOMA Otrokovice, Fosfa Poštorná, Gumotex Břeclav, Papírny Brno - závod Prudká).

Nejzávažnější porušení legislativy bylo zjištěno v rámci zákona o integrované prevenci v podniku DEZA, a.s. Valašské Meziříčí.

V roce 2005 vydalo oddělení ochrany ovzduší celkem 130 rozhodnutí (bez ohledu na nabytí právní moci).

Z tohoto počtu tvořilo celkem 41 rozhodnutí o uložení pokuty, přičemž 38 rozhodnutí nabylo v tomto období právní moci. Nejvyšší sankční postih – 450.000,- Kč byl uložen společnosti DEZA, a.s., Valašské Meziříčí (doposud není v právní moci).

V rámci ukládání opatření ke zjednání nápravy bylo uloženo celkem 19 rozhodnutí, z čehož se 5 rozhodnutí týkalo provozu velkých a 2 rozhodnutí provozu zvláště velkých zdrojů znečišťování ovzduší. Deset rozhodnutí bylo vydáno z důvodu nedodržování stanoveného emisního limitu. Pro spalovací zvláště velký zdroj znečišťování ovzduší subjektu DEZA Valašské Meziříčí bylo vydáno i krátkodobé (17 dnů) předběžné opatření ke zrušení spalování dehtového topné směsi.

ČIŽP-OI Brno rozhodoval a vyjadřoval se v roce 2005 ve věci zařazení zdrojů do kategorie celkem u 94 zdrojů v celém Jihomoravském kraji a Zlínském kraji a to v 70 rozhodnutích (z toho 6 pro zvláště velké zdroje, 11 velké zdroje, 21 střední zdroje, 32 malé zdroje znečišťování ovzduší). Většina těchto zdrojů byla zařazena z iniciativy ČIŽP-OI Brno, na základě zjištěných skutečností z kontrol.

Bezmála polovinu zdrojů (43), k nimž bylo vydáno vyjádření, rozhodnutí, zařadila inspekce následně do kategorie malých zdrojů znečišťování ovzduší. Jednalo se především o zdroje spadající pod průmyslovou aplikaci nátěrových hmot, spalovací zdroje, ostatní zdroje znečišťování podle nařízení vlády č.353/2002 Sb. Zbylé zdroje (51) byly rozhodnutím zařazeny do příslušných kategorií dle nařízení vlády č.352/2002 Sb., č.353/2002 Sb. a vyhlášky MŽP č.355/2002 Sb.

Celkem bylo v daném období zařazeno 7 zvláště velkých zdrojů, 11 velkých zdrojů, 33 středních zdrojů znečišťování a 43 malých zdrojů znečišťování ovzduší. Převážná většina nově zařazených zdrojů byla z oblasti zařízení emitujících těkavé organické látky z procesů

aplikujících organická rozpouštědla, ostatních zdrojů znečišťování ovzduší podle nařízení vlády č.353/2002 Sb. Zbylé zdroje byly buď spalovací nebo chemický průmysl.

Pouze ve třech případech provozovatel formou odvolání požádal Ministerstvo životního prostředí o přezkoumání zařazení zdrojů do kategorie. Ve všech případech Ministerstvo zařazení zdroje do kategorie ČIŽP-OI Brno potvrdilo. Jednalo se o zdroje emitující těkavé organické látky dle n.v. 353/2002 Sb. – NEOCHEM plus, spol. s r.o. (výroba PUR pěny, střední zdroj znečišťování ovzduší), zařízení na výrobu skla – METAL Znojmo a.s. (velký zdroj znečišťování ovzduší) a subjekt ROSEPHARMA a.s. Praha – zdroj emitující těkavé organické látky dle n.v. 353/2002 Sb., ostatní zdroj znečišťování ovzduší (výroba tablet – velký zdroj znečišťování ovzduší). Subjekt ROSEPHARMA a.s. byla v první fázi zařazena jako farmaceutická výroba dle odstavce č.12 vyhlášky MŽP č.355/2002 Sb., jako velký zdroj, následně po nesouhlasu provozovatele, předložení dodatečných materiálů a po domluvě s ČIŽP-OI Brno byl zdroj zařazen jako ostatní velký zdroj dle nařízení vlády č.353/2002 Sb. S tímto provozovatel také nesouhlasil, podal odvolání na MŽP, ovšem to potvrdilo rozhodnutí ČIŽP-OI Brno.

Dvě odvolání na MŽP z roku 2004 přešly do roku 2005, MAGNETON, a.s., (dva zvláště velké zdroje znečišťování ovzduší – galvanovny), ROKOSPOL, a.s. (zvláště velký zdroj – výroba nátěrových hmot), byly taktéž v plném rozsahu Ministerstvem potvrzeny. Nicméně firma ROKOSPOL, a.s. podala vůči rozhodnutí o zařazení zdrojů do kategorie koncem roku 2005 podnět k rozkladové komisi a v současné době je tedy tento subjekt v jednání.

V průběhu roku 2005 bylo vydáno celkem 41 pokut v celkové výši 1.955.000,- Kč. Z tohoto počtu ještě 3 pokuty (v celkové částce 540.000,- Kč) nenabývaly právní moc. Celková částka všech pokut, které nabývaly právní moc v roce 2005 (tj. včetně 14 rozhodnutí vydaných ještě v roce 2004 v celkové částce 650 000,- Kč) pak činí 2.065.000,- Kč. Tyto pokuty se týkaly provozu 1 zvláště velkého zdroje znečišťování (60.000,- Kč), 11 středních zdrojů (celkem 580.000,-) a 40 středních zdrojů (celkem 1.425.000,- Kč). Průměrná výše sankčního postihu tak byla u zvláště velkého zdroje 60.000,- Kč, u velkého zdroje 52.727,- Kč a u středních zdrojů 35 625,- Kč.

Průměrná výše pokuty, která v roce 2005 nabývala právní moc tak činila 39 711,- Kč. K uloženým pokutám v roce 2005 bylo podáno celkem 12 odvolání, z toho 8 pokut bylo do konce roku 2005 odvolacím orgánem potvrzeno, 1 rozhodnutí bylo zrušeno a 3 rozhodnutí jsou v odvolacím řízení. Žádná z pokut nebyla ze strany MŽP snížena.

Nejvíce pokut bylo vydáno provozovatelům technologických zařízení (52 %), dále pak provozovatelům spalovacích zdrojů (26 %) a čerpacích stanic pohonných hmot (22 %).

Důvody k vydání sankčního postihu byly – nezajištění provozu zdroje dle technických podmínek výrobce zařízení a prováděcích vyhlášek k zákonu č.86/2002 Sb. (60 %), neplnění emisního limitu (24 %), provoz zařízení bez souhlasu orgánu ochrany ovzduší (8 %), neprovedení měření emisí ve stanoveném termínu (4 %) a neplnění uloženého nápravného opatření (4 %). Nejvyšší pokuta – 450.000,- Kč, uložená v roce 2005, byla vydána společnosti DEZA a.s., Valašské Meziříčí za neplnění emisního limitu tuhých znečišťujících látek u zvláště velkého spalovacího zdroje. Další významnou pokutou v celkové výši 100.000,- Kč byla pokuta uložena společnosti Andrew Telecommunications s.r.o., Modřice za provoz zdrojů znečišťování ovzduší bez souhlasu orgánu ochrany ovzduší.

Pracovníci oddělení ochrany ovzduší se zúčastnili podle plánu činnosti celkem 15 integrovaných kontrol. Kromě účasti na integrovaných kontrolách spolupracovalo oddělení ochrany ovzduší na zpracování vyjádření ke 47 žádostem o vydání integrovaného povolení pro potřebu krajských úřadů Jihomoravského a Zlínského kraje. S některými subjekty byla konzultována příprava jejich žádosti o vydání integrovaného povolení - např. Slévárna Kuřim, CVP Galvanika Ždánice, Gigant Nevojiče a další.

V roce 2005 naše oddělení ochrany ovzduší řešilo celkem 5 žádostí o informace. Všechny tyto žádosti byly řešeny podle zákona č. 123/1998 Sb., žádná podle zákona č. 106/1999 Sb. a v žádném případě nebyla odepřena. Všechny informace byly poskytnuty zdarma.

Žádost o informace od pana Mgr. Zdeňka Parmy, Rozstání 145, 463 51 Světlá pod Ještědem byla řešena jako každý rok na úrovni ředitelství ČIŽP v Praze, jelikož text žádosti byl žadatelem poslán ve stejném znění na všechny oblastní inspektoráty ČIŽP v České republice. Jedna žádost o informace byla poslána e-mailem a byla ve věci hrazení nákladů autorizovaných měření emisí pachových látek do ovzduší. Dvě žádosti byly od stejného žadatele a týkaly se provozu udíren ve firmě KMOTR – Masna Kroměříž a.s., Hulínská 2286, 767 60 Kroměříž (jedná se kategorii malý zdroj znečišťování ovzduší) a zdrojů, které emitovaly ročně 1 tunu VOC a více, a to v roce 2002, 2003, 2004.

Poslední žádost (byla zaslána e-mailem) se týkala podání zprávy o šíření pachových látek v okrajových částech města Brna. Okamžitým místním šetřením byl zjištěn zdroj zápachu - provoz zemědělské firmy Bonagro a.s., se sídlem v Blažovicích. Jednalo se o největší problém z hlediska imisní zátěže pachových látek v roce 2005, pokud se týká momentálního počtu postižených obyvatel. Dotčený provozovatel na podzim prováděl hnojení statkovým organickým hnojem v těsné blízkosti města Brna, a to v době, kdy bylo silné proudění větru ve směru na Brno od míst hnojení a provozovatel prováděl technologii zapracování hnoje do půdy zadiskováním. ČIŽP Ol Brno po zjištění tohoto stavu okamžitě reagovala a dohodla se s provozovatelem opatření, že okamžitě bylo hnojení na těchto místech přerušeno do doby změny směru větru. Kontrolou na místě ČIŽP nezjistilo porušení zákona, provozovatel měl schválený Provozní řád a Plán zavedení zásad správné zemědělské praxe a v souladu s tímto Plánem zapracovával hnůj do půdy do 24 hodina po aplikaci na půdu.

V rámci složkových úkolů byla prováděna kontrola dodržování emisních limitů látek znečišťujících ovzduší provozovateli zvláště velkých, velkých a středních zdrojů znečišťování ovzduší kontrolou výsledků měření emisí zajišťovaných provozovateli zdrojů a ve spolupráci s oddělením ochrany ovzduší ředitelství ČIŽP i měřením měřicí technikou ČIŽP.

V roce 2005 byla prováděna kontrolní činnost u jednotlivých provozovatelů stacionárních spalovacích zdrojů zaměřená na plnění emisních limitů zdrojů a dodržování povinností těchto provozovatelů vyplývající z legislativy o ochraně ovzduší. Kontroly byly zaměřeny na stávající provozovatele středních spalovacích zdrojů na tuhá paliva. I v roce 2005 bylo uloženo 5 pokut za neplnění stanoveného emisního limitu, především za neplnění emisního limitu znečišťující látky CO a dále ve dvou případech za provozování zdroje bez autorizovaného měření emisí. Pokuty a související nápravná opatření byly uděleny následujícím subjektům:

- Zemědělské družstvo Bulhary
- Roman Blanář, Brumovice na Moravě
- AGRODRUŽSTVO Blížkovice
- TRANS-EKO spol. s r.o., Uherský Brod
- Megacorp – Plus, Kelč
- SBD Vsetín
- ZEVOS, Uherské Hradiště

V kategorii středních spalovacích zdrojů na spalování zemního plynu byly uděleny pokuty za provozování zdrojů bez příslušného povolení či za neměření středních zdrojů. Pokuty byly uděleny subjektu :

- IMI International, Modřice
- Cíl - stavební bytové družstvo, Šlapanice.

I pro příští rok 2006 bude stěžejní kontrolní činnost zaměřena na spalovací zdroje spalující tuhá paliva. Nejvíce těchto zdrojů je ještě instalováno na území Zlínského kraje. Oproti minulým rokům se počet zdrojů na tuhá paliva snížil a to u těch provozovatelů, kde k výrobě tepla byly používány zastaralé kotle typu VSB a E.IV výrobce ŽDB Bohumín. U velké většiny provozovatelů došlo k plynofikaci kotlen a inspekce k těmto rekonstrukcím vydávala pro KÚ svá odborná stanoviska.

Kontrola výsledků měření emisí zjišťovaných ve spolupráci s oddělením ochrany ovzduší ředitelství ČIŽP a to měřením měřicí technikou ČIŽP byla v průběhu roku 2005 realizována u jednoho provozovatele. Jednalo se o kontrolu výsledků autorizovaného měření emisí vydaných měřicí skupinou EKOME Zlín-Malenovice, (číslo protokolu 049/05 ze dne 1.2.2005) kde u kotle VSB IV. spalující hnědé uhlí byly splněny všechny emisní limity. Tento kotol byl přeměřen inspekci v březnu (protokol č.2/2005 ze dne 2.3.2005) na farmě Provodov u subjektu Zemědělské družstvo vlastníků Strážná, se sídlem Brezůvky.

V roce 2005 byly provedeny také kontroly některých ohlášených měření velkých a středních zdrojů znečišťování ovzduší. Kontroly byly zaměřeny na způsob provádění autorizovaného měření dle schválených příruček jakosti a dále na přístrojové vybavení měřících skupin.

Bylo provedeno celkem 13 kontrol autorizovaných osob s autorizací MŽP. U provozovatelů na území Jihomoravského kraje byly kontrolovány tyto měřicí skupiny : TOP-ENVI Tech Brno, spol. s r.o., ENVING s.r.o. Brno, SEKO Brno, spol. s r.o., TESO Brno, spol. s r.o., AXIA CZ s.r.o. Lanškroun, Zdeněk Škop, Brno a Petr Veselý Brno. U provozovatelů zdrojů znečišťování ovzduší na území Zlínského kraje byly kontrolovány tyto měřicí skupiny : EKOME, spol. s r.o. Zlín Malenovice a EKOTECHNIKA Ostrava.

Ve dvou případech bylo zjištěno se jednalo o neplatný certifikát kalibračního plynu při měření analyzátoru s elektrochemickými články. Datum platnosti stability kalibračního plynu byl již 2 měsíce po vyznačeném termínu v době prováděného měření. Dotyčný subjekt měl už ale zažádáno o vystavení nového certifikátu, který inspekce obdržela po uložení opatření z kontroly. Jednalo se o měřicí skupinu Zdeněk Škop, Brno. Podobný případ byl zjištěn u měřicí skupiny EKOTECHNIKA Ostrava, kdy při měření organických látek byl kalibrační list propanu s platností do 8/2005. Měření bylo prováděno dne 20.9.2005. Měřicí skupina používá kalibrační plyn od společnosti OKD, HBZS, a.s. Ostrava – Radvanice a měla v době měření o nový kalibrační plyn zažádáno. Z důvodu delší dodací lhůty nebyl nový plyn včas dodán. Před prováděným měřením byla stabilita kalibračního plynu ověřena. Oprávněný pracovník měřicí skupiny zaslal neprodleně do týdne kopii nového kalibračního plynu.

Při ostatních kontrolách měřících skupin nebyly zjištěny zásadní nedostatky v provádění měření.

Při kontrole dodržování podmínek ochrany ovzduší vyplývajících z plánů snížení emisí znečišťujících látek ze stávajících spalovacích zdrojů znečišťování ovzduší se naše oddělení ochrany ovzduší věnovalo pouze DEZA, a. s., Valašské Meziříčí a to znečišťující látky SO₂.

Na základě oznámení o zahájení řízení o uložení nápravných opatření snížení emisí oxidů síry z výrobních provozů DEZA, a.s. Valašské Meziříčí č.j. KUZL 23053/2005 ŽPZE-KB ze dne 14.9.2005 doloženého dopisem DEZA, a.s. zn. 12/74/05/Or ze dne 26.9.2005 vyplývá, že došlo k nárůstu emisí oxidu siřičitého.

Tím porušil provozovatel závaznou podmínku uvedenou v integrovaném povolení v kapitole 12 písmeno a).

„Společnost DEZA, a.s. zabezpečí plnění závazku na nezvyšování produkce oxidu siřičitého z areálu DEZA a bude prokazovat KÚ Zlínského kraje způsob plnění závazku dodržení emisního stropu pro oxid siřičitý. Nesmí být vyšší než v roce 2002“ Provozovatel překročil produkci oxidu siřičitého v roce 2004 o 980,08 t. Na základě tohoto zjištění zahájil ČIŽP OI Brno řízení o uložení pokuty. Po následném vyjádření provozovatele dopisem č.j. 0541701 ze dne 16.11.2005, ve kterém uplatňuje výhradu, že řízení v předmětné záležitosti již proběhlo a byla stanovena nápravná opatření KÚZK včetně termínu jejich plnění, zejména realizace investiční akce „zpracování sirných exhalací z vybraných provozů DEZA, a.s.“ s termínem realizace 31.12.2007. Tím provozovatel naplnil znění zákona č. 76/2002 Sb., § 39 odst. 1 písmeno b). Řízení o pokutě bylo zastaveno.

V rámci kontroly dodržování emisí pachových látek – pachového čísla – ze středních, velkých a zvláště velkých zdrojů znečišťování ovzduší měřením dynamickou olfaktometrií bylo zjištěno následující.

V roce 2005 byla na území, které se nachází z hlediska ochrany ovzduší v působnosti OI Brno, provedena celkem 4 autorizovaná měření emisí pachových látek. Všechna měření provedla autorizovaná měřicí skupina ODOUR, s.r.o. (Ing. Petra Auterská, CSc, Dr.

Jánského 953, 252 28 Černošice). Jednalo se o ČOV (např. Otrokovice, Holešov), kompostárnu (SITA v Boskovicích – okres Blansko), kafiérii (Agris Medlov). Naměřené hodnoty emisní koncentrace pachových látek z provedených autorizovaných měření v roce 2005 nepřekračovaly obecný emisní limit.

V rámci tématického úkolu - kontrola dodržování povinností provozovatelů spaloven odpadu, zařízení na spoluspalování odpadu a spalování alternativních paliv jsou sledovány spalovny odpadů v rámci priorit z důvodů plnění požadavků zákona o ovzduší (NV č. 354/2002 Sb.) po 28.12.2004, tj. všech stanovených technických podmínek a emisních limitů pro znečišťující látky vč. těžkých kovů a PCDD/F. Naplnění požadavků je postupně u jednotlivých spaloven dosahováno provedením investičně náročných rekonstrukcí, které se nepodařilo v případě některých spaloven dokončit (případně ani zahájit) ve stanoveném termínu. V rámci sledování těchto zdrojů bylo v roce 2005 provedeno celkem 19 kontrol (také v souvislosti s požáry ve dvou spalovnách) v návaznosti na kontroly v roce 2004, kdy bylo provedeno celkem 8 kontrol. Dalšími způsoby sledování těchto zdrojů je účast na pravidelných ekologických poradách, pravidelné měsíční zprávy provozovatelů k měsíčním hlášením na ředitelství ČIŽP a telefonický (příp. elektronický) styk se zástupci provozovatelů ve věci aktuálních záležitostí.

V souvislosti s opakovanými požáry ve spalovnách EKOTERMEX a. s. v Pustiměři a DESTRA Co s. r. o. v Chropyni byly provedeny kontroly společně s pracovníky odpadového hospodářství. Příčiny požáru ve spalovně EKOTERMEX nebyly objasněny, jisté však je, že vlastní příčina nevznikla v technickém zařízení pro spalování odpadu (požár v místě příjmu odpadů ke spálení; požár ve skladovací hale odpadů). V důsledku prvního požáru došlo i k poškození zařízení spalovacích linek, což ovlivnilo běžný provoz spalovny a také průběh zkušebního provozu linky č. 1 po rekonstrukci a napojení na nový čistící systém spalín.

V případě spalovny DESTRA došlo při prvním požáru ke zpětnému zášlehu z rotační pece a prohoření dopravní cestou do zásobníku odpadu. Poškozen byl pak převážně jeřáb pro nakládku odpadu ke spálení vč. elektroinstalace. Provozovatel realizoval další technické úpravy (mimo stávající) k zabránění opakování možnosti zpětného prohoření. Ke druhém požáru došlo z dosud nezjištěných příčin při ručním stáčení tekutých odpadů ke spálení do nádrže. Tento požár nesouvisí přímo s provozem vlastního spalovacího zařízení. V těchto spalovnách bude ze strany ČIŽP Ol Brno následně prováděna častější kontrolní činnost.

Na základě provedeného sledování těchto zdrojů lze shrnout, že v Jihomoravském kraji (ze 3 zdrojů) splňuje jeden plně stanovené požadavky, u jednoho jsou dvě linky již v trvalém provozu a jedna je ve zkušebním provozu (posun termínů z důvodu požáru ve spalovně), u jednoho se splnění technických podmínek naplní až po provedení celkové rekonstrukce s dotacemi od EU (dosud nebylo dokončeno výběrové řízení na dodavatele stavby pro SAKO Brno, a. s.); ve Zlínském kraji jsou 3 spalovny v trvalém provozu splňující všechny podmínky a jedna spalovna je od 28.12.2004 odstavena z provozu, přičemž jsou zajišťovány prostředky pro její rekonstrukci. Pro všechny uvedené provozované zdroje jsou udělena příslušná povolení ze strany orgánu ochrany ovzduší.

V oblasti ochrany ozónové vrstvy Země se naše oddělení zabývalo kontrolami dodržování povinností při zacházení s regulovanými látkami a s výrobky, které regulované látky obsahují (zákon č. 86/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů, Nařízení ES č. 2037/2000):

Dodržování rozsahu a podmínek povolení Ministerstva životního prostředí vydaných podle zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší:

V roce 2005 bylo provedeno 21 kontrol provozovatelů zacházejících s regulovanými látkami a s výrobky. Byl kontrolován rozsah povolení MŽP, označování lahví obsahujících regulované látky a evidence regulovaných látek.

Plnění požadavků na znovuzískávání použitých regulovaných látek a na zamezování jejich úniku:

Znovuzískávání regulovaných látek v 1.stupni provádí většina kontrolovaných subjektů, jedná se o odsátí a přečištění chladiva s následnou zpětnou instalací do zařízení, recyklaci provádí SITA a.s., jedná se převážně o freon R 22.

Znovuzískávání regulovaných látek ve 2. stupni z chladniček a mrazniček je prováděno dodavatelsky prostřednictvím oprávněných firem.

Zjišťování případů nelegálního obchodu s regulovanými látkami a s výrobky, které takové látky obsahují:

Na území Jihomoravského a Zlínského kraje byly provedeny kontroly celními úřady. ČIŽP Ol Brno byl o 4 případech informován zaslanými protokoly z kontroly, podle těchto protokolů nebyly zjištěny žádné případy nelegálního obchodu s regulovanými látkami.

Kontroly osob provádějících sběr regulovaných látek a výrobků, které tyto látky obsahují:

Byla provedena kontrola provozovatele SITA Moravia a.s. na provozovně Holzova 14 v Brně, kde se provozuje shromažďování chladících zařízení a znovuzískávání chladiva v 1. stupni recyklace. 2. stupeň recyklace se provádí na základě smlouvy se společností Rumpold s.r.o. cyklicky. SITA Moravia provozuje 12 sběrných středisek.

Vyhledávání halonových instalací jako součást stabilních hasících zařízení:

Na území působnosti ČIŽP Ol Brno nebyla v roce 2005 nalezena žádná halonová instalace.

Nesplněné úkoly

Plánované úkoly na rok 2005 byly splněny beze zbytku.

Významné závěry

Jedním z nejvýznamnějších opatření k nápravě, kterou uložilo naše oddělení ochrany ovzduší v roce 2005 bylo rozhodnutí subjektu COLORLAK, a.s. ve věci instalace u všech zařízení pro skladování, stáčení a přečerpávání látek, které nemají tenzi par při teplotě 293,15 K prokazatelně nižší než 1,32 kPa takové vybavení, které zajistí splnění požadavků uvedených v písm. b) bodu 4.8.1. přílohy č.1 nařízení vlády č.353/2002 Sb. pro velký zdroj znečišťování ovzduší.

Instalace takového vybavení (zpětný odvod par těkavých organických látek) pro velký zdroj znečišťování ovzduší - Podzemní úložiště a stáčiště organických rozpouštědel (jedná se o vyjmenovaný stacionární zdroj ve smyslu § 2 písm. a) nařízení vlády č. 353/2002 Sb.) bylo nakonec i přes velmi finančně i časově náročnou akci subjektem COLORLAK, a.s. provedeno a tedy toto opatření k nápravě splněno ve stanoveném termínu.

Nejvyšší pokuta ve výši 450.000,- Kč, uložená v roce 2005, byla vydána společnosti DEZA a.s., Valašské Meziříčí za neplnění emisního limitu tuhých znečišťujících látek u zvláště velkého spalovacího zdroje dle zákona o integrované prevenci č.76/02Sb. V rámci odvolacího řízení bylo toto rozhodnutí vráceno zpět rozhodnutím MŽP OVSS VIII Olomouc ze dne 14.11.2005 (nabylo právní moci 19.12.2005) k novému projednání a rozhodnutí z důvodu údajného nedostatečného zdůvodnění výše pokuty. Další významnou pokutou v celkové výši 100.000,- Kč byla pokuta uložena společnosti Andrew Telecommunications s.r.o., Modřice za provoz zdrojů znečišťování ovzduší bez souhlasu orgánu ochrany ovzduší. Tato pokuta nebyla předmětem odvolacího řízení.

V průběhu roku 2005 se naše oddělení rovněž vyjadřovalo ke změnám staveb pro KÚ. Mezi nejvýznamnější akce patří rekonstrukce tavení šedé a tvárné litiny subjektu Slévárna Kuřim. Tato slévárna má jako hlavní tavící agregát 3 studenovětrné kuplovny. Ty splňují předepsaný emisní limit pro tuhé znečišťující látky 100 mg/m³, ovšem v úrovni hodnot 89 až 92 mg/m³. U dalších sléváren šedé litiny v brněnské aglomeraci jako např. UXA s.r.o. Brno, FERAMO MI s.r.o. Brno, DSB Euro s.r.o. Blansko, které mají moderněji vybavené tavníky, jsou měřeními zjišťovány hodnoty tuhých znečišťujících látek do 20 mg/m³. Rozdíl ve znečištění ovzduší v bezprostředním okolí Slévárny Kuřim a ostatních uvedených sléváren je i pro laika patrný a to zejména jako rozdíl ve spadu prachových částic. Slévárna Kuřim je proto oprávněně předmětem stížností občanů Kuřimi.

Slévárna má připravený projekt výstavby nové tavírny s elektrickými indukčními pecemi, který by tento problém vyřešil. Podle odborného posudku, který jako přílohu k žádosti o povolení stavby podané na krajský úřad zpracovala firma Enving Brno, povede rekonstrukce tavírny k celkovému snížení emisí nejméně o 80%. Náklady rekonstrukce jsou odhadovány na 85 mil. Kč.

Další významnými investičními akcemi odsouhlasenými naším oddělením v roce 2005 je zpracování sirných exhalací vybraných provozů DEZA a.s. Valašské Meziříčí, kdy bude nahrazena stávající technicky zastaralá jednotka výroby kyseliny sírové a inovovány všechny absorpční a desorpční procesy, které budou mít mnohem větší účinnost s tím, že celkové emise oxidu siřičitého by měly klesnout na úroveň minimálně roku 2002 (podmínka integrovaného povolení). Z předpokládané kapacity jednotky na zpracování sirných exhalací, která činí v nominální kapacitě 282,7 kg/h síry, což je přibližně 2 260 t/rok (fond pracovní doby je 8 000 provozních hodin) lze předpokládat, že tento závazek snížení emisí bude splněn. Předpokládaná investice je 240 mil. Kč. Dále se jedná o rekonstrukci spouštěcí stanice dehtů opět DEZA a.s. Valašské Meziříčí, kde je připravována rekonstrukce stáčecího parku včetně skladování antracenového a fenantrenového oleje (vstupní suroviny do DEZA a.s.), což představuje významné snížení emise pachových látek do ovzduší. Rekonstrukce je rozdělena do dvou etap:

1. stáčení z automobilních cisteren, tato část je již ve zkušebním provozu
2. stáčení z železničních cisteren, tato část je před dokončením výstavby.

Předpokládaná investice je 140 mil. Kč.

Informace o prioritách kontrolní činnosti

V rámci priorit jsou sledovány v Jihomoravském kraji celkem 3 spalovny (jedna spalovna komunálního odpadu, jedna spalovna nebezpečného průmyslového odpadu, jedna spalovna nemocničního odpadu) a dále 4 spalovny v kraji Zlínském (tři spalovny nebezpečného průmyslového odpadu, jedna spalovna nemocničního odpadu) včetně dalšího zdroje - zařízení pro spalování odpadu, u něhož je řešena tato problematika udělením certifikátu alternativního paliva.

Rovněž je v rámci priorit sledován provoz dalších subjektů a to Českomoravský cement,a.s., nást. spol. – závod cementárna Mokrý - jedná se o zařízení na spalování odpadu – (rotační slínkové pece). Dalším sledovaným zdrojem v rámci priorit je Vápenka Mokrý, společnosti CARMEUSE CZECH REPUBLIC. V rotačních pecích na výpal vápna je standardně spalováno certifikované tuhé alternativní palivo. Uvažuje se s provozními zkouškami v rotační peci na výpal vápna při spalování odpadů (popř. kafilárního tuku) – na základě výsledků těchto provozních ověření je v roce 2006 uvažováno s realizací rozšířeného kontinuálního měření (jako pro zařízení na spalování odpadů)

V roce 2005 byla provedena v Cementárně Mokrý doinstalace rozšířeného kontinuálního měření emisí i na rotační pec na výpal slínku č.2.

V těchto provozech byly prováděny v loňském roce v rámci priorit pravidelné kontroly. Dalšími způsoby sledování těchto zdrojů jsou pravidelné měsíční zprávy provozovatelů k měsíčním hlášením na ředitelství ČIŽP a telefonický (příp. elektronický) styk se zástupci provozovatelů ve věci aktuálních záležitostí. Tyto skutečnosti jsou ověřovány na následných kontrolách. Rovněž je využívána možnost sledování množství vypouštěných emisí zaznamenaného přístroji pro kontinuálního měření prostřednictvím emisního monitoringu (přímo na pracoviště Ol Brno).

V rámci priorit jsou sledovány následující provozní chemických výroby:

CS CABOT a.s. Valašské Meziříčí, DEZA a.s. Valašské Meziříčí, Lachema s.r.o. Brno, Pliva - Lachema a.s. Brno, PLIVA – Lachema Diagnostika s.r.o. Brno, Gumotex a.s. Břeclav a Fosfa a.s. Břeclav -Pošterná.

Z provozoven jsou nejvíce sledovány DEZA a.s., na provozovně bylo v roce 2005 vykonáno 8 kontrol. DEZA a.s. začala program snižování emisí SO₂ zahájením budování odsiřovacího zařízení Claus a program snižování pachů rekonstrukcí stáčení vstupních surovin a rekonstrukcí skladovacích sil.

Další sledovanou provozovnou je Fosfa a.s. kde bylo zahájeno schvalovací řízení IPPC, které bude ukončeno v prvním čtvrtletí 2006. Bylo provedeno 5 kontrol této provozovny.

Pliva - Lachema a.s. zahajuje rovněž řízení IPPC.

Provozovna CS Cabot má rekonstruované všechny 3 linky.

Ostatní provozovny jsou trvale pod pravidelným dohledem.

Plnění minimálních kritérií a strategického plánu

Minimální kritéria:

Inspekce životního prostředí prováděné OOO OI Brno přispívá svou prací k soustavnějšímu provádění a prosazování práva ES a ochrany ŽP. Inspekce životního prostředí prováděné OOO OI Brno plní průběžně účel Doporučení. Inspektoři jsou zapojeni do programu Twinning. Minimální kritéria jsou oddělením ochrany ovzduší plněna beze zbytku. Lze připomenout mimo jiné například ve věci doporučení EU v rámci Minimálních kritérií.

OOO ČIŽP - OI Brno se aktivně zapojovalo v roce 2005 do konkrétní mezinárodní spolupráce v oblasti životního prostředí na úsek ochrany ovzduší. Za oddělení se prezentoval pracovník Ing. Lubomír Pelc na seminářích v rámci Twinning projektu a v rámci služební zahraniční cesty do Polska v září 2005. Pracovníci Ing. Vladimír Pásek a Ing. Tomáš Augustin se podílejí na organizování recipročních návštěv v případě zdrojů znečišťování ovzduší v západoslovenském a jihomoravském kraji. Globální pravidelná výměna dat z kontrol na zdrojích znečišťování ovzduší se neprovádí ani s Rakouskem ani se Slovenskem. Výměna zkušeností z kontrolní činnosti je prováděna se Slovenskou inspekcí životního prostředí (pravidelná roční setkání na obou stranách).

Zpráva o plnění byla pravidelně předkládána v průběhu roku 2005 společně s ostatními technickými odděleními na Ředitelství ČIŽP.

Strategický plán:

V rámci Návrhu nového systému integrovaných kontrol, který je předepsán ve Strategickém plánu ČIŽP pro 1. kvartál 2005, jako jeden z dílčích programových cílů zapsaných ve Strategickém plánu pod bodem A.1.1., bylo provedeno následující.

V týdnu od 24.1. do 28.1.2005 provedli školitelé v rámci Twinning projektu školení zaměstnanců státní správy o integrovaném přístupu ke zdrojům znečišťování ovzduší, kde poté účastníci ve skupinách o počtu 5-6 lidí navrhovali a prezentovali jejich správné pojetí integrované kontroly zdrojů znečišťování životního prostředí.

Pokud se týká cíle A.3 ve Strategickém plánu „Zvýšení povědomí veřejnosti o kontrolovaných subjektech, naléhavosti ochrany životního prostředí, právních předpisech v oblasti ŽP a nutnosti jejich dodržování“ bylo v rámci vytvoření a implementace konzistentní komunikační strategie ČIŽP, v kterém je ve Strategickém plánu ČIŽP pro 1. kvartál 2005 předepsáno zvýšení spolupráce s veřejností, komunikace s médii, aktivní seznamování veřejnosti s činností ČIŽP (bod A.3.1.), provedeno následující.

V týdnu od 8.3. do 11.3.2005 provedla v rámci Twinning projektu holandská strana (pan Rob Bakx) školení zaměstnanců státní správy o vyjednávacích taktikách, dále mluvčí ČIŽP, paní Rolečková provedla názornou ukázkou komunikací pracovníků státní správy s fiktivním zástupcem jednotlivých médií – tisku, rozhlasu, částečně i televize, a po kterých si mohli posluchači vyslechnout chyby, kterých se při simulování takové situace dopustili.

Pokud se týká souhrnného záměru dle Strategického plánu ČIŽP, aby činnost ČIŽP byla vykonávána na vysoké odborné úrovni, přičemž jejím měřítkem jsou minimální kritéria EU pro inspekce v oblasti životního prostředí, bylo provedeno následující.

V týdnu od 8.3. do 11.3.2005 provedli školitelé v rámci Twinning projektu školení zaměstnanců státní správy ve věci minimálních kritérií EU pro inspekce v oblasti životního prostředí. Každá skupina dostala jeden bod kritérií a měla v diskusi sdělit plnění či neplnění stanovených kritérií.

Funkce v komisích a přednášková činnost

Žádný pracovník v oddělení ochrany ovzduší není jmenován do žádné komise, pouze Ing. Lubomír Pelc je v rámci inspekce pověřen funkcí školitele. Tento pracovník se zúčastnil v roce 2005 školení školitelů v rámci Twinning projektu (Mr. Rob Bakx)

Stížnosti

V období od 1.1.2005 do 31.12.2005 řešilo oddělení ochrany ovzduší celkem 44 stížností, což představuje nepatrný nárůst oproti roku 2004 (o necelých 5%). Žádná stížnost nebyla na postup ČIŽP Ol Brno. Z tohoto celkového počtu stížností bylo 39 % stížností na pachové látky v ovzduší (17 stížností). Pokud se týká zdrojů znečišťování ovzduší patřící do kompetence ČIŽP, to je zařazených v kategorii zvláště velkých, velkých, středních, bylo 30 stížností, z toho 16 oprávněných a 4 stížnosti byly částečně oprávněné, zbytek (10) byly neoprávněné. Z toho vyplývající poměr oprávněných nebo částečně oprávněných stížností k neoprávněným stížnostem tak činí 2:1.

Pokud se týká počtu stížností z hlediska kategorie zdroje, jedná se o 11 zvláště velkých zdrojů, 4 velké zdroje, 15 středních zdrojů, zbytek 14 stížností se týkal malých zdrojů. Stížnosti týkající se malých zdrojů, byl předány k posouzení obecním úřadům podle místa působnosti. 17 stížností byly z celkového počtu 44 postoupeny na ČIŽP Ol Brno z jiných organizací.

Pokud se týká průmyslových nezemědělských zdrojů, které se nacházejí v kategorii zvláště velkých a velkých zdrojů znečišťování ovzduší, jednalo se pouze o 2 oprávněné stížnosti (na slévárnu ve Vsetíně (následek havárie) a na slévárnu v Hodoníně). V této věci lze konstatovat, že pachy v roce 2005 nebyl povinen provozovatel sléváren měřit, lze však souhlasit se znatelným zatížením ovzduší pachy v okolí provozu sléváren.

Pokud se týká provozu zemědělských zdrojů, ČIŽP Ol Brno pokládá stížnosti občanů na pach z chovu hospodářských zvířat za oprávněné, byť pachy v roce 2005 nebyl rovněž povinen provozovatel takového zdroje měřit. Jednalo se o celkem 10 stížností na chovy hospodářských zvířat, což tvoří 33% z počtu stížností náležející do kompetence ČIŽP Ol Brno. Z hlediska závažnosti v podobě intenzity pachu se jednalo o 4 stížnosti (z toho 3 oprávněné) na zvláště velké zdroje (z toho na chov brojlerů v k.ú. Hrádek (okres Znojmo) byla stížnost opakovaná a oprávněná), 2 stížnosti (z toho žádná oprávněná) na velký zdroj a 4 stížnosti (z toho 3 oprávněné) na střední zdroj. Tyto zdroje však mají v současnosti vyřízené náležitosti pro provoz zdroje z hlediska použití technologie snižující emise pachových látek do ovzduší (plán zavedení zásad správné zemědělské praxe). Problematika zápachu z chovu hospodářských zvířat se převážně týká staveb s nevhodným umístěním v těsné blízkosti, ke které stavení úřad vydal kolaudační rozhodnutí ještě před rokem 1991 (dominantní případ je stáj v blízkosti obce Litostrov (okres Brno – venkov), která je situována cca 50 m od nejbližší obytné zástavby). 2 stížnosti se také týkaly sušek zemědělských produktů - středních zdrojů znečišťování ovzduší.

Na závěr lze konstatovat, že do 14.8.2006 musí mít dotčení provozovatelé dle současně platné legislativy hotové autorizované měření pachu (v případě zemědělských zdrojů zpracovaný a odsouhlasený Plán zavedení zásad správné zemědělské praxe).

Havárie

V případě spalovny DESTRA došlo při prvním požáru ke zpětnému zášlehu z rotační pece a prohoření dopravní cestou do zásobníku odpadu. Poškozen byl pak převážně jeřáb pro nakládku odpadu ke spálení vč. elektroinstalace. Provozovatel realizoval další technické úpravy (mimo stávající) k zabránění opakování možnosti zpětného prohoření. Ke druhém požáru došlo z dosud nezjištěných příčin při ručním stáčení tekutých odpadů ke spálení do nádrže. Tento požár nesouvisí přímo s provozem vlastního spalovacího zařízení. V těchto spalovnách bude ze strany ČIŽP Ol Brno následně prováděna častější kontrolní činnost.

Spolupráce s orgány státní správy

Správní výkony ČIŽP, vyplývající ze zákonných předpisů, zahrnovaly úkony související s odvolacím řízením k příslušným odborům výkonu státní správy MŽP. V této oblasti, byly postoupeny k dalšímu řízení odvolání proti rozhodnutí Ol Brno v kauzách vydaných pokut a rozhodnutí o kategorizaci zdrojů. Spolupráce byla vedena plně v souladu se zákonnými předpisy při respektování zásad objektivního rozhodování.

Dále lze zejména hodnotit jako přínosnou, konzultační a poradenskou spolupráci vnášející do řešených problematik legislativně vyjasněné závěry.

Spolupráce s orgány ŽP-KÚ, přešla na plně funkční systém součinnosti při vydávání rozhodnutí a stanovisek k povolování umisťování, staveb, rekonstrukcí a zprovoznění zdrojů znečišťování ovzduší, stejně jako při řešení dalších otázek z oblasti ochrany ovzduší. Rezervy ve spolupráci přetrvávají při výkonu kontrolní činnosti z hlediska vzájemné informovanosti o plánovaných kontrolách a zjištěných výsledcích.

Obdobně lze hodnotit spolupráci s ostatními orgány ŽP na úrovni pověřených obcí, magistrátních, městských a obecních úřadů. Spolupráce s těmito orgány spočívá zejména v konzultační a odborné pomoci s přínosným předáváním informací, podnětů a opatření, zvláště pak v oblasti šetření a řešení stížností.

Spolupráce s finančními úřady byla omezena na legislativní krok předání pravomocných rozhodnutí k vykonatelnosti, bez zpětné vazby na výsledek výkonu rozhodnutí s tím, že s novelou zákona č.444/2005Sb. přechází kompetence vybírání peněžitých plnění na Celní správu ČR. Spolupráci s Celní správou nelze dosud hodnotit.

Spolupráce s orgány činnými v trestním řízení se v uplynulém období neuskutečnila, prostřednictvím IZS - hasičský záchranný systém byly zjišťovány a ověřovány vzniklé havarijní situace v regionu působnosti Ol-Brno za účelem případného zásahu ČIŽP.

2. Oddělení ochrany vod

Plnění plánu činnosti v roce 2005

Všechny plánované úkoly byly oddělením ochrany vod provedeny. V průběhu roku 2005 do 30.11.2005 pracovalo na oddělení ochrany vod 12 pracovníků, od 1.12.2005 pouze 11 pracovníků a bylo provedeno celkem 809 revizí. V přepočtu na jednoho inspektora je to 73,5 revize. Oproti roku 2004 došlo k mírnému poklesu počtu provedených revizí v důsledku provádění některých složitějších kontrol a především šetřením stížností za účasti dvou inspektorů, v průběhu roku 2005 bylo provedeno celkem 187 revizí za účasti 2 inspektorů. V plánu činnosti oddělení ochrany vod pro rok 2005 bylo stanoveno provedení celkem 414 revizí a v průběhu roku 2005 bylo provedeno celkem 407 revizí a 7 revizí nebylo provedeno.

Společně s ostatními odděleními ČIŽP bylo z celkového počtu provedeno 33 kontrol. Oproti plánu činnosti bylo navíc v průběhu celého roku provedeno 402 revizí. Většina revizí provedených mimo plán činnosti byla vyžádána v rámci spolupráce s jednotlivými krajskými úřady, obcemi s rozšířenou působností, dále v rámci přijatých stížností a podnětů, nebo na základě zjištění pracovníků oddělení ochrany vod při plnění plánu činnosti.

V průběhu roku 2005 se oddělení ochrany vod zúčastnilo 13 integrovaných kontrol v rámci úkolu IPPC. Jednalo se o kontroly vydaných integrovaných povolení. V průběhu roku 2005 nebyly v rámci provedených integrovaných kontrol zjištěny podstatné závady.

Za zjištěné porušení zákonů bylo vydáno oddělením ochrany vod celkem 107 rozhodnutí o pokutách v celkové výši 5 015 735,- Kč, z toho v právní moci do konce roku 2005 bylo 83 rozhodnutí v celkové výši 3 042 335,- Kč. V průběhu roku 2005 nabylo právní moci dalších 17 rozhodnutí o pokutách z předchozích období v celkové výši 859 275,- Kč. Celkový počet všech rozhodnutí v právní moci v roce 2005 činil 100 rozhodnutí v celkové výši 3 901 610,- Kč. Průměrná výše jedné pravomocné pokuty uložené oddělením ochrany vod v roce 2005 činí 39 016,1 Kč. Během roku 2005 bylo zaznamenáno ve 32 případech odvolání proti vydaným rozhodnutím tj. vzhledem k celkovému počtu uložených pokut 30,2 %. Jedná se o výrazný nárůst oproti roku 2004, kdy bylo zaznamenáno odvolání pouze ve 13 případech. Do konce roku 2005 bylo z postoupených odvolání vyřízeno 14 případů. Tendence v množství odvolání je stále narůstající. Z rozhodnutí vydaných v průběhu roku 2005, proti kterým bylo podáno odvolání nebylo žádné rozhodnutí zrušeno, 3 rozhodnutí o pokutě byla odvolacím orgánem snížena (společnosti Vodovody a kanalizace Jižní Čechy, a.s. za ČOV Studená z původní částky 40 000,- Kč na 20 000,- Kč, společnosti AGROPODNIK, a.s. Velké Meziříčí z původní částky 50 000,- na 20 000,- Kč, společnosti METAL – PROFIT, s.r.o. z původní částky 50 000,- na 20 000,- Kč) a 11 rozhodnutí bylo odvolacím orgánem potvrzeno. Další dosud neuzavřená rozhodnutí byla postoupena místně příslušnému odvolacímu orgánu tj. OVSS MŽP nebo do konce roku 2005 nenabyla právní moci. Z 17 rozhodnutí vydaných v předcházejícím období bylo podáno odvolání v 7 případech, z těchto rozhodnutí nebylo žádné odvolacím orgánem zrušeno ani sníženo a 6 rozhodnutí bylo odvolacím orgánem potvrzeno, jedno rozhodnutí bylo zrušeno v rámci autoremedury ČIŽP Ol Brno (Správa a údržba silnic).

V průběhu roku 2005 bylo dále vydáno celkem 33 rozhodnutí o uložení opatření k nápravě, z tohoto počtu 29 rozhodnutí nabylo do konce roku 2005 právní moci a dále 1 rozhodnutí z roku 2004, celkový počet rozhodnutí v právní moci je 30. Z výše uvedeného počtu se 4 rozhodnutí o uložení opatření k nápravě týkala odstranění starých ekologických zátěží hrazených z prostředků Fondu národního majetku ČR. Jednalo se o tyto případy:

- AUTOPAL s.r.o. Nový Jičín pro závod Hluk - bylo uloženo opatření týkající se odstranění kontaminace NEL v zeminách v areálu závodu Hluk, mimo již uloženou sanaci kontaminace CIU
- VELAMOS, a.s. Sobotín – rozhodnutím bylo uloženo opatření týkající se odstranění kontaminace chlorovaných uhlovodíků a NEL v nesaturované zóně,
- AGRO KRÁSNO, s.r.o. – rozhodnutím byl upraven termín sanace za základě zjištění nových skutečností.
- EMP s.r.o. Slavkov – rozhodnutím bylo uloženo opatření týkající se odstranění kontaminace podzemních vod chlorovanými uhlovodíky

Mimo akce hrazené FNM ČR byla vydána 3 rozhodnutí pro zajištění sanačních prací. Jednalo se o opatření právnímu subjektu ČD, a.s. Praha – rozhodnutí se týkalo uložení opatření k odstranění kontaminace chlorovaných uhlovodíků v areálu DKV Břeclav, které ovlivňuje areál společnosti Gumotex Břeclav, dále BENZINA, s.p. v likvidaci Praha - byla uložena sanace nesaturované zóny bývalé ČS PHM v obci Budišov kontaminované NEL a JUDr.L.Samohýl, Zlín - uložen postsanační monitoring po ukončení sanačních prací v areálu bývalého závodu STS Napajedla, vlastní sanační zásah nebyl hrazen z prostředků FNM ČR.

Většina dalších vydávaných rozhodnutí o uložení opatření k nápravě se týkala běžných preventivních opatření k zabezpečení skladování především látek závadných vodám

v souladu s vodohospodářskými předpisy a k odstranění zjištěných závad. Z nejvýznamnějších uložených opatření k nápravě je nutno jmenovat tyto případy: EKOAT, s.r.o. Otrokovice, ZD Okříšky, Liber, družstvo vlastníků Rudíkov a Zemědělská společnost PALAVA s.r.o. Pavlov.

K dalšímu poklesu počtu rozhodnutí o uložení opatření k nápravě došlo v důsledku vydání novely zákona o vodách č. 20/2003 Sb., dle které není možno případné neplnění opatření k nápravě pokutovat ani jinak úspěšně vymáhat.

Nesplněné úkoly

Oddělením ochrany vod byla z aktuálních příčin provedena záměna 7 revizí z plánu činnosti pro rok 2005. Jednalo se o tyto revize: BEC, a.s. Veselí nad Moravou (provozovna byla do doby provedení revize zrušena), PROAGRO Bučovice (prověrka v rámci kontrol ve zranitelných oblastech nebyla provedena s ohledem na skutečnost, že žádné středisko ani farma se nenachází ve zranitelné oblasti), ČOV Herálec (prověrka zařazena do plánu činnosti omylem, ČOV patří do působnosti OOV Ol Havlíčkův Brod), EISENMAN s.r.o. Rosice (provozovna do doby provedení revize zrušena), Agropodnik Hodonín, a.s. Ratíškovice, výkrm prasat Milotice (kontrola byla provedena pracovníky KÚ - IPPC), JmDZ Brno, závod Otrokovice (závod zrušen) a ADC služby, s.r.o. (provoz přesunut do lokality patřící do působnosti OOV Ol Olomouc).

Významné závěry

V průběhu prováděných kontrol v roce 2005 byly oddělením ochrany vod zjištěny následující významné závěry :

- problémy přináší běžná praxe, kdy vodoprávní úřady v podmínkách povolení k nakládání s vodami ukládají i podmínku, předkládat vodoprávnímu úřadu v termínu do 15.2. následujícího roku údaje o vypouštění znečištění za rok předcházející. Potom kontroly ČIŽP zákonitě musí narazit na problém ust. § 124 odst.2 vodního zákona a ČIŽP ukládat pokuty za nedovolené vypouštění odpadních vod vůbec nemůže.

Z mediálně sledovaných případů se OOV zabývalo šetřením podnětu na výskyt náloží TNT v průzkumných vrtech v obci Halenkovice, jejichž uložení by mohlo způsobit kontaminaci zeminy a podzemních vod. Dle získaných informací bylo v říjnu 2000 na území obce Halenkovice společností GEOFYZIKA, a.s. v rámci průzkumu a vyhledávání nerostů - plynu a ropy v průzkumném území Chřiby IV vybudováno 31 průzkumných vrtů do hloubky cca 26 m opatřených náložemi trinitrotoluenu o hmotnosti 2 kg v každém vrtu. Vrty byly provedeny v nepovolené trase odchýlené od původního projektu o cca 1000 m směrem k občanské zástavbě obce v lokalitě „Lipové“ a „Na Kašparech“ u obce Halenkovice. Podnětem ze strany občanů obce Halenkovice byla obava z ohrožení kvality vody ve studních tržavinou uloženou ve vrtech a z možných sesuvů půdy v uvedené lokalitě, neboť cca po dobu 4 let bylo v odvolacím řízení projednáváno Báňským úřadem, zda použít bezodpalovou techniku nebo odstřel vrtů. V současné době, kdy společnost GEOFYZIKA, a.s. jako právní subjekt zanikla a MND Hodonín, a.s. nemají k dispozici žádné doklady týkající se provedení uvedených vrtů, lze těžko provést odstranění vrtů, které nejsou na terénu ani zjištěné. Obec se snaží situaci řešit přes ombudsmana a parlament ČR. MŽP, odbor geologie přislíbil, že by bylo možno vybudovat hg vrty pro možnost sledování území. ČIŽP, Ol Brno, OOV na základě šetření nezjistila přímé znečištění podzemních vod v inkriminovaném území. K dalším krokům však nemá kompetence.

Dále se OOV zabývalo šetřením ohlášeného znečištění životního prostředí, které bylo zjištěno v rámci přípravných prací likvidace starých sond po těžbě ropy a zemního plynu společností Moravské naftové doly, a.s. v lokalitě Hodonín (tyto sondy jsou ve vlastnictví společnosti FLACHS – UNION, s.r.o. v likvidaci). Provedeným šetřením bylo v těsné blízkosti dvou vrtů zjištěno znečištění úniky ropných látek, pravděpodobně jako následek „černé těžby“ na těchto sondách. Se společností Moravské naftové doly, a.s. byla dohodnuta opatření, která budou provedena v rámci vlastní likvidace těchto vrtů. Následně byl dne 18.5.2005 OOV v souladu s § 181 trestního zákona podán podnět Policii ČR k zahájení trestního stíhání neznámého pachatele znečišťujícího životní prostředí pravděpodobně „černou těžbou“ ropy z výše uvedených vrtů. Po provedeném šetření Policií ČR nebyl žádný pachatel nalezen a případ byl odložen.

Dalším případem bylo společné šetření s OŽP Městského úřadu Znojmo havárie cisterny PHM společnosti PROFI AUTO CZ a.s.v katastru obce Přímětice u Znojma, při které došlo k úniku cca 10 m³ benzínu BA 91. Na základě dohodnutých opatření bylo provedeno odtěžení kontaminované zeminy v množství 2 588,52 tun a odčerpání cca 380 litrů produktu. V současné době je sanace ukončena a zpracována závěrečná zpráva sanace.

Charakteristika významných zjištění v rámci kontrolní činnosti

SL 1. – Prověrka nejvýznamnějších čistíren odpadních vod velikosti nad 10 000 EO.

Předložená zpráva má za cíl podat ucelený přehled o výsledcích prověrky nejvýznamnějších čistíren odpadních vod nacházejících se na území spadajícím do kompetence ČIŽP, Ol Brno, OOV. Hlavním předmětem prověrky „Nejvýznamnějších čistíren odpadních vod“ byla kontrola vodoprávního stavu nejvýznamnějších znečišťovatelů jihomoravského regionu a zjištění skutečného stavu v produkovaném a vypouštěném znečištění z jednotlivých zdrojů. Realizovanou prověrkou v roce 2005 byly provedeny revize všech 28 nejvýznamnějších čistíren odpadních vod a dvou průmyslových zdrojů. Revize byly provedeny v průběhu ledna až prosince 2005 a při každé revizi byl sepsán protokol. Práce na tomto úkolu se zúčastnilo 5 inspektorů. Celkem bylo provedeno 37 revizí.

Od výsledků prověrky provedené v roce 2004 nedošlo v průběhu roku 2005 k zásadním změnám. U sledovaných komunálních zdrojů znečištění je dosud vyřešena otázka odstraňování nutrientů (dusíkatého znečištění a fosforu) pouze na ČOV Brno – trvalý provoz byl povolen 7.2.2005 a nové povolení k nakládání s vodami bylo vydáno dne 24.1.2005, ČOV Břeclav – II. etapa rekonstrukce byla uvedena do trvalého provozu v červnu 2005, po rekonstrukci byly do trvalého provozu uvedeny dále ČOV Hodonín (03/2004), ČOV Znojmo (2000), ČOV Třebíč (06/2004), ČOV Uherské Hradiště (01/2004), ČOV Veselí nad Moravou (01/2002) a ČOV Zlín (12/2001). V průběhu roku 2004 byly dále zahájeny další stavby rekonstrukcí ČOV Tišnov a ČOV Tetčice a v průběhu roku 2005 byly zahájeny stavby rekonstrukcí a intenzifikací ČOV Blansko, ČOV Boskovice, ČOV Nové Město na Moravě, ČOV Bystřice nad Pernštejnem a ČOV Moravské Budějovice. Porušování předpisů na úseku vodního hospodářství bylo prokázáno v průběhu roku 2005 v 1 případě: ČOV Mikulov, kdy se jednalo o nedovolené vypuštění koncentračního znečištění nad hodnotu “m” v ukazateli N-NH₄ za rok 2004 i 2005 než povoluje platné povolení k nakládání s vodami. Rozhodnutí o uložení pokuty ve výši 70 000,- Kč bylo vydáno dne 4.11.2005 a nabylo právní moci dne 29.11.2005. V případě ČOV Otrokovice bylo prokázáno překračování koncentračního limitu P_{celk} v prvním pololetí roku 2003. Rozhodnutí o pokutě ve výši 100 000,- Kč bylo vydáno dne 25.2.2004 pod č.j. 7/OV/299/04/Fi. Proti tomuto rozhodnutí bylo podáno znečišťovatelem odvolání a rozhodnutím MŽP OVSS VIII ze dne 29.9.2004 bylo původní rozhodnutí ČIŽP zrušeno a vráceno k novému projednání. Nové rozhodnutí ČIŽP Ol Brno bylo vydáno po projednání dne 8.3.2005 a proti tomuto rozhodnutí bylo podáno odvolání, které bylo odesláno dne 12.4.2005 na MŽP OVSS VIII. Odvolacím orgánem nebylo do konce roku 2005 rozhodnuto.

SL 2. – Prověрка čistíren odpadních vod velikosti od 500 do 10 000 EO.

Prověрка má za cíl během asi tří až čtyř let zpracovat komplexní evidenci všech zdrojů, především komunálních zdrojů znečištění o velikosti 500 až 10 000 EO, a umožnit evidenci aktuálních údajů o zdrojích znečištění této kategorie v rámci celého Ol Brno a následně i celé ČR. Hlavním cílem prověrky bylo především zjištění způsobu čištění odpadních vod, typu ČOV a alespoň rámcové úrovně sledování a provozování jednotlivých čistíren odpadních vod.

V průběhu ledna až prosince 2005 bylo provedeno Ol Brno celkem 92 revizí na 90 čistírnách odpadních vod zařazených do této prověrky a zpracováno celkem 92 protokolů. Kontroly byly provedeny 8 inspektory. Na základě provedených revizí ČOV bylo za nedovolené vypouštění odpadních vod v rozporu s platným povolením uloženo šest pokut, ještě ve dvou případech (společnosti VaK Jižní Čechy, a.s. - za ČOV Český Rudolec a ČOV Staré Hobzí) bude uložena pokuta v průběhu 1. čtvrtletí 2005. Konkrétně se jednalo o tyto případy: společnosti Zlínská vodárenská, a.s. – za nedovolené vypouštění odpadních vod z ČOV Slavičín v roce 2003 ve výši 80 000,- Kč, SVK, a.s. Uherské Hradiště – za nedovolené vypouštění odpadních vod z ČOV Prakšice - Pašovice ve výši 150 000,- Kč, Obci Jevišovka -za ČOV Jevišovka ve výši 30 000,- Kč a 50 000,- Kč, VaK Břeclav, a.s. – za nedovolené vypouštění odpadních vod z ČOV Pohořelice ve výši 100 000,- Kč, Obci Přibice – za nedovolené vypouštění odpadních vod z ČOV Přibice ve výši 50 000,- Kč. Společnosti VaK Jižní Čechy, a.s. – za porušení jiných povinností při provozování ČOV Slavonice 200 000,- Kč. Celkem bylo uloženo sedm pokut. Rozhodnutí o uložení opatření k nápravě z provedených kontrol ČOV v průběhu roku 2005 nebyla vydána.

Obecně lze konstatovat, že i nadále společným znakem zjištěných nedostatků z dosud provedených revizí komunálních ČOV jsou především často diskutabilní rozhodnutí vodohospodářských nebo vodoprávních úřadů, která pro zajištění důsledné kontroly jsou vydávána v nedostatečném rozsahu především v oblasti stanovení povinností kontroly vlastního provozu jednotlivých ČOV. Největší nedostatky a závady však jednoznačně převládají na ČOV provozovanými společnostmi Vodovody a kanalizace Jižní Čechy, a.s. a ČOV provozovanými obcemi.

SL 3. – Agenda poplatků za odebrané množství podzemní vody a poplatků za znečištění vypouštěných odpadních vod.

Celkem bylo oddělením ochrany vod v průběhu roku 2005 vydáno 1 435 rozhodnutí o poplatcích.

V průběhu roku 2005 bylo vydáno celkem 405 rozhodnutí o stanovení poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových. 225 rozhodnutí se týkalo stanovení poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových z jednotlivých zdrojů znečištění za rok 2004. Za rok 2004 byly stanoveny poplatky v celkové výši 37 718 682,-Kč. Z celkového počtu 225 rozhodnutí, kterým byly stanoveny poplatky pro rok 2004 je v právní moci 224 rozhodnutí, v celkové výši 37 680 992,-Kč. Největší poplatek byl stanoven ve výši 17 927 630 ,-Kč za zdroj znečišťování ČEZ, a.s.-Jaderná elektrárna Dukovany. Právní subjekt ČEZ, a.s. podal proti rozhodnutí vydanému odvolacím orgánem, který výši tohoto poplatku potvrdil, žalobu. Jako důvod podání odvolání a žaloby je právním subjektem ČEZ, a.s. uváděn rozpor mezi zákonem 254/2001 Sb., o vodách a vyhláškou č.293/2002 Sb., která upravuje (omezuje) možnost odečtu znečištění v odebrané vodě. Dosud nenabyl právní moci pouze poplatek za vypouštění odpadních vod z areálu právního subjektu Fosfa, a.s. ve výši 37 690,-. V průběhu roku 2005 bylo dále vydáno 11 rozhodnutí o změnách zálohy na poplatky za rok 2005. Dalších 158 rozhodnutí se týkalo vydání nových zálohových výměrů pro stanovení poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových z jednotlivých zdrojů znečištění pro rok 2006. Pro rok 2006 byly stanoveny zálohy v celkové výši 40 621 218,- Kč. Dále bylo v roce 2005 vydáno 8 rozhodnutí o stanovení

odkladu placení poplatků vzhledem k zahájení prací na stavbě zařízení ke snížení množství znečištění ve vypouštěných odpadních vodách. Odklad placení poplatků byl povolen těmto právním subjektům: TANEX Vladislav, a.s. a společnosti VAS, a.s. (za zdroje znečišťování města: Blansko, Boskovice, Bystřice nad Pernštejnem, Jaroměřice nad Rokytnou, Moravské Budějovice, Náměšť nad Oslavou, Nové Město na Moravě). 3 rozhodnutí byla vydáno o prominutí odkladu placení poplatků na základě realizovaných staveb těmto právním subjektům: VAS, a.s. za rekonstrukci ČOV Třebíč, BVK, a.s. za rekonstrukci ČOV Brno a společnosti Huhtamaki ČR, a.s. za výstavbu ČOV papírny Příbyslavice. Všechna rozhodnutí o zálohách na poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových, odklady a prominutí odkladů nabyly právní moci.

V průběhu roku 2005 bylo vydáno celkem 1030 rozhodnutí o poplatcích za odběr podzemních vod dle § 88 zák. č. 254/2001 Sb., vodní zákon. Z tohoto počtu se 63 rozhodnutí týkalo stanovení zálohy na poplatky pro rok 2005, která byla vydána až v průběhu roku 2005. Vysoký počet těchto dodatečných rozhodnutí je způsoben především tím, že se v roce 2004 po novele vodního zákona zcela změnil systém placení poplatků za odebrané množství podzemní vody a že tedy tento systém není v praxi dlouho používán, což může způsobit jisté problémy, vedoucí k chybám administrativního charakteru. Dodatečná výše záloh stanovená těmito dodatečnými rozhodnutími činila 5 015 670,- Kč. Česká inspekce postupně přistoupila i k sankčním postihům za pozdní předložení poplatkového hlášení na rok 2005 a přiznání za rok 2004 a v průběhu roku 2005 vydala celkem 17 rozhodnutí o pokutě za nepředložení poplatkového hlášení, popř. poplatkového přiznání ve stanoveném termínu. Celková výše uložených pokut činila 172 000,- Kč. Dále bylo vydáno 497 rozhodnutí, kterými byl stanoven poplatek za odebrané množství podzemní vody za rok 2004 (z toho 495 je v právní moci). Celková výše poplatků za rok 2004 v právní moci tak činila 154 312 319,- Kč. Zbytek vydaných rozhodnutí (470) připadá na zálohové výměry pro rok 2006. Výše záloh pro rok 2006 stanovená rozhodnutími vydanými v roce 2005 je 212 784 682,- Kč. I nadále dochází ke zpoždování předkládání poplatkových hlášení a přiznání, což způsobuje problémy nejen ČIŽP při jejich zpracování, ale i finančním úřadům, resp. celním úřadům. V určité fázi totiž dochází k souběhu poplatkových hlášení na rok příští a poplatkových přiznání za rok minulý, což může způsobit určité problémy (v roce 2006 zejména v souvislosti s přechodem kompetencí finančních úřadů na celní úřady). I nadále tak ČIŽP bude pokračovat v nastoleném trendu ve věci vydávání pokut za nepředložení poplatkového hlášení, popř. poplatkového přiznání ve stanoveném termínu.

SL 4. – Kontroly dodržování požadavků Nařízení vlády č.103/2003 Sb. o stanovení zranitelných oblastí.

Cílem a zaměřením vlastní prověrky bylo provést kontrolu vybraných zemědělských podniků provozujících svoji činnost na pozemcích ve zranitelné oblasti, kde jsou kladeny specifické podmínky pro režim hospodaření dle nařízení vlády č. 103/2003 Sb. V rámci prověrky vybraných zemědělských podniků bylo zkontrolováno 8 farem u 7 právních subjektů. Klas Neslovice,s.r.o.-farma Neslovice, ZEMOS a.s.-středisko Křepice, AGROLA, s.r.o.Brankovice-farma Malínky, Zemědělské obchodní družstvo Čáslavice, družstvo-farma Římov a farma Čáslavice, AGRODRUŽSTVO JEVIŠOVICE- farma Černín, Contilia s.r.o.Lipovec-farma Lipovec, ZEAS Lysice, a.s.-farma Býkovice. U všech kontrolovaných subjektů je rostlinná i živočišná výroba a všechna družstva provozují svoji činnost ve zranitelné oblasti částečně nebo úplně. Pastevní chov se vzhledem k rovinatým oblastem u žádného právního subjektu neprovádí. Veškerá zemědělská činnost je prováděna především na pozemcích do 7°, z toho důvodu odpadají problémy s možným přímým znečišťováním vodních toků. Většina družstev provádí hospodaření v oblasti vodního toku, nebylo však zaznamenáno, že by činností některého družstva došlo k ohrožování vodního toku. Společnosti ve svých osevních postupech dodržují předpisy týkající se pěstování širokořádkových plodin a snaží se dodržovat vzdálenosti hnojení od vodního toku, přičemž pásy kolem toků jsou zatravňovány. Problém však lze spatřovat v oblasti meliorací pozemků, kdy není sledována kvalita

odmeliorovaných vod, které přinášejí živiny do vodních toků na základě používaného hnojení a mohou mnohdy i kvalitu toku ovlivňovat. Chov zvířat u kontrolovaných subjektů je prováděn převážně ve stájích s podestýlkou nebo na rostech, veškerá statková hnojiva včetně tekutých složek jsou skladována nebo jímána v zařízeních k tomu určených-hnojištích nebo jímkách. Nedostatečná kapacita jímek a skladovacích ploch byla zjištěna u společnosti Contilia s.r.o. Lipovec, která je v současné době v konkursu. V tomto směru nebylo a nebude zahájeno správní řízení, po ukončení konkursu bude provedeno došetření a projednán další postup s novým vlastníkem. Opatření z hlediska odstranění závad bude formou správního řízení uloženo společnosti ZEMOS a.s. Bude uloženo provést zkoušky nepropustnosti jímek. V rámci prověrky nebyla žádnému kontrolovanému subjektu uložena pokuta.

SL 5. – Prověrka dodržování zákona č.353/1999 Sb. o prevenci závažných havárií.

Hlavním cílem provedených kontrol bylo splnění povinností spojených s podáním bezpečnostní dokumentace (§ 7 a § 8 zákona č. 353/1999 Sb. v platném znění), splnění povinnosti oznámení o zařazení objektu nebo zařízení do příslušné skupiny (ustanovení § 6 zákona č. 353/1999 Sb. v platném znění), splnění povinnosti sjednání pojištění odpovědnosti za škody vzniklé v důsledku závažné havárie (ustanovení § 6 zákona č. 353/1999 Sb. v platném znění), ostatních náležitostí uvedených v zaměření kontroly u provozovatele a jím užívaném objektu nebo zařízení, připomínkování bezpečnostní dokumentace ve schvalovacím řízení u těch subjektů, jejichž dokumentace byla postoupena příslušnými KÚ. V průběhu roku 2005 bylo ČIŽP, OI Brno, OOV provedeno celkem 10 kontrol zákona č. 353/1999 Sb., o prevenci závažných havárií. Kontrola agendy výše uvedeného zákona byla provedena u všech devíti objektů nebo zařízení zařazených do skupiny B, které se nacházejí v působnosti ČIŽP, OI Brno a u jednoho náhodně vybraného z kategorie objektů v minulosti vyřazených (CCF INVEST Kyjov). Navíc byly v průběhu roku 2005 provedeny dvě namátkové kontroly pro ověření údajů uváděných provozovateli (KONTY G, a.s. Zlín a DIAMO, s.p. odštěpný závod GEAM). Výsledkem kontrolní činnosti v roce 2005 je potvrzení stavu zařazení do skupiny u všech objektů či zařízení nacházejících se ve skupině B a dále ověření skutečnosti, že objekt společnosti CCF Invest a.s. nedosahuje množství ani strukturu skladovaných látek, které by přesahovaly limity pro zařazení zpět do skupiny A. Na základě výsledků provedených kontrol byly u zařazených objektů uloženy krajskými úřady tři pokuty za porušení povinností stanovených zákonem o prevenci závažných havárií (porušení §4 a 26 zákona č.353/1999 Sb.). Tendence počtu zařazených objektů je v posledních třech letech stoupající, i když je každým rokem minimálně jeden subjekt vyřazen. Tento trend je způsoben zařazováním nově zbudovaných objektů či zařízení do skupiny A (v roce 2005 byly do skupiny A zařazeny další dva nové subjekty). Stav počtu objektů v B skupině je dlouhodobě setrvalý.

SL 6. – Sledování prioritních zdrojů znečištění

V rámci tohoto úkolu bylo oddělením ochrany vod v průběhu roku 2005 sledováno v rámci prioritních zdrojů celkem 5 lokalit a to ČOV Brno – Modřice, Fosfa Poštorná, Gumotex Břeclav, lokalita KOVO Bzenec a skládka Pozďátky. K jednotlivým zdrojům uvádíme následující informace:

ČOV Brno – Modřice představuje největší zdroj znečištění v rámci působnosti OOV, OI Brno a současně patří mezi jeden z nejvýznamnějších zdrojů znečištění v rámci celé ČR. V současné době je na tuto ČOV napojeno cca 373 800 EO. ČOV Brno – Modřice zajišťuje likvidaci produkovaných odpadních vod městem Brnem, městem Kuřim a obcemi Česká, Útěchov, Ostopovice, Lipůvka, Modřice, Moravské Knínice, Šlapanice, Bedřichovice, Podolí a Želetice.

Na ČOV Brno v Modřicích proběhla za provozu výstavba „Intenzifikace a rozšíření ČOV Brno – Modřice“, která byla zahájena v červnu 2001 s termínem dokončení prosinec 2003. Původní stavební povolení na výše uvedenou akci bylo vydáno Magistrátem města Brna dne 21.8.1996 pod č.j. VLHZ-1093/96-SI/Dv a změněno rozhodnutím vodoprávního úřadu

Magistrátu města Brna ze dne 23.7.2003 pod č.j. VLHZ-1731,2670,3617/03-Te/Dr. Stavba „Intenzifikace a rozšíření ČOV Brno – Modřice“ probíhala bez přerušení provozu stávající ČOV. Stavba byla dokončena v průběhu měsíce prosince 2003 a dne 4.11.2003 požádal provozovatel a investor akce - Brněnské vodárny a kanalizace, a.s. o vydání souhlasu k prozatímnímu užívání dokončené stavby ke zkušebnímu provozu. Povolení k zahájení zkušebního provozu stavby „Intenzifikace a rozšíření ČOV Brno – Modřice“ bylo vydáno vodoprávním úřadem Magistrátu města Brna dne 30.12.2003 pod č.j. VLHZ-6260/03-Te/Dr na období od 1.1.2004 do 31.12.2004. ČOV Brno – Modřice má po provedené intenzifikaci a rozšíření kapacitu pro 513 000 EO. Následně dne 21.12.2004 požádal investor stavby Krajský úřad Jihomoravského kraje o vydání kolaudačního rozhodnutí na základě zpracovaného vyhodnocení zkušebního provozu za rok 2004, současně bylo požádáno i o vydání nového povolení k nakládání s vodami pro ČOV Brno – Modřice. Vodoprávní jednání a místní šetření bylo Krajským úřadem svoláno na den 11.1.2005. Provozem ČOV Brno – Modřice bylo v průběhu roku 2004 odstraněno cca 8 007 tun BSK₅, 18 242 tun CHSK_{Cr}, 10150 tun NL, 1 125 tun N-NH₄, 1 273 tun N_{celk} a 248 tun P_{celk}.

Dne 24.1.2005 bylo Krajským úřadem Jihomoravského kraje pod č.j. JMK 41998/2004 OŽPZ-Mo vydáno nové povolení k nakládání s vodami spočívající ve vypouštění odpadních vod z ČOV po provedené rekonstrukci a po ukončeném zkušebním provozu do toku Svratka s platností na dobu do 31.12.2010. Rozhodnutí bylo vydáno v souladu s Nařízením vlády č.61/2003 Sb.

Dne 7.2.2005 bylo Krajským úřadem Jihomoravského kraje pod č.j. JMK 41995/2004 OŽPZ-Mo vydáno povolení k trvalému užívání stavby vodního díla tj. „Intenzifikace a rozšíření ČOV Brno - Modřice. Následně byl předložen upravený nový Kanalizační řád pro statutární město Brno, město Kuřim, město Modřice a obce Česká a Želechovice, který byl schválen věcně a místně příslušným vodoprávním úřadem tj. OVLHZ Magistrátu města Brna dne 24.2.2005 pod č.j. VLHZ-576/05-Te/Dr na dobu do 31.12.2010.

Po uvedení do trvalého provozu denitrifikace a nitrifikace ČOV pracovala dobře, průměrná koncentrace celkového dusíku na odtoku odpovídala zimnímu období. Na akivačních a dosazovacích nádržích docházelo od začátku úrona 2005 k intenzivní tvorbě pěny, kterou dodavatel likvidoval mechanicky těžením. Na základě rozboru situace a konzultace s odborníky dodavatel přikročil k dávkování roztoku chlornanu sodného pro potlačení rozvoje vláknitých mikroorganismů, které pění způsobují. Dávky byly zvyšovány až na 2 t chlornanu sodného denně bez účinku. Akumulovaná pěna umožňovala rozvoj dalších mikroorganismů, jejichž výskyt byl v procesu nežádoucí. Dodavatel na základě svých zkušeností rozhodl o radikální „šokové“ terapii dávkou 9 t roztoku chlornanu denně. Provozovatel vyjádřil obavy z rizika ovlivnění čistícího efektu a vyhradil si právo okamžité akci přerušit. Dávkování bylo přesto zahájeno 17.2.2005 a byl sledován vývoj hodnot na odtoku. Během neděle 20.2.2005 došlo v odpoledních hodinách k náhlému kolapsu nitrifikace a denitrifikace a dávkování bylo okamžitě zastaveno. I přes rychlý zásah došlo k vážnému oslabení biomasy nitrifikačních a denitrifikačních bakterií a následné lyzi buněk a vloček. Došlo k navýšení odtokových hodnot BSK₅, CHSK_{Cr}, NL, N_{celk}, P_{celk}, vzhledem k pomalé regeneraci nitrifikačních a denitrifikačních bakterií byly hodnoty N_{celk} překračovány od 20.2.2005 do konce února i v hodnotách „m“ vedených jako nepřekročitelné. Informace o provozní havárii byla okamžitě po zjištění ohlášena místně a věcně příslušnému vodoprávnímu úřadu a ČIŽP Ol Brno. Provoz ČOV zpracoval postup, který by preventivně v příštím zimním období zabránil silnému přemnožení vláknitých bakterií bez rizik souvisejících s chlorováním aktivovaného kalu.

V průběhu měsíce března 2005 ČOV Modřice vykazovala 97,53 % efekt v eliminaci uhlíkového znečištění (vztaženo k BSK₅), v odstranění celkového dusíku 67,90 %. Ve srovnání s limity vodoprávního rozhodnutí (limit „p“ tj. ve směsném 24 hod vzorku typ „C“) došlo v důsledku provozní havárie v únoru 2005 ještě k řadě překročení limitů N_{celk} a P_{celk}. Po havárii s dávkováním chlornanu, ke kterému došlo v únoru 2005, byly procesy bio-P a N/DN zcela vyřazeny z činnosti. Regenerace procesu vzhledem k nízkým teplotám probíhala velmi pozvolna a dalším negativním dopadem byl teplotní šok způsobený tajícími vodami. Důsledkem byly trvale vyšší hodnoty celkového dusíku až do 27.3.2005. Pro

zajištění substrátu defosfatace nitrifikace a denitrifikace byl využíván kal z primární jímky čerpací stanice. Dávkován byl zkušebně v rozmezí 100 až 300 kg/NL kalu do nátok aktivace a provádělo se sekvenční provzdušňování v aerobní zóně aktivace pro částečné odbourání dusičnanů v oxické zóně. Průměrná hodnota celkového fosforu v odtoku byla 0,80 mg/l, část výsledků tohoto ukazatele byla také ovlivněna havárií v biologii. Denitrifikace a nitrifikace nepracovala a průměrná koncentrace celkového dusíku na odtoku odpovídala dané situaci. Na aktivačních a dosazovacích nádržích začala opět intenzivní tvorba pěny, která byla likvidována provozovatelem mechanicky těžením.

Další kontrolou ze strany ČIŽP, OI Brno, OOV v červnu 2005 bylo zjištěno, že provoz ČOV byl stabilizován, celá ČOV v průběhu druhého čtvrtletí pracovala bez zásadních problémů. Pro zajištění substrátu na defosfataci, nitrifikaci a denitrifikaci v biologii se využívala část primárního kalu v rozmezí 250 až 450 kg/NL do nátok aktivace a provádělo se sekvenční provzdušňování v aerobní zóně aktivace pro částečné odbourání dusičnanů v oxické zóně. Průměrná hodnota celkového dusíku v odtoku byla 8,4 mg/l, fosforu 0,57 mg/l. Na aktivačních a dosazovacích nádržích téměř zmizela pěna. Pokračovaly zkoušky řešení odtažení pěny z hladiny odplyňovacích a dosazovacích nádrží. Skončilo dávkování flokulantu do aktivace na omezení úniku vloček do odtoku. Hodnota koncentrace kalu v aktivaci se pohybovala kolem 3,1 g/l. V průběhu měsíce června ČOV Modřice vykazovala 97,32 % efekt v eliminaci uhlíkového znečištění (vztaženo k BSK₅), v odstranění celkového dusíku 83,46 %. Ve srovnání s limity vodoprávního rozhodnutí (limit „p“ tj. ve směsném 24 hod vzorku typu „C“) došlo v červnu 2005 na odtoku z ČOV Modřice 2x k překročení povolené hodnoty „p“ u nerozpuštěných látek. Ve dvouhodinových vzorcích typu „A“ limity (hodnoty „m“) překročeny nebyly.

Další kontrola ze strany ČIŽP OI Brno, OOV byla na ČOV provedena v září 2005. V této době byl provoz již stabilizován, celá ČOV v průběhu třetího čtvrtletí pracovala bez zásadních problémů. ČOV Brno - Modřice vykazovala v průběhu měsíce července 98,27 % efekt v eliminaci uhlíkového znečištění (vztaženo k BSK₅), v odstranění celkového dusíku 82,78 %. Při srovnání s limity vodoprávního rozhodnutí (hodnoty „p“ tj. ve směsném 24 hod vzorku typu „C“) nedošlo na odtoku z ČOV Modřice k překročení povolených limitů. Rovněž ve dvouhodinových vzorcích typu „A“ hodnoty „m“ na odtoku z ČOV Modřice překročeny nebyly. Provedenou kontrolou nebylo prokázáno v průběhu 3. čtvrtletí 2005 porušování zákonů na úseku vodního hospodářství.

Ve sledovaném období nedošlo k žádným zásadním změnám, ani vydání nových rozhodnutí. Dne 23.6.2005 bylo chemické laboratoři BVK, a.s., útvaru kontroly kvality vydáno Českým institutem pro akreditaci nové osvědčení o akreditaci laboratoře č. 259/2005 k provádění rozborů pitných, povrchových, odpadních vod a kalů včetně vzorkování. Platnost osvědčení byla stanovena do 31.7.2010. Dne 20.5.2005 bylo společnosti vydáno osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností kalů z čištění odpadních vod po vysušení. Toto osvědčení bylo vydáno pod č.j. Os/39/05/VeM pověřenou osobou Ing. Milenou Veverkovou ve spolupráci se Státním zdravotním ústavem zastoupeným MUDr. Magdalenou Zimovou, CSc. Poslední kontrola provozu ze strany ČIŽP OI Brno, OOV byla na ČOV provedena v prosinci 2005. V rámci této revize byly zkontrolovány výsledky sledování provozu ČOV za období září až listopad 2005 a zjištěno, že bylo provedeno celkem 74 vzorků vypouštěných odpadních vod z ČOV. Nebylo prokázáno v průběhu 3. a 4. čtvrtletí porušování zákonů na úseku vodního hospodářství. Provoz ČOV provedl v průběhu měsíce října a listopadu optimalizační opatření na biologickém stupni k zajištění eliminace tvorby pěny. Provedeno bylo osazení stírání plovoucí pěny na odplyňovacích nádržích aktivace, test způsobu mechanického rozrušování plovoucí pěny na hladině dosazovacích nádrží pomocí trysek a mechanických míchadel, po vyhodnocení bude zajištěna aplikace na všech šest dosazovacích nádrží v průběhu roku 2006. Dále bylo v průběhu října 2005 zahájeno dávkování směsi hlinité a železitě soli do aktivačních nádrží, dosavadní aplikace tohoto přípravku byla úspěšná a k výrazné tvorbě pěny nedochází.

Fosfa akciová společnost je výrobcem kyseliny fosforečné, fosfátových solí a hnojiv. Jedná se o největšího producenta anorganické chemie v působnosti Ol Brno, který vyrábí v historickém areálu v Poštorné u Břeclavi. Počet zaměstnanců se pohybuje okolo 250. Po změně vlastnické struktury na konci r. 2003 dochází k postupnému nárůstu výroby. Výrobní areál má splaškovou kanalizaci napojenou na veřejnou kanalizaci města Břeclavi a technologické odpadní vody čistí spolu s kontaminovanými podzemními vodami na dekontaminační stanici, jejíž odtok je zaústěn do řeky Dyje. Na základě rozhodnutí ČIŽP jsou vody drénující do dešťové kanalizace v bezdeštném období včetně slabých dešťů přečerpávány rovněž na dekontaminační stanici.

Prioritou z hlediska ochrany vod jsou zde kontaminované podzemní vody na rozsáhlém území areálu a přilehlých odkališť. Areál závodu a podzemních uložišť je chráněn podzemní těsnicí stěnou – otevřenou, v chráněném prostoru je prováděno sanační čerpání s následnou dekontaminací k zajištění ochrany povrchových vod (hraničního toku Dyje) před znečištěním sloučeninami fosforu. V roce 2004 na základě aktualizace analýzy rizika vydala ČIŽP OOV Brno pod č.j. 7/OV/9060/04/Šp ze dne 17.6.2004 rozhodnutí o opatřeních k nápravě spočívajících v limitování obsahu fosforu v podzemních vodách odtékajících z chráněného prostoru do 125 mg/l fosforečnanů a dosažení tohoto stavu do 31.12.2012. Tímto bylo změněno původní rozhodnutí ČIŽP č.j. 7/OV/2764/94/Šp ze dne 2.12.1994.

Nárůst výroby v posledním období, přestože dosud nedosahuje objemů z počátku devadesátých let minulého století, přináší zvýšená rizika ohrožování kvality podzemních a povrchových vod. V roce 2004 uložila ČIŽP společnosti pokutu 50.000,- Kč za ohrožování kvality podzemních vod nedovoleným nakládáním s látkami závadnými vodám – NaOH a neutralizačními kaly. Závady byly drobnějšího charakteru.

Areál je sledován rovněž na základě zákona 353/2001 Sb. a nachází se v chráněné oblasti přirozené akumulace vod „Kvartér řeky Moravy“. V březnu 2005 byla provedena kontrola odstraňování staré zátěže a dále celková kontrola prioritního zdroje bez zjištění podstatných závad a nedostatků.

Kontrola nakládání s látkami závadnými vodám v průběhu druhého čtvrtletí v areálu Fosfa a.s. v Poštorné byla provedena v dubnu 2005. Téhož dne proběhl rovněž kontrolní den sanace staré ekologické zátěže. Provedenými kontrolami byly zjištěny závady ve stavu povrchu havarijních jímek žiravin a proto bylo zahájeno správní řízení k uložení opatření k nápravě dne 10.6.2005 pod č.j. 7/OV/8305/05/Šp. Řízení o pokutě nebylo zahajováno. Další kontrola nakládání s látkami závadnými vodám v areálu Fosfa a.s. v Poštorné a provozu dekontaminační stanice byla provedena v září 2005. Z provedené kontroly vyplynulo, že v rámci prevence úniků bude nutné řešit kontrolu těsnosti nadzemních potrubních rozvodů žiravin v areálu Fosfy. Řízení o pokutě není zahajováno. Zahájené správní řízení bylo ukončeno rozhodnutím o uložení opatření k nápravě pod č.j.7/OV/9795/05/Šp dne 20.7.2005. Společnosti bylo tímto rozhodnutím uloženo provést opravu svrchní izolace havarijní jímky uložistiště kyseliny sírové a uložistiště kyseliny fosforečné a zajistit realizaci oprav havarijních jímek dle zpracovaného harmonogramu.

Poslední kontrola byla provedena i se zaměřením na vypouštění odpadních vod z dekontaminační stanice areálu Fosfa a.s. s ohledem na poplatkovou povinnost za vypouštěné znečištění v ukazateli RAS. Byla provedena bilance k ověření souladu mezi odběry, spotřebou (odpary) a vypouštěným množstvím. Společnost podala dodatečně poplatkové přiznání za rok 2004 dne 17.10.2005. Výsledkem kontroly bylo na základě dostupných podkladů ověření, že vypouštění podléhá zpoplatnění. Správní řízení je vedeno ve věci výměru poplatku za vypouštěné znečištění do vod povrchových. Poplatkový výměr byl ČIŽP Ol Brno vydán dne 12.12.2005 pod č.j. 7/OV/14199/05/SP na základě údajů znečišťovatele, který následně rozhodnutí napadl odvoláním. Ve věci proběhlo ústní jednání s přepočtem bilancí, ze kterého vyplynulo, že námitky jsou opodstatněné. V odvádění a čištění vod z areálu (technologické OV a vody ze sanačního čerpání) je velmi komplikovaná situace, která znemožňuje jednoznačné určení podílu znečištění technologických OV. Odvolání bude posuzováno po doplnění odvolatelem a zřejmě bude odvolání vyhověno, neboť znečištění se objektivně pohybuje okolo hranice zpoplatnění. Mimo to vydal Ol Brno

výměr pro placení záloh za vypouštění znečištění v roce 2006, tento výměr je pravomocný (č.j. 7/OV/13931/05/SP ze dne 9.11.2005).

Gumotex, a.s. v Břeclavi se zabývá chemickou výrobou, konkrétně produkcí polyuretanové pěny a výrobků z nich. Základními surovinami jsou toluendiisokyanát a polyol. Ve společnosti pracuje cca 1500 pracovníků. Odpadní vody z areálu jsou vypouštěny do kanalizace pro veřejnou potřebu města Břeclavi. Podíl technologických odpadních vod na celkovém objemu OV je minimální. Z hlediska ochrany vod je inspekční činnost u společnosti zaměřena na nakládání s látkami závadnými vodám, které je zde velkého rozsahu a dále na průběh sanačních prací k odstranění znečištění podzemních vod, prováděných na základě rozhodnutí ČIŽP OOV Brno. Podzemní vody jsou zde znečištěny ropnými látkami, aromatickými uhlovodíky BTEX, chlorovanými ethyleny. Sanační práce jsou prováděny na základě rozhodnutí ČIŽP Ol Brno č.j. 7/OV/9052/01/Šp ze dne 10.9.2001 s termínem dosažení sanačních limitů do 31.12.2003. S ohledem na tvrzení dodavatele sanace, že znečištění chlorovanými uhlovodíky (tetrachlorethylenem - PCE) je přitahováno do areálu GUMOTEX ze sousedního areálu depa ČD, a.s. vlivem sanačního čerpání, bylo sanační čerpání přerušeno a v průběhu r. 2004 probíhalo ověřování ohniska znečištění PCE ve vytipovaném prostoru. Toto ohnisko bylo potvrzeno a v roce 2005 byla po doprůzkumu zpracována analýza rizika, ze které vyplynul další postup v obou areálech.

Areál spadá pod sledování z hlediska zákona č. 353/1999 Sb. a nachází se v chráněné oblasti přirozené akumulace vod „Kvartér řeky Moravy“.

V lednu 2005 proběhla kontrola provádění sanačních prací a dále kontrola nakládání s vodami a závadnými látkami. Kontrolou bylo zjištěno, že cílového stavu sanace, jak byla uložena, nebylo v daném termínu dosaženo. Důvod byl objektivní – způsoben znečištěním mimo areál společnosti, nikoliv na straně GUMOTEX, a.s. Nedovolené nakládání s vodami ani závadnými látkami nebylo zjištěno, správné řízení zahajováno nebylo. V květnu 2005 proběhla v areálu GUMOTEX, a.s. další kontrola nakládání se závadnými látkami společně s kontrolou odpadového hospodářství. Kontrolou nebylo zjištěno nedovolené nakládání s těmito látkami. Dne 27.7.2005 proběhlo projednání zpracované analýzy rizik pro sousední areál ČD, a.s., která prokázala ohnisko znečištění chlorovanými uhlovodíky v areálu ČD, které se šíří do areálu GUMOTEX, a.s. S ohledem na výše uvedené bylo následně zahájeno správné řízení s ČD, a.s. pod č.j. 7/OV/11856/05/Šp dne 12.9.2005, kde je GUMOTEX a.s. účastníkem řízení. Jedná se o uložení sanace ohniska kontaminace CIU, které se šíří do areálu GUMOTEX, a.s. V září 2005 proběhla kontrola nakládání se závadnými látkami, kontrolou nebylo zjištěno nedovolené nakládání ani při poslední kontrole v prosinci 2005. Dne 25.11.2005 nabylo právní moci rozhodnutí ČIŽP, Ol Brno vydané pod č.j. 7/OV/14736/05/Šp ze dne 1.11.2005 o opatřeních k nápravě – sanace ohniska znečištění v sousedním depu ČD a.s., kde byl GUMOTEX, a.s. účastníkem řízení, povinnou osobou je společnost ČD, a.s. V současné době již aktivní sanační zásah na podzemních vodách areálu GUMOTEX a.s. neprobíhá, probíhá zde monitoring a dočišťovací fáze sanace in situ. S ohledem na odvádění odpadních vod bez obsahu zvlášť nebezpečných závadných látek do kanalizace pro veřejnou potřebu se jeví další sledování společnosti jako prioritního zdroje znečištění z hlediska ochrany vod jako nadbytečné.

V lokalitě KOVO Bzenec a okolí, které představuje předpolí jímacího území prameniště BZENEC s provozní kapacitou cca 400 l/s pitné vody, jsou prováděny sanační práce na odstranění staré ekologické zátěže vzniklé v důsledku dlouhodobé činnosti bývalými průmyslovými areály DESTA, UNIKOV/KOVO a VELPRUM Bzenec v souvislosti s jejich dřívější výrobní činností – zejména KOVO Bzenec (používání trichlorethylenu a perchlorethylenu v areálech se datuje od 70. let). Předmětem sanace je likvidace zamořených podzemních vod kontaminovaných těkavými chlorovanými ethyleny. Jedná se o primární polutanty: dichlorethylen (PCE) a trichlorethylen (TCE) a produkty jejich degradace tj. izomery dichlorethylenu (c-1,2 dichlorethylen, t-1,2-dichlorethylen a 1,1-dichlorethylen). Současný rozsah sanačních prací představuje optimalizaci přerušovaných sanačních prací dle schváleného „prováděcího“ projektu ze září 1995, kterým byl navržen systém hydraulického

drénu zakončeného hydraulickou bariérou na čele kontaminačního mraku. Tento sanační systém od začátku prokazuje účinný efekt spočívající v zamezení dalšího postupu kontaminačního mraku k aktuálně využívaným větvím prameniště Bzenec I a Bzenec III (sever a jih) a v odstraňování uvedených polutantů ze saturované zóny horninového prostředí.

Od ledna 2004 byla sanace hrazena z prostředků Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Sanaci provádí dlouhodobě firma SAKOL ekotechnologie spol. s r.o., Praha, supervizí byl pověřen RNDr. Datel. V provozu jsou technologie A2- průmyslové areály (čerpáno bylo 5 objektů, prům. množství 3,6 l/s), technologie A3 les Sirková (čerpáno bylo 6 objektů, prům. množství 5,0 l/s) a technologie A4- Vypálenky, Dolní Rybník (čerpán 1 vrt, průměrně čerpané množství 5,7 l/s). Za poslední období nebyly žádné technologické odstávky. V průběhu ledna 2005 byly odvrtny 3 ks hydrogeologických sanačně – monitorovacích vrtů v prostoru Vypálenky. Za rok 2004 bylo odčerpáno celkem 348 tis. m³ kontaminované podzemní vody, ze které bylo odtěženo celkem 138 kg chlorovaných uhlovodíků. Za celé období sanace bylo z přírodního prostředí v zájmovém území odstraněno více než 2 635 kg chlorovaných uhlovodíků. Skutečné náklady na sanaci v roce 2004 činily 4 894 500,- Kč. Byl zpracován a odsouhlasen dílčí projekt sanace na rok 2005, který uvažuje s náklady ve výši 5 310 900,- Kč. V průběhu dubna až části července 2005 nedošlo v sanované lokalitě k žádným zásadním změnám. V červnu 2005 byl proveden monitoring podzemních vod z čerpacích vrtů a výstupů technologií – celkem 15 vzorků. Sanace probíhala bez přerušení a podstatných závad od začátku roku 2005. Kontrolní den na lokalitě proběhl v srpnu 2005. Dle předložených výsledků sanace primární polutant perchlorethylen se vyskytuje prakticky pouze v západní části kontaminačního mraku, tj. v oblasti průmyslových areálů (technologie A2) – vzniku kontaminace, ve střední části kontaminačního mraku (les Sirková – technologie A3), se vyskytuje s výraznou majoritou právě cis-1,2-dichlorethylen. Ve východní části kontaminačního mraku (na jeho čele) je zastoupení cis-1,2-dichlorethylenu a trichlorethylenu zhruba 1:1. Hlavní podíl na úspěšné výtěžnosti CIU v rámci sanačních prací představuje především prostor technologie A3 - „les Sirková“ a technologie A4 – „Vypálenky + louka Dolní rybník“. V rámci celé druhé etapy sanačních prací bylo odčerpáno téměř 2,6 mil. m³ podzemní vody a odstraněno 1 530 kg polutantů. V průběhu července až října nedošlo v sanované lokalitě k žádným zásadním změnám. V září 2005 byl proveden monitoring podzemních vod z čerpacích vrtů a výstupů technologií – celkem 14 vzorků. Ve sledovaném období probíhaly práce v projektovaném rozsahu. Provoz technologie A2 (areály KOVO, VELPRUM) představoval 5 čerpaných vrtů, průměrné čerpané množství bylo 2,7 l/s, provoz technologie A3 (les Sirková) představuje v současné době 5 čerpaných vrtů s průměrným množstvím čerpané vody 6,9 l/s a technologie A4 – „Vypálenky + louka Dolní rybník“ s nepřetržitě čerpaným jedním vrtem SA-21 a průměrným čerpaným množstvím 7,7 l/s. Poslední kontrolní den proběhl 22.11.2005. Dle předložených výsledků sanace je v čele kontaminačního mraku výtěžnost polutantů do cca 60 %, ve zbývajících lokalitách A2 a A3 je výtěžnost shodná cca 20 %. Dohodnuto bylo, že sanace a provoz technologií v lokalitách A2 a A3 bude probíhat nejpozději do 12/2006, následně bude sanace v těchto lokalitách ukončena. Sanace v lokalitě A4 bude probíhat do konce roku 2009, tj. do doby zajištění finančních prostředků na sanaci Krajským úřadem Jihomoravského kraje. Náklady na roční provoz činí cca 5 – 6 mil. Kč. Po ukončení sanace, ať již v roce 2006 nebo 2009 bude zahájen 10-ti letý monitoring. V průběhu října až do konce roku 2005 nedošlo v sanované lokalitě k žádným zásadním změnám. Na kontrolním dnu byl představen matematický model a dle jeho výstupů je zřejmé, že bez sanačního zásahu by byl kontaminační mrak již za státní silnicí v prostoru využívaného prameniště. Na tomto kontrolním dnu bylo dohodnuto, že na základě výstupy z numerického modelu bude stanoven nový sanační limit sumy CIU – 10 µg/l pro vrty v čele mraku jen zápisem z kontrolního dne, touto úpravou se rozumí závazné doporučení pro následující období do konce roku 2009. Stávající a stále platné rozhodnutí ČIŽP, OI Brno z roku 1995 (č.j. 7/OV/1508/95/Ph) nebude měněno, není ani komu je vydat – společnost KOVO a.s. formálně existuje, ale nemá již ani žádný účetní majetek. Předpokládá se, že po roce 2009 bude sanační čerpání vrtu SA 21 v technologii A4 probíhat dle nutnosti jen v režimu společnosti VaK Hodonín, a.s.

Skládka Pozďátky byla zařazena mezi sledované priority vzhledem k havarijnímu stavu skládky, kdy vlivem uskladnění koncentrované zelené skalice a netěsností skládky došlo a trvale dochází ke kontaminaci podzemních a povrchových vod skládkovými vodami. Skládkové vody jsou značně kyselé a obsahují velké množství těžkých kovů. Je pravděpodobné, že kyselý obsah síranu železnatého (zelené skalice) může uvolňovat ve skládce i další prvky a nebezpečné látky.

Skládka byla koupena od správce konkurzní podstaty společností ICKM REAL ESTATE, s.r.o. se sídlem v Praze. Společnost nikdy neměla a dosud nemá povolení na vypouštění odpadních vod, ze strany MěÚ Třebíč byla proto společnosti ICKM REAL ESTATE, s.r.o. uložena pokuta pod č.j. OŽP/1268/P/Roz/2004-Kr ve výši 500 000,- Kč za nedovolené vypouštění odpadních vod z prostoru skládky. Společnost ICKM REAL ESTATE, s.r.o. podala dne 16.8.2004 proti uvedené pokutě odvolání. Odvolací orgán tj. Krajský úřad Vysočina svým rozhodnutím ze dne 17.12.2004 vydaným pod č.j. KUJI 14147/2004 OVLHZ, KUJI9007IOHO napadené rozhodnutí MěÚ Třebíč o uložení pokuty zrušil a věc vrátil k novému projednání a rozhodnutí. Důvodem zrušení napadeného rozhodnutí byla údajně nesprávná kvalifikace protiprávního jednání právnické osoby tj. ICKM REAL ESTATE, s.r.o.. Dle názoru odvolacího orgánu dochází existencí skládky k nedovolenému vypouštění odpadních vod do vod podzemních. Od března 2004 byla majitelem skládky společnost Třebíč s.r.o. se sídlem Praha, Věžeňská 5/116, IČO: 27076474. Dopisem ze dne 23.11.2004 došlo následně oznámení o změně názvu obchodní společnosti Třebíč, s.r.o. na společnost Logika s.r.o. IČ 27076474, dle oznámení žádné další změny v obchodní firmě nenastaly. Dne 18.8.2004 bylo vydáno pro úpravu skládky stavebním úřadem Městského úřadu v Třebíči stavební povolení, kolaudační rozhodnutí na realizovanou akci bylo vydáno stejným úřadem dne 10.1.2005. Hlavním předmětem úpravy skládky byly práce spojené s novým překrytím cca 3/5 nezakryté skladovací plochy fólií Rock-FOL 950 tl. 1,5mm s tím, že původní fólie byla ponechána jako podkladová pomocná a vyrovnávací vrstva. Vlastní vyrovnávací vrstva pod krycí fólií byla provedena vybetonováním materiálem CEMIX S/a. Kontrolou skládky bylo v měsíci květnu zjištěno, že z ochranné fólie skládky byla vyčerpána v měsíci dubnu dešťová voda mimo těleso skládky, část vody byla vypuštěna samospádem. Kontrolou 6.6.2005 bylo zjištěno, že v měsíci květnu nebyly dešťové vody z ochranné folie vypouštěny. Z ochranné fólie skládky byla vyčerpána v měsíci červnu dešťová voda mimo těleso skládky samospádem ve dnech 16.6.-18.6.2005 po dobu 62 hodin. Rozbory dešťové vody před vyčerpáním na terén mimo vlastní těleso skládky byly prováděny akreditovanou laboratoří Enviro-Ekoanalytika, s.r.o.. Čerpání bylo prováděno jako obecné užití vod. Jímky skládkových vod byly v měsíci dubnu a květnu poloprázdné, skládkové vody nebyly vyváženy. V době kontroly bylo u horní betonové skružové jímky s vložkou zjištěno, že je ze dvou stran prasklá a tudíž hrozí, že může dojít k úniku kyselých skládkových vod ze šachty na okolní terén. Nadále byla vypouštěna skládková voda ze šachty KŠ 5 na nezpevněný terén pod skládkou v květnu a červnu v množství cca 0,2-0,3 l/s a v červnu v množství cca 0,5 l/s. Vzhledem k vybudování ochranné folie na skládce jako ochrana proti dotaci skládky dešťovými vodami v návaznosti na výtok skládkové vody z šachty KŠ5 a charakteru skládkových vod (kyselosti a značnému obsahu těžkých kovů) bylo patrné, že skládka je dotována podzemní vodou. V průběhu celého druhého čtvrtletí nedošlo na sledované lokalitě k žádným zásadním změnám. V průběhu celého třetího čtvrtletí nedošlo na sledované lokalitě k žádným zásadním změnám. Společnost nemá povolení na vypouštění odpadních vod. Nadále je vypouštěna skládková voda ze šachty KŠ 5 na nezpevněný terén pod skládkou. Původní řízení o uložení pokuty vede stále OŽP MěÚ Třebíč, nové rozhodnutí o uložení pokuty po vrácení původního rozhodnutí k novému projednání odvolacím orgánem bylo vydáno odborem životního prostředí MěÚ Třebíč dne 17.6.2005 ve výši 500 000,- Kč. Tato pokuta se týkala vypouštění odpadních vod ze skládky Pozďátky za období od 8.7.2002 do 11.2.2004. Proti rozhodnutí MěÚ podala společnost ICKM REAL ESTATE, s.r.o. Praha okamžitě odvolání a Krajským úřadem Vysočina odborem životního prostředí bylo toto rozhodnutí potvrzeno rozhodnutím ze dne 26.10.2005. Proti tomuto rozhodnutí podala společnost dle § 65 zákona č.71/1967 Sb. podnět MŽP odboru výkonu státní správy VII Brno

k přezkoumání rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina mimo odvolací řízení. Obsah podnětu není ČIŽP Ol Brno znám a o podnětu nebylo dosud rozhodnuto.

V květnu 2005 byla dokončena zpracovatelem tj. společností DHV CR s.r.o. a předložena majitelem sklárky tj. společností Logika s.r.o. dokumentace „Oprava a rekonstrukce sklárky Pozdátky“ dle zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivu na životní prostředí na MŽP k posouzení. Následně bylo ihned zahájeno zjišťovací řízení. Závěr zjišťovacího řízení byl vydán dne 2.8.2005 MŽP Praha s výsledkem, že příslušný úřad v průběhu zjišťovacího řízení dospěl k závěru, že na výše uvedenou akci je nutno zpracovat dokumentaci vlivů na životní prostředí s důrazem na připomínky jednotlivých dotčených správních orgánů a účastníků řízení. Na základě tohoto závěru byla zpracovávána požadovaná dokumentace opět společností DHV CR s.r.o., předpokládaný termín zpracování byl listopad 2005. Dne 21.11.2005 byla ČIŽP, Ol Brno předložena MŽP k posouzení dokumentace zpracovaná dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí, a týkající se záměru „Rekonstrukce a opravy sklárky Pozdátky“. ČIŽP, Ol Brno vypracovala stanovisko dne 2.12.2005. V průběhu celého čtvrtého čtvrtletí nedošlo na sledované lokalitě k žádných zásadním změnám.

Ze strany ČIŽP Ol Brno bylo zahájeno správní řízení o uložení pokuty majiteli sklárky tj. společnosti Logika s.r.o., IČO 27076474 dopisem za dne 30.12.2005 pod č.j. 47/OOV/0541130.03/05/BJK doručené společnosti dne 2.1.2006.

SP 1. - Prověрка zdrojů znečištění v oblasti povodí řeky Svratky nad Brněnskou přehradou.

Vzhledem k tomu, že Brněnská přehrada je velmi zatížena toxickými sinicemi na jejichž výskytu se podílí především dotace přehrady živinami, které mají vznik u jednotlivých zdrojů znečištění v návaznosti na vypouštění splaškových odpadních vod, byla prověrka zaměřena především na postupné prověřování potencionálních zdrojů znečišťování Brněnské přehrady. Cílem prověrky je vytipování zdrojů znečišťování přehrady a postupné odbourávání příčin jejího znečišťování. Prověrku prováděli 2 inspektoři oddělení ochrany vod Ol Brno a to v průběhu celého roku, převážně však v letním období. Celkově bylo zkontrolováno 14 zdrojů znečištění z hlediska nakládání s odpadními vodami. Kontrolou potencionálních zdrojů znečištění Brněnské přehrady bylo zjištěno, že z celkového počtu 14-ti kontrolovaných obcí došlo u jedné poloviny k nedovolenému vypouštění splaškových odpadních vod do povrchových toků, které následně vtékají do Brněnské přehrady. Tyto zdroje se významně podílejí na znečišťování Brněnské přehrady, je to však pouze jen malá část z celkového počtu potencionálních zdrojů, které se nacházejí v dané oblasti nad Brněnskou přehradou. Celkově lze říci, že nad Brněnskou přehradou je jen málo obcí, které mají čistírnu odpadních vod nebo mají zachycovány splaškové odpadní vody v septiku nebo jímkách na vyvážení. U septiků nebo jímek nelze navíc zaručit, že se jedná o septiky nebo jímky bez trativodu. Nedovolené vypouštění splaškových odpadních vod bylo zjištěno u obcí Veverská Bítýška, Úsuší-Čížky, Heroltice, Sentice, Deblín, Chudčice, Hradčany. Celkově bylo za nedovolené vypouštění splaškových odpadních vod uloženo 7 pokut v celkové výši 230 000,-Kč, z čehož nejvyšší pokuta byla uložena obci Deblín 50 000,-Kč vzhledem k největšímu počtu trvale žijících obyvatel, kteří se podílejí na znečištění povrchového toku. Z výše uvedeného vyplývá nutnost pokračování v prověrce a mapování zdrojů znečišťování Brněnské přehrady. Z hlediska efektu prověrky je však otázkou, jakým způsobem jsou tak malé obce (skýtající několik desítek nebo stovek obyvatel) schopny si dostatečně zajistit finanční zdroje pro vybudování splaškových kanalizací a čistíren odpadních vod. Bez tohoto zabezpečení však nelze předpokládat v budoucnu zlepšení kvality vody v Brněnské přehradě.

SP 2. – Kontrola uložených opatření k nápravě z prověrky provedené v minulých letech v NP Podyjí

Hlavním cílem prověrky bylo provést kontrolu jednotlivých právních subjektů provozujících svoji činnost v Národní parku Podyjí. Zaměřením prověrky bylo zjistit zdroje možného

znečištění nebo ohrožení povrchových a podzemních vod v dané oblasti. Prověrky Národního parku Podyjí se zúčastnilo 12 inspektorů. Kontrola byla provedena 26-29.7.2005 vzhledem k tomu, že v tomto období provozuje svoji činnost většina rekreačních zařízení, pohostinství a ostatních právních subjektů. Celkově bylo provedeno 32 kontrol u 31 právních subjektů. Prověrka byla zaměřena na způsob nakládání s vodami, tj. na odběr vody, vypouštění odpadních vod a na způsob nakládání se závadnými látkami. V této souvislosti bylo provedeno prověření stavu z hlediska dodržování zákona č.254/2001 Sb. a většina kontrolovaných subjektů splnila požadavky dané tímto zákonem. Pouze v jednom případě, tj. u Státního zámku Vranov nad Dyjí bylo zjištěno porušování uvedeného zákona a to tím, že splaškové odpadní vody byly vypouštěny bez povolení na nebezpečný terén, resp. do vod podzemních. Za to byla Národnímu památkovému ústavu se sídlem v Praze uložena pokuta ve výši 100 000,-Kč. Pokuta je v současné době již v právní moci. Další pokuty již nebyly uloženy a vzhledem k tomu, že v předchozích letech již byla provedena ze strany ČIŽP kontrola Národního parku Podyjí, lze se domnívat, že většina právních subjektů dostala do povědomí dodržování právní legislativy v oblasti vodního hospodářství, odstranila veškeré závažné nedostatky a splnila již dříve uložená opatření k nápravě. To svědčí o dobré činnosti kontrolního orgánu z hlediska prevence, neboť ani ze strany správy Národního parku Podyjí nebyly připomínky, že by k porušování zákonů o ochraně přírody a vodního hospodářství u kontrolovaných právních subjektů docházelo. Pokud se tak v minulosti stalo, jednalo se zpravidla o výjimečné případy.

SP 3. - Pokračování ve sledování kvality vody v přítocích vodního díla Nové Mlýny s ohledem na nejvýznamnější zdroje znečištění a kontrola opatření k nápravě uložených z prověrky VDNM v minulých letech

Hlavním cílem prověrky bylo zjišťovat, jakým způsobem je prováděna likvidace odpadních vod z měst a obcí, z nichž jsou odpadní vody vypouštěny do přítoků VDNM, zda je vypouštění odpadních vod prováděno v souladu s právními předpisy na úseku vodního hospodářství, jakým způsobem je zabezpečena likvidace odpadních vod z rekreačních zařízení a hotelů v blízkosti VDNM a jakým způsobem je zabezpečeno dodržování předpisů na úseku vodního hospodářství ve firmách, jejichž činnost by mohla mít vliv na kvalitu odpadních vod, které jsou vypouštěny buď z obcí nebo z jednotlivých firem, a tím na kvalitu vody ve VDNM. Kontroly možných zdrojů znečišťování v blízkosti VDNM byly provedeny v rámci celého roku 2005. Největší počet kontrol (36) byl proveden od 4.10.-7.10.2005. Kontrol se zúčastnilo 12 inspektorů oddělení ochrany vod. V rámci provedených kontrol bylo uloženo 10 pokut v celkové výši 660 000,-Kč (9 x za nedovolené vypouštění odpadních vod a 1 x za nedovolené nakládání se závadnými látkami) a 2 rozhodnutími opatření k nápravě. Z výsledků prověrky vcelku jednoznačně vyplývá, že největšími znečišťovateli přítoků VDNM jsou komunální zdroje (splaškové odpadní vody), z nichž největší je ČOV pro město Brno v Modřicích. Dokončenou modernizací této ČOV a změnou nevhodného provozovatele zkušebního provozu lze považovat za největší úspěch ve snižování znečištění přítoků VDNM. Samostatné podnikatelské subjekty se prozatím nejeví pro VD Nové Mlýny jako zdroj významné zátěže. U menších ČOV, na které jsou napojeny firmy zabývající se výrobou vína dochází k vyššímu zatížení ČOV. Prozatím se v krátkém časovém období s těmito zátěžemi vyrovnaly. Jako v minulé zprávě lze konstatovat, že k rychlejšímu řešení čistoty přítoků VDNM nepřispívá ani ekonomická situace těchto obcí. Ukládané sankce a způsob jejich rozdělování nevede k větší snaze zástupců obcí řešit letitý negativní stav. Financování staveb ČOV je ve všech případech limitujícím faktorem, který je i přes poskytované dotace a úvěry ze SFŽP pro menší obce velmi obtížně řešitelný. Je nutné ale připomenout, že např. obce Březí, Horní a Dolní Věstonice, Pavlov, Uherčice a Nosislav nevyužily možnosti požádat o vydání povolení k nakládání s vodami spočívající ve vypouštění odpadních vod z obcí dle § 127 Přechodná ustanovení odst.(6) vodního zákona. Závěrem je nutno konstatovat, že z pohledu dlouhodobějšího sledování znečištění přítoků VDNM, ke zlepšení stávajícího stavu přispěje modernizace zastaralých ČOV a výstavba ČOV v obcích, ze kterých jsou odpadní vody vypouštěny přímo do přítoků VDNM.

SP 4. – Prověрка zdrojů znečištění v areálu TOMA Otrokovice

V rámci specifického úkolu „Prověрка areálu TOMA a.s. Otrokovice“ bylo provedeno ve II. čtvrtletí roku 2005 všech plánovaných 12 kontrol. Předmětem kontroly byla prověрка vodního hospodářství a kontrola manipulace se závadnými látkami. V 9 z kontrolovaných subjektů nebyly zjištěny nedostatky takového charakteru, že by bylo nutné ukládat správním rozhodnutím pokutu nebo opatření k nápravě. Opatření k nápravě bylo uloženo právnímu subjektu GARA – Pavel Tomáš, Otrokovice pod č.j. 7/OV/12232/05/Bu, které nabylo právní moci dne 27.10.2005. Pokuta byla uložena právnímu subjektu KOMAWEL s.r.o. Otrokovice pod č.j. 7/OV/11346/05/Ph ve výši 10 000,- Kč za nezpracování havarijního plánu, které nabylo právní moci dne 17.9.2005. Opatření k nápravě a pokuta ve výši 100 000,- Kč (za nedovolenou manipulaci se závadnými látkami) byly uloženy společnosti EKOAT, s.r.o. Otrokovice, obě rozhodnutí jsou v odvolacím řízení a odvolacím orgánem nebylo dosud rozhodnuto.

Informace o prioritách kontrolní činnosti

Podrobné informace jsou uvedeny v rámci složkového úkolu SI 7 – Sledování prioritních zdrojů znečištění.

Plnění minimálních kritérií a strategického plánu

Minimální kritéria:

V rámci plnění minimálních kritérií je realizována kontrola plnění obecně závazných norem i povinností uložených pro konkrétní subjekty formou pravomocných správních rozhodnutí. Inspektoři byli zapojeni do programu Twinning, spolupracují při inspekční činnosti podle zákona IPPC. Samozřejmostí byl podíl při stanovování podmínek v rámci přípravy realizace staveb a činností dle zákona o EIA. Na regionální úrovni jsou implementovány kontrolní a hodnotící mechanismy vyžadující komplexní přístup v kontextu jednotlivých složek. OOV IO Brno se aktivně zapojila do konkrétní mezinárodní spolupráce v oblasti životního prostředí na úseku ochrany vod – příklad: Ing. Jindřich Mikeš je členem pracovní skupiny pro ochranu vod Česko-slovenské hraniční komise. Spolupráce s jednotlivými složkami OŽP na úseku OOV je dobrá. V rámci kontrolní činnosti upozorňují inspektoři jednotlivé provozovatele na řadu aspektů v právních úpravách, v současné době je aktuální záležitostí na úseku OOV skutečnost, že v dohledné době dochází k zániku povolení k nakládání s vodami ze zákona (u povolení bez omezení lhůty platnosti) - plnění osvětové a preventivně-výchovné funkce při výkonu kontrolní činnosti. Při hodnocení souladu zjištěných skutečností se zákonem se jeví v současné době jako závažný problém skutečnost, že nelze podle zákona sankcionovat neplnění opatření k nápravě, která byla uložena ze strany ČIŽP na úseku ochrany vod formou pravomocného rozhodnutí – závažný legislativní nedostatek. Požadavky na zprávy a závěry z kontrol na místě jsou v inspekční činnosti ČIŽP plněny, protokoly jsou na oddělení k dispozici v písemné formě. Nevyskytly se podstatné nedostatky v oblasti spolupráce s dalšími složkami státní správy na úseku OŽP ani ostatními složkami. Na základě analýzy plnění jednotlivých bodů Doporučení Ize ve shrnutí konstatovat, že OOV IO Brno na úseku své inspekční činnosti většinu požadavků Doporučení plní.

Strategický plán:

Podíl OOV v naplnění strategického plánu byl dán především realizací jeho jednotlivých složek v rámci úkolů přenesených na odborné oddělení. Zpětná vazba kontroly jeho naplňování se pak uskutečnila cestou předání podkladů pro jeho dílčí vyhodnocování

ředitelem OI. Pro jeho naplnění se zúčastnili 2 inspektoři OOV školení zaměstnanců státní správy o vyjednávacích taktikách – školení zajišťovala holandská strana, na téže akci provedla školení o formě jednání s médii tisková mluvčí ČIŽP. Zkušenosti z této akce byly následně předány pracovníkům OOV OI Brno. Naplnění strategického plánu podporuje průběžné školení pracovníků OOV za účelem doplnění aktuálních informací v legislativě a konfrontace zkušeností mezi jednotlivými inspektory a tato forma se osvědčuje. Hlubší hodnocení strategického plánu ČIŽP pak s ohledem na jeho podstatu není možné.

Funkce v komisích a přednášková činnost

Ing. Jindřich Mikeš je členem pracovní skupiny pro ochranu vod Česko-slovenské hraniční komise

Stížnosti

Během roku 2005 bylo zaevidováno oddělením ochrany vod celkem 39 stížností, z toho 35 stížností bylo oddělením ochrany vod šetřeno. Všechny stížnosti byly v požadovaných lhůtách řádně prošetřeny nebo postoupeny kompetentním orgánům státní správy – jednalo se o 4 stížnosti (stížnost pana Langeru na nepovolenou stavbu přejezdu přes vodní tok Bobrava – postoupeno Městskému úřadu Rosice, stížnost pana Šauera na špatný stav vodního díla – postoupeno Městskému úřadu Šlapanice, stížnost manželů Bartošových na nedovolenou stavbu kanalizační přípojky – postoupeno Městskému úřadu Tišnov a Krajskému úřadu Jihomoravského kraje odboru územního plánování a stavebního řádu a stížnost Ing. Tachovské na nedovolený odběr vody soukromými osobami v obci Litavy – postoupeno Městskému úřadu Třebíč). Z celkového počtu obdržených a šetřených stížností byly pouze 3 stížnosti oprávněné (nedovolené vypouštění odpadních vod, nedovolená manipulace se závadnými látkami), 30 stížností bylo oprávněných pouze částečně, 2 stížnosti byly posouzeny jako neoprávněné. Po provedených šetřeních nebyly v průběhu roku 2005 uloženy žádné pokuty za porušování předpisů na úseku vodního hospodářství, pouze dvě blokové pokuty dle přestupkového zákona ve výši 2x 200,- Kč za provozování vodního díla bez povolení vodoprávního úřadu. Jako nejvýznamnější šetřenou stížnost je možno hodnotit stížnost doručenou dne 15.11.2005 a evidovanou pod č.j. 0541381.01/05/BZJ na nedovolené vypouštění odpadních vod do toku Svitavy z vývažovny jídel podnikající fyzické osoby Dušan Volf, Blansko z areálu AMCAN TRADING a.s.v likvidaci Svitávka. Šetření této stížnosti není dosud dořešeno pro liknavou spolupráci správce konkurzní podstaty při předkládání dokladů. Obecně lze konstatovat, že v průběhu roku 2005 došlo k mírnému poklesu počtu řešených stížností. Výrazně se zvýšil počet stížností, které podává většinou soused na souseda a přes ČIŽP a ostatní orgány či úřady si tak řeší vlastní neshody. V průběhu roku nebyla evidována stížnost na postup šetření pracovníků oddělení ochrany vod. Navíc z celkového počtu 39 zaevidovaných stížností bylo 10 přijatých stížností podáno jako anonymní, z toho 9 anonymních stížností bylo neoprávněných a jedna anonymní stížnost postoupena.

Havárie

Další stěžejní činností, kterou se oddělení ochrany vod zabývá je evidence a šetření havarijních stavů. V roce 2005 bylo oddělení ochrany vod brněnského inspektorátu oznámeno celkem 37 havárií, z toho bylo celkem 22 havárií centrálně zaevidováno do programu Access a zbývající počet nebyl do evidence zahrnut z důvodu, že byly způsobeny převážně dopravními nehodami a téměř ve všech případech nedošlo k úniku závažného množství závadných látek mimo komunikace tak, že by ohrozily kvalitu podzemních a povrchových vod, popřípadě došlo k haváriím vlivem přírodních poměrů (kyslíkovým deficitem v suchém letním období).

Z 22 evidovaných havárií bylo 17 na povrchových vodách a 5 na vodách podzemních. Šetření havárií bylo ze strany oddělení ochrany vod provedeno samostatně ve 3 případech, společně se zástupci obcí s rozšířenou působností byly šetřeny rovněž tři havárie a ve zbývajících 16 případech prováděl šetření místně a věcně příslušný vodoprávní úřad bez požadavku pomoci ze strany ČIŽP, OI Brno, OOV, což je důsledkem preference vodoprávních úřadů při šetření havárií v souvislosti s novou právní úpravou vodního zákona.

Jednalo se převážně o znečištění způsobené ropnými látkami ve 14 případech, tj. 64 %, ve 3 případech šlo o únik chemikálií a stejně tak ve 3 případech šlo o únik nečištěných splaškových odpadních vod (2x 13,5 %), v 1 případě tj. 4,5 % bylo znečištění způsobeno odpadem potravinářského průmyslu (lihovarnické a kvasné výpalky) a v jednom případě nebyla znečišťující látka zjištěna, tj. 4,5 %. Na znečištění se podílel nejvíce průmysl – 9 případy (41 %), hned v závěsu za ním je doprava s 8 případy (36 %), zemědělství ve 3 případech (13,5 %), původce nebyl zjištěn ve 2 případech (9,5 %). Hlavními příčinami byly dopravní nehody – v 8 případech (36 %), 4 x technické závady a stejně tak i nedbalost ze strany lidí (2x 18,25 %), nedostatky při skladování látek a dlouhodobě nezabezpečená manipulace se závadnými látkami celkem ve 3 případech – 13,5 %, ve dvou případech nebyla příčina původu zjištěna (9,5 %) a jednou tj. 4,5 % byla havárie způsobena povětrnostními vlivy (táním sněhu) viz příložené grafy. Z 22 havárií evidovaných v roce 2005 byly tři zařazeny do havárií dlouhodobých. Za závažné havárie lze považovat všechny dlouhodobé havárie, kdy se jedná o značné znečištění podzemních vod vysokými koncentracemi chlorovaných uhlovodíků a ropných látek a dále havárie způsobené dopravní nehodou převážně kamionů, kdy došlo k většímu úniku ropných látek z palivových nádrží vozidel. V ostatních případech se pak jednalo o úniky menších množství závadných látek nebo o úniky s menším dopadem na životní prostředí.

Dále je oddělení ochrany vod vedena databáze dlouhodobých havárií. Databáze těchto případů je vedena v systému ACCESS, v roce 2005 byla databáze doplňována a aktualizována. Problémem při řešení dlouhodobých zátěží jsou případy, kdy neexistuje původce zátěže a nástupnický subjekt nemá uzavřenou ekologickou smlouvu s FNM a v případech konkurzů. Pokud není prokázán havarijní stav způsobený znečištěním a není dosažitelný původce, nelze ze strany ČIŽP ukládat opatření k nápravě závadného stavu podle vodního zákona. Řešení a sledování postupu odstraňování dlouhodobých havárií na podzemních vodách včetně tzv. "starých ekologických zátěží". K počátku roku 2005 bylo na OOV OI Brno evidováno 87 případů sledovaných dlouhodobých havárií na podzemních vodách (DLD). V prvním čtvrtletí 2005 proběhla aktualizace evidovaných dlouhodobých havárií na základě místních šetření provedených u závažných případů. U podružných a doznívajících havárií byla provedena aktualizace na základě vyžádaných podkladů a údajů za rok 2004. Ověřován byl rozsah a finanční náročnost sanačních prací, odstraněná množství kontaminantů, vodoprávní stav zátěže. Na základě výsledků kontrol a vyhodnocení dosažených výsledků sanačních prací byly vyřazeny celkem 4 případy ukončených dlouhodobých havárií. Jednalo se o STS Třebíč v Mor.Budějovicích, Pliva-Lachema Brno, Sedlec – Vojsko Náměšt nad Oslavou, ČSAD Břeclav. V průběhu roku 2005 byly do databáze dlouhodobých havárií nově zařazeny 2 případy dlouhodobých havárií Velamos Náměšť nad Oslavou a Jihomoravské plynárny – Uherské Hradiště. U obou se jednalo o staré ekologické zátěže, na jejichž odstranění nabyvatelé uzavřeli ekologickou smlouvu s FNM ČR. V areálu Velamos v Náměšti nad Oslavou se jednalo o znečištění podzemních vod a nenasycované zóny ropnými látkami, v areálu Jihomoravských plynáren v Uherském Hradišti bylo horninové prostředí a stavební konstrukce znečištěny benzenem, polyaromatickými uhlovodíky a dalšími ropnými látkami.

Nejzávažnějšími případy dlouhodobých havárií v působnosti OI Brno zůstávají:

- KOVO Bzenec, kde je ohroženo chlorovanými uhlovodíky jímací území zdroje pitné vody pro okres Hodonín. Sanační čerpání zde v roce 2005 probíhalo při financování ze strany KÚ Jm kraje s náklady cca 6 mil Kč.
- LET Kunovice s kontaminací podzemních vod chlorovanými uhlovodíky s ohrožením zdroje hromadného zásobování pitnou vodou. V tomto případě nebyl dosud uzavřen proces posuzování rizik, práce vážnou z důvodu konkurzu.

K 31.12.2005 bylo v evidenci dlouhodobých havárií sledováno celkem 85 neukončených případů.

Spolupráce s orgány státní správy

V průběhu roku 2005 byla navázána dobrá spolupráce s odbory životního prostředí Krajského úřadu Jihomoravského, Zlínského kraje i Kraje Vysočina, stejně tak i s většinou vodoprávních úřadů obcí s rozšířenou působností.

Informace o životním prostředí

Žádosti o poskytování informací o životním prostředí byly na oddělení ochrany vod v roce 2005 doručeny ve čtyřech případech. Ve dvou případech se jednalo o žádosti o sdělení informací týkajících se existence starých ekologických zátěží evidovaných ČIŽP v areálu bývalého podniku Svit Zlín (pro společnost SPUR a.s. Zlín) a objektu bývalého JZD Vlára Slavičín (pro společnost KOMAS, spol. s r.o.). V jednom případě se jednalo o žádost společnosti CominFo, a.s. Zlín o poskytnutí informací o existenci ekologické zátěže v areálu bývalé mlékárny Lacrum Zlín a v případě žádosti pana Procházky z Brna se jednalo o poskytnutí informací o podmínkách vypouštění odpadních vod z provozovny ručního mytí automobilů. Informace byly obratem poskytnuty a žadatelé byli informováni o výsledcích šetření provedených oddělením ochrany vod. Žádosti se týkaly poskytnutí informací dle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí a všechny žádosti byly vyřízeny v termínu do 30 dnů od obdržení.

3. Oddělení odpadového hospodářství

Plnění plánu činnosti v roce 2005

Všechny plánované kontroly byly provedeny, kromě kontroly kombinovaných obalů, které jsme u původců nezjistili, až na jeden případ ve 4. čtvrtletí.

U většiny úkolů bylo provedeno několik dalších kontrol, celkem to činilo 248 kontrol. Kromě toho oddělení uskutečnilo dalších 174 neplánovaných kontrol, některé z nich v počtu 32 z důvodu stížností.

V rámci úkolu IPPC byly provedeny společné kontroly s technickými odděleními v počtu 20 kontrol.

Za zjištěné porušení zákonů bylo uloženo 70 pokut v celkové výši přes 2,5 mil. Kč. Oproti roku 2004 došlo k 9% navýšení počtu pokut. Tendence v míře odvolání je narůstající. Ve většině případů došlo k potvrzení vydaných rozhodnutí, ve čtyřech případech snížil odvolací orgán výši uložených pokut.

Nesplněné úkoly

Oddělením odpadového hospodářství nebyly provedeny kontroly kombinovaných odpadů ve druhém a třetím čtvrtletí, poněvadž se u kontrolovaných subjektů nevyskytovaly.

Nejedná se tedy o běžné neplnění. Inspektorát neměl k dispozici informace o užívání kombinovaných odpadů předem.

Významné závěry

V průběhu prováděných kontrol v roce 2005 byly oddělením OH zjištěny následující významné závěry :

- v areálech zůstávají po činnosti krachujících firem odpady, jejichž původ je obtížné určit a s tím souvisí problém jejich následného odstranění
- při kontrole je obtížné stanovit, komu právně patří produkované odpady, když v jednom areálu provozuje obdobnou činnost několik právních subjektů
- nedovolené spalování odpadů, které je v poslední době nejčastějším zjištěním porušování zákona
- zapracování odpadů do stavebních materiálů, aplikace odpadů na pozemky a k různým terénním úpravám
- novým problémem se stala přeshraniční přeprava odpadů, která bohužel nebyla legislativně dořešena.

Mimořádná pozornost byla věnována společnosti **EKO-HUKR a.s. Brno**, provozovateli skládky komunálního odpadu (KO S-OO) Bratčice u Brna.

Provozovatel skládky komunálního odpadu opakovaně porušuje provozní řád skládky. Na skládku jsou přijímány odpady, které nejsou řádně ukládány do předepsaných etap. V dostatečném předstihu nejsou budovány další etapy skládky, nově přijímané odpady jsou proto ukládány do již zaplněných etap – tím dochází k přeplňování skládky nad rámec schváleného provozního řádu a projektové dokumentace. Odpady jsou navíc ukládány do etapy III, pro kterou nebyla vydána KÚ JMK změna integrovaného povolení.

Inspekce v návaznosti na šetření na skládce provedla geodetické zaměření odpadů uložených v tělese skládky a provedla monitoring skládky. Výsledky potvrdily zjištění inspekce učiněné při kontrole - odpady byly uloženy nad výškovou úroveň stanovenou provozním řádem a schválenou projektovou dokumentací. Z provedeného monitoringu vyplývá, že podzemní a povrchová voda v okolí skládky není v rozsahu prováděných chemických analýz ovlivněna skládkou, s výjimkou jednoho monitorovacího vrtu, kde charakter zjištěného znečištění tuto možnost naznačuje. Proto bude provozovatel skládky provádět monitoring v dalších monitorovacích vrtech.

Na základě zjištění porušení zákona o integrované prevenci vydala inspekce rozhodnutí o uložení pokuty ve výši 600 000,- Kč za porušení ust. § 16 odst. 1 písm. a) a § 16 odst. 2 zákona o integrované prevenci. Společnost se proti tomuto rozhodnutí odvolala.

Společnosti **Remmers CZ s.r.o., sklad Brno**, zabývající se distribucí přípravků pro stavebnictví, byla uložena pokuta ve výši 100 000 Kč za nedostatečné vypracování bezpečnostních listů a za to, že nesprávně klasifikovali žíravý přípravek.

Charakteristika významných zjištění v rámci kontrolní činnosti

SL 1. – Kontrola dodržování zákona č. 120/2002 Sb.

Byly provedeny kontroly 11 subjektů, z toho 10 v Jihomoravské kraji (JMK) a jedna ve Zlínském kraji (ZLK), čímž byly splněny plánované úkoly. Ve správním řízení byly uloženy 3 pokuty v rozsahu od 10 do 46 tisíc korun. Bylo zjištěno porušení § 20 odst. 1 písm. a), c), d), e), i), g), k) a písm. l) bod 1 biocidního zákona. Doporučujeme v kontrolách pokračovat u výrobců a větších distributorů.

SL 2. – Kontrola CHLaP určených k prodeji spotřebiteli

Byly provedeny kontroly u 8 subjektů, z toho 6 v JMK, jedna v ZLK a jedna po dohodě s OI Praha u subjektu z Prahy, čímž byly splněny plánované úkoly. Ve správním řízení byly uloženy 3 pokuty v rozsahu od 10 do 40 tisíc korun. Bylo zjištěno porušení § 19 odst. 2 písm. a), 20 odst. 5 písm. d), f), § 22 odst. 2 a § 23 odst. 1, 2 a 8 chemického zákona, významné u § 22 odst. 2 a § 20 odst. 5 písm. f). Doporučujeme v kontrolách pokračovat u výrobců, dovozců a 1. distributorů i když bylo pozorováno mírné zlepšení stavu. Ve spojení se sdružením inspekčních orgánů EU a přidružených zemí CLEEN by bylo vhodné spolupracovat na některých jejich úkolech.

SL 3. – Kontrola CHLaP

Byly provedeny kontroly u 14 subjektů, z toho 11 v JMK a 3 v ZLK, čímž byly splněny plánované úkoly. Ve správním řízení bylo uloženo 6 pokut v rozsahu od 10 do 50 tisíc korun. Bylo zjištěno porušení § 20 odst. 3, odst. 4, písm. b), c), d), e), g), odst. 5 písm. b), c), d), f), § 22 odst. 2 a § 23 odst. 1 a odst. 2 chemického zákona, s významnou četností u § 23. Doporučujeme v kontrolách pokračovat u výrobců a dovozců, i když bylo proti roku 2004 pozorováno mírné zlepšení stavu.

SL 4. – Kontrola vybraných nemocnic

Byla provedena kontrola u 4 subjektů, porušení zákona o odpadech bylo zjištěno v jednom případě, a to v nemocnici Nemocnice Kroměříž, příspěvková organizace, Havlíčkova 660/73, IČ:00380822, za které již byla uložena sankce. Zjištěné nedostatky při nakládání s odpady byly ve většině případů odstraněny na místě již v průběhu kontroly nebo neprodleně po ukončení kontroly. Celkově nakládání se vznikajícími odpady ve velkých zdravotnických zařízeních lze hodnotit, že je na dobré úrovni a odpady jsou předávány k tomu oprávněným osobám.

Pro další období navrhujeme pokračování kontrol v menších zdravotnických zařízeních, včetně namátkové kontroly nakládání se zdravotnickými odpady u jednotlivých lékařů.

SL 5. – Obaly

V roce 2005 bylo provedeno celkem 47 kontrol plnění zákona o obalech. 27 těchto kontrol bylo provedeno na základě podnětu MŽP, resp. Ř ČIŽP Praha na základě nesrovnalostí v evidenci obalů dle vyhl. 117/2002 Sb. Zbýlé kontrolované společnosti byly vytipovány OI Brno a zařazeny do plánu činnosti. Porušení zákona bylo zjištěno u 5 společností, bylo zahájeno správní řízení a uložena pokuta. Ve dvou případech nebyla společnost ani její jednatel nalezen a kontaktován, v jednom případě byl sepsán protokol s likvidátorem společnosti. Plán roku byl splněn.

SL 6. – Sklárky

Při kontrolách skládek (celkem bylo provedeno 9 kontrol) nebyly zjištěny závažné problémy, kromě sklárky Bratčice, provozovatel EKO –HUKR a.s.. Provozovatel soustavně porušuje zák.č. 185/2001 Sb. a zák.č. 76/2002 Sb. (porušování provozního řádu) a je sledován v rámci priorit 1x za čtvrtletí. Bylo vydáno rozhodnutí o uložení pokuty ve výši 600 000 Kč. Proti tomuto rozhodnutí se provozovatel odvolal, spis je postoupen MŽP OVSS VII.

SL 7. – Přeshraniční pohyb odpadů

Pro tento úkol nebyly ke kontrole stanoveny konkrétní subjekty, šetření vyplynula ze související inspekční činnosti.

CÚ Znojmo bylo ČIŽP OI Brno postoupeno 20 „Protokolů o výsledcích kontroly“, z těchto 20 kontrol byla ve dvou případech na hraničním přechodu přítomna i inspekce.

V návaznosti na tyto Protokoly CÚ provedla inspekce šetření u dvou subjektů. Kromě toho byla na žádost CÚ byla provedena jedna další kontrola.

Dále byl na základě podnětu rakouského ministerstva prověřen jeden subjekt.

Vzhledem k přetrvávajícím nejasnostem při aplikaci zákona by nejvhodnějším řešením byla novela části zákona o odpadech týkající se přeshraničního pohybu odpadů, kde by v jednotlivých §§ byly stanoveny konkrétní povinnosti oznamovatelů, odesílatelů, dopravců apod.

Náš názor koresponduje i se stanoviskem MŽP ze dne 30.8. a 9.9.2005, kde je zmiňována téměř nemožná aplikace ustanovení § 77 zákona o odpadech.

SL 8. – Autovrakoviště

Kontroly byly prováděny v souladu s plánem, s vydaným metodickým pokynem a vycházely z dosavadních zkušeností inspektorů. V roce 2005 bylo provedeno všech pět plánovaných kontrol a navíc další v počtu 7, celkem tedy 12 kontrol autovrakovišť. U čtyř kontrolovaných subjektů bylo zjištěno porušení zákona.

Kontroly u již pokutovaných subjektů potvrdily skutečnost, že u dříve šetřených firem došlo většinou k nápravě zjištěných nedostatků. U nově kontrolovaných subjektů se jedná většinou o provozování autovrakovišť bez souhlasu k provozování těchto zařízení. Několik firem po zásahu inspekce přestalo autovrakoviště provozovat.

Stálým problémem zůstává prokázání provozování autovrakovišť subjektům, které tvrdí, že žádné autovrakoviště neprovozují a prodávají jen náhradní díly.

SL 9. – Kontrola spaloven

V souladu s plánem činnosti na rok 2005 byla provedena v rámci složkového úkolu SL 9 kontrola vybraných spaloven v působnosti OI Brno.

Celkem bylo provedeno 13 kontrol u pěti spaloven. Kontroly byly zaměřeny převážně na spalovny nebezpečných odpadů Ekotermex a.s. Vyškov, EMSEKO s.r.o. Zlín, a DESTRA Co, spol. s r.o. provozovna SPAPRO- Chropyně.

Dále byly prováděny kontroly u spalovny komunálních odpadů SAKO Brno a.s. a spalovny nemocničních odpadů Nemocnice Znojmo. Kontroly spaloven byly prováděny souběžně s pracovníky oddělení ochrany ovzduší, kteří tyto provozy sledují z hlediska kvality spalovacího procesu a emisí do ovzduší.

Při prováděných kontrolách nebyly zjištěny skutečnosti, které by prokazovaly porušení povinností vyplývajících ze zákona a provozního řádu. Spalovny jsou provozovány dle schválených provozních řádů. V případě spalovny DESTRA Co spol. s r.o. Chropyně probíhá z důvodů zahoření v současné době došetřování příčiny vzniku požáru a provozování zařízení v rozporu s provozním řádem.

SL 10. – Kontrola výroby a dovozů baterií a akumulátorů z hlediska obsahu Hg

Dle metodického pokynu k prověrce plnění ustanovení § 31, odst. 5 zákona o odpadech, o obsahu Hg v bateriích a akumulátorech, zaslaného Ř-ČIŽP byla provedena kontrola v provozovně společnosti FULGUR BATTMAN, spol. s r.o. s odběrem vzorků primárních článků značky SunLight typ R03, R20, které byly předány akreditované zkušební laboratoři Ecochem, a.s. ke stanovení obsahu Hg. Na základě výsledku šetření v provozovně a na základě výsledků analýzy obsahu Hg nebylo zjištěno porušení zákona o odpadech. Kontrola plnění ustanovení § 31, odst. 5 zákona o odpadech je prováděna souběžně s kontrolou § 38 a v roce 2006 jsou plánovány společné kontroly s ČOI.

SL 11. – Kontroly ZOV

Byly provedeny kontroly u 16 subjektů ze seznamu dodaného z Ř-ČIŽP, z toho 9 v JMK a 7 v ZLK. Mimo úkol byla řešena stížnost na nezabezpečení povinnosti ZOV. Za zjištěná porušení § 38 zákona o odpadech bylo vedeno 6 správních řízení o uložení pokuty.

Při plnění tohoto úkolu bylo v 8 případech zjištěno neopodstatněné zařazení subjektů do seznamu kontrolovaných subjektů (způsob zařazení dovážené komodity dle celního sazebníku).

Vzhledem k minimální možnosti ověření předávání informace o ZOV spotřebiteli ze strany ČIŽP, budou v roce 2006 provedeny společné kontroly s ČOI zaměřené na plnění této povinnosti posledních prodejců.

SL 12. - Prověrka vlastníků zařízení s obsahem PCB a jejich evidence

Kontroly byly prováděny v souladu s plánem a s vydaným metodickým pokynem. Kontroly byly prováděny v rámci provádění šetření jiných zadaných úkolů (např. kontroly IPPC, původců odpadů, vybraných nemocnic, apod.) V roce 2005 bylo provedeno 11 kontrol u subjektů vytipovaných RNDr. Mentlíkem a navíc 8 kontrol dle výběru našeho oddělení. Celkem tedy bylo provedeno 19 kontrol. U kontrolovaných subjektů nebylo zjištěno porušení zákona, které by vedlo ke správním řízením. U 3 subjektů dosud probíhá dokladování evidence zařízení, které mohou obsahovat PCB. Doklady, které na podkladě kontrol doručily, byly shledány jako nedostatečné a uzavření výsledků kontrol u těchto subjektů bude provedeno po doplnění informací z jejich strany.

Výsledky kontrol lze shrnout v konstatování, že u subjektů jsou zjišťovány nedostatky v evidenci zařízení, které mohou obsahovat PCB, ale po doplnění dokladů byla vždy prokazována neexistence PCB v náplních. Reálné ohrožení životního prostředí tedy nebylo zjištěno.

SP 1. - ECLIPS – Klasifikace a označování přípravků+Bezpečnostní listy

Byly provedeny kontroly u 13 subjektů, z toho 9 v JMK, 2 v ZLK, 1 v Praze a 1 subjekt nespadal pod chemický zákon. Plánované úkoly byly splněny. Ve správním řízení bylo uloženo 5 pokut v rozsahu od 10 do 100 tisíc korun. Bylo zjištěno porušení § 20 odst. 5 písm. b), d), e), f), § 22 odst. 2, § 23 odst. 1 a odst. 2 a § 37 odst. 2 chemického zákona, u případů přecházejících z předchozího zákona došlo rovněž k porušení ustanovení o označování a bezpečnostních listech. Doporučujeme v kontrolách pokračovat u výrobců a dovozců, zejména v oblasti bezpečnostních listů a látek, jejichž použití je zakázáno nebo omezeno.

SP 2. - Kontrola zařízení na úpravu a využití odpadů – biodegradace, deemulgace, neutralizace, ČOV

V rámci tohoto úkolu bylo v plánu 5 kontrol, dalších 16 kontrol bylo provedeno mimo plán, všechny plánované úkoly byly splněny. Ve dvou případech byla uložena pokuta za porušení zákona o odpadech, jeden případ je dosud v šetření.

Neutralizační stanice a deemulgační stanice – jako zařízení k úpravě odpadů, se potýkají s problematikou stanovení limitů vstupních hodnot přijímaných odpadů. Limity nelze stanovit bez odborného posudku, který by určil, jaké vstupní limity hodnot stanovených prvků je zařízení schopno zpracovat. Při příjmu odpadů s vysokými obsahy např. těžkých kovů nelze vyloučit, že tyto prvky sice nebudou detekovány ve vodách vypouštěných ze zařízení (nerozpustná forma), ale mohou se usazovat v kalech kanalizačních přípojek a takto se dostat až do navazující ČOV, kde posléze zhorší kvalitu produkovaného čistírenského kalu.

SP 3. - Kontrola původců

V rámci úkolu byly prováděny čtvrtletní kontroly v Zetor a.s. Brno. Dále byly provedeny kontroly u dalších 38 subjektů. Tyto kontroly byly většinou součástí plnění dalších úkolů (SL 5, SL 12, SL 9 případně SL 8). Vzhledem k dlouhodobému a důslednému provádění kontrol u významných producentů odpadů již v minulosti, bylo zjištěno porušení zákona o odpadech pouze ve 4 případech. Z této skutečnosti se dá dovozovat účelnost provedených kontrol.

SP 4. – Kontrola kombinovaných obalů

V tomto období byl šetřen producent kombinovaných obalů – PANEP Rosice – výrobce zdravotnických materiálů

VSL – Nedovolené ukládání odpadů poškozujících VKP

Kontroly byly prováděny ve spolupráci s OOP. Celkem bylo provedeno 8 kontrol. Jednalo se o prošetření podnětů na nedovolené ukládání odpadů ve Znojemské oblasti. Lokality byly malého rozsahu, kde původce uložení odpadů nebyl prokázán, ale nápravu provedl obecní úřad, s kterým bylo v rámci šetření jednáno.

Monitorování zdrojů znečištění kalů z ČOV

Mimo stanovené úkoly bylo prováděno již od roku 2003 ve spolupráci s Magistrátem města Brna (MMB) a provozovatelem čistírny odpadních vod, BVK, a.s., monitorování zdrojů znečištění kalů z ČOV. Důvodem bylo znečištění kalu kadmíem v roce 2003, za které byla uložena pokuta podle zákona o odpadech společnosti Zetor, a.s. ve výši 500 000 Kč, která nabyla právní moci v roce 2005. Náklady inspekce byly v letech 2004 až 2005 celkem 654 tis. Kč. V roce 2004 bylo kontrolováno 32 subjektů, v roce 2005 dvacet sedm, vybrané opakovaně. V důsledku kontrol uložil MMB OVLHZ v roce 2003 šest pokut od 5 do 45 tis. Kč, v roce 2004 čtyři pokuty od 5 do 30 tis. Kč a v roce 2005 zahájil 4 správní řízení. Inspekce uložila v roce 2004 dvě pokuty, 130 a 200 tis. Kč a dvěma subjektům nápravná opatření a v roce 2005 pokutu 500 tis. Kč a zahájila řízení o nápravných opatřeních. Při porovnání trendů koncentrací polutantů v kalech bylo dosaženo v roce 2005 poklesu koncentrace Hg, Cd, Ni, Cr, Cu a Zn. U olova byl zjištěn mírný nárůst na úroveň 65 mg.kg⁻¹ suš. Doporučujeme pokračovat v monitorování u subjektů zabývajících se fyzikální a chemickou úpravou odpadů, strojírenských s povrchovou úpravou a podle posledních zjištění i zdrojů ropných látek. Kontroly mají preventivní charakter a i sankcemi a nápravnými opatřeními lze dosáhnout zlepšení stavu.

Informace o prioritách kontrolní činnosti

Po celý rok byla prováděna místní šetření na skládce komunálního odpadu (KO S-OO) Bratčice u Brna, která je provozovaná společností EKO-HUKR a.s. Brno, zjištění jsou zachycena v kapitole Významné závěry.

V roce 2005 byla z priorit sledování vyřazena společnost Zetor, a.s., Brno. I nadále je však celý areál sledován, včetně řešení postupného odpojování jednotlivých subjektů od vnitropodnikové chemické kanalizace napojené na neutralizační stanici Zetoru.

V rámci priorit je sledován provoz a obnova technologického zařízení ve spalovně Ekotermex a.s., se sídlem Pustiměř, které bylo zasaženo dvěma požáry v průběhu prvního pololetí 2005.

Další prioritou byla r. 2005 spalovna komunálních odpadů SAKO Brno, a.s. se zaměřením na právní stav a nakládání s odpady (vstup a výstup). Nebylo zjištěno porušení zák.o odpadech. Spalovna připravuje rekonstrukci a modernizaci, na kterou byla získána dotace z programu ISPA ve výši 49 mil. EUR a uvedení do trvalého provozu se předpokládá podle poslední informace provozovatele nejdříve v r.2008.

Z pohledu odpadového hospodářství navrhujeme vyřadit SAKO Brno, a.s. z priorit, za dostatečné považujeme provádět kontrolu 2x za rok.

Plnění minimálních kritérií a strategického plánu

Minimální kritéria:

Na základě analýzy plnění jednotlivých bodů Doporučení EP a Rady 2001/331/ES (dále jen Doporučení) lze konstatovat, že oddělení OH ve své inspekční činnosti většinu požadavků plní. Nedosažení plné shody s některými požadavky vyplývá dílem z platné právní úpravy v ČR (např. absence výslovného právního zakotvení koordinace činnosti různých kontrolních orgánů na všech úsecích práva životního prostředí), dílem z logicky omezených kontrolních kapacit ČIŽP jako celku. V oblasti plánování inspekční činnosti, které je základním nástrojem k dosahování cílů, tj. efektivního prosazování práva životního prostředí, probíhají v současné době významné změny ve smyslu diferenciací úkolů a důsledného vyhodnocování jejich plnění.

Každé čtvrtletí bylo vyhodnocováno plnění minimálních kritérií. V jednotlivých bodech týkajících se práce našeho oddělení bylo konstatováno, zda jsou požadovaná kritéria plněna a jakým způsobem. Na poradách oddělení jsou rozebírány postupy, jak nejlépe dosáhnout splnění jednotlivých požadavků, respektive co z nich v současných podmínkách práce inspekce nelze důsledně plnit a z jakých důvodů.

Strategický plán:

Strategický plán je každé čtvrtletí podrobován v rámci oddělení OH rozborům v jednotlivých jeho částech. Je při tom přihlíženo k aktuálnosti plnění v jednotlivých čtvrtletích a k průběžnému plnění plánu během roku. Rozbor je prováděn dle jednotlivých kapitol. V kapitole Programové cíle jsou vytyčovány jednotlivé úkoly v rámci integrovaných inspekcí, šetření havárií, spolupráce s ostatními orgány, přeshraničního pohybu odpadů a další.

V kapitole Záměry a cíle organizačního rozvoje spolupracují inspektoři oddělení s ředitelstvím inspekce a Ministerstvem životního prostředí s cílem zkvalitnit právní předpisy, kompetenci inspekce, metody práce, plnění minimálních kritérií inspekce, databáze, plánu kontrol, práce v komisích a další.

V kapitole Funkční, servisní záměry a cíle se snažíme zkvalitňovat kontrolní činnost a vedení správních řízení získáváním informací od státních orgánů a prosazovat napojení komplexního informačního systému z celého resortu.

Funkce v komisích a přednášková činnost

Ing. Rabušic byl jmenován do pracovní skupiny Realizačního programu ČR pro průmyslové odpady.

Stížnosti

V roce 2005 obdrželo OOH celkem 32 stížností. 2 stížnosti byly bez šetření přímo postoupeny kompetentním orgánům, další 3 byly šetřeny a části stížností, nepříslušející k šetření inspekci, byly postoupeny.

5 stížností bylo oprávněných, v návaznosti na jejich šetření bylo zahájeno 6 správních řízení.

Nejzávažnější zjištění bylo učiněno u společnosti EURO-TREND CZ, Adamov, která provádí sběr m.j. zdravotnických odpadů. Tyto infekční odpady byly skladovány v letním období průběžně několik měsíců ve skladu, v rozporu s provozním řádem. V návaznosti na šetření Ol Brno byl dán podnět k přešetření nakládání se zdravotnickými odpady Ol Praha, která zjistila dlouhodobé skladování zdravotnických odpadů touto firmou v neschválených skladech.

Havárie

ČD Věžná – byla šetřena havárie vykolejení vlakové soupravy v důsledku sesuvu kamení.

Ekotermex a.s., se sídlem Pustiměř- v souvislosti s požárem, který vznikl v příjmové hale spalovny dne 3.4.2005, byla bezprostředně dne 4.4.2005 provedena kontrola zaměřená na příčiny a rozsah požáru. Další kontrola byla provedena po oznámení provozovatele o zahoření ve skladu nebezpečného odpadu dne 2.5.2005.

DESTRA Co, spol. s r.o. provozovna SPAPRO- Chropyně - kontrola byla provedena následně po technologickém zahoření. V současné době probíhá šetření, jak ze strany ČIŽP, tak ze strany KÚ Zlínského kraje o změně nebo zrušení rozhodnutí o udělení souhlasu k provozu zařízení.

Spolupráce s orgány státní správy

V rámci monitorování kalů byla rozvinuta spolupráce s magistrátem města Brna, odborem vodního a lesního hospodářství a zemědělství v oblasti dodržování zákona o kanalizacích a zákona o odpadech. S některými obcemi s rozšířenou působností byla koordinována kontrolní činnost (např. ORP Znojmo).

V některých případech se inspektoři zúčastnili jednání svolaných stavebními úřady (např. územní řízení o rekultivaci skládky) nebo báňským úřadem (otázky využití odpadů při rekultivaci dobývacích prostor).

V rámci spolupráce s KÚ Zlín bylo zajištěno provedení posudků složitých zařízení na úpravu a odstranění odpadů při udělování souhlasů k provozování těchto zařízení. S Jihomoravským KÚ bylo spolupracováno při přípravě některých kontrol, při kterých inspektoři potřebovali prostudovat provozní řady zařízení pro nakládání s odpady.

V rámci šetření přeshraniční přepravy odpadů spolupracovalo OOH s CÚ Znojmo, na hraničním přechodu byly provedeny dvě společné kontroly.

S Policií ČR spolupracovalo naše oddělení ve dvou případech – na základě žádosti o spolupráci s odborem hospodářské kriminality v případě provozovatele skládky EKO-HUKR a.s., Brno a dále v šetření společnosti EURO-TREND CZ, s.r.o., Adamov.

Na základě dohody o spolupráci uzavřené mezi ČIŽP a ČOI bylo v září a říjnu provedeno 6 společných kontrol ve výkupnách kovů v Jihomoravském a Zlínském kraji, při kterých bylo zjištěno jedno porušení zákona o odpadech a ve dvou případech porušení zákona o ochraně spotřebitele.

Informace o životním prostředí nebyly v loňském roce podávány.

4. Oddělení ochrany přírody

Plnění plánu činnosti v roce 2005

Odd. ochrany přírody provedlo v roce 2005 celkem **287** kontrol, z toho bylo **44** kontrol provedeno ve Zlínském kraji. Oproti předchozímu roku počet kontrol vzrostl téměř o **30** %. Všechny plánované kontroly r. 2005 byly splněny.

V roce 2005 vydalo odd. ochrany přírody celkem **42** správních rozhodnutí, z toho **40** rozhodnutí nabylo ještě téhož roku právní moc (**27** sankčních rozhodnutí, **6** rozhodnutí o

odebrání resp. zabavení nedovoleně držných jedinců, **2** rozhodnutí o náhradním opatření k nápravě a **5** rozhodnutí o zastavení správního řízení).

Odd. ochrany přírody vydalo ve sledovaném období **27** sankčních rozhodnutí, která nabyla právní moci. Z toho **19** rozhodnutí bylo vydáno ve správním řízení (právníkem osobám a fyzickým osobám při výkonu podnikatelské činnosti) a **8** rozhodnutí v řízení o přestupcích (fyzickým osobám). Celková hodnota pravomocných sankcí uložených ve sledovaném období činí **557.600,- Kč**, z toho **513.800,- Kč** bylo uloženo ve správních řízeních a **43.800,- Kč** bylo uloženo v přestupkových řízeních. V blokových řízeních bylo uloženo **4** osobám celkem **2.600,- Kč**, z toho ve Zlínském kraji **1** osobě **500,- Kč**. Hodnota pravomocných sankcí uložených ve Zlínském kraji činí **43.000,- Kč**. Celková hodnota uložených sankcí tedy je **560.200,- Kč**. Oproti předchozímu období byl zaznamenán nárůst celkové hodnoty uložených sankcí cca o **112 %**.

Odd. ochrany přírody se v roce 2005 zúčastnilo jedné integrované kontroly. Podrobnosti viz. specifické úkoly (Kontrola stavu dřevin – stromořadí kolem silničních těles a zásahů do VKP).

Ve sledovaném období vyřídilo odd. ochrany přírody celkem **50** stížností. Z toho bylo **11** stížností oprávněných, ze kterých vyplynula **4** sankční řízení, z toho jedno řízení bylo spojeno s náhradním opatřením. Ve sledovaném období bylo řešeno **39** neoprávněných stížností, tedy celých **78 %** z celkového počtu stížností. Ve Zlínském kraji bylo evidováno **6** stížností z celkového počtu **50**. Oproti předchozímu období byl zaznamenán pokles množství stížností cca o **25 %**.

V roce 2005 vyřídilo odd. ochrany přírody **2** žádosti o informace podle zák. č. 106/1999 Sb. Nárůst oproti předchozímu roku v této oblasti zaznamenán nebyl.

Z hlediska personálního došlo v roce 2005 na odd. ochrany přírody k významným změnám. Na počátku roku 2005 bylo na oddělení ochrany přírody zaměstnáno celkem sedm inspektorů. V průběhu prvního čtvrtletí odešli z oddělení dva inspektori, z toho jeden zabezpečoval detašované pracoviště ve Zlínském kraji. Během druhého čtvrtletí byli přijati tři inspektori, z toho jeden na zabezpečení detašovaného pracoviště ve Zlínském kraji. Ve čtvrtém čtvrtletí odešla jedna inspektorka na mateřskou dovolenou. Na konci roku 2005 byl konečný stav celkem sedm inspektorů, z toho jeden inspektor zajišťující výkon státní správy ve Zlínském kraji.

Nesplněné úkoly

Oddělením ochrany přírody byly veškeré plánované kontroly pro rok 2005 v daném roce splněny. Pouze v několika málo případech (z důvodu nepříznivého počasí) došlo k přesunu plnění úkolů z jednoho čtvrtletí do následujícího.

Významné závěry

V průběhu prováděných kontrol v roce 2005 byly OOP zjištěny následující významné závěry:

- na územní působnosti OOP Ol Brno dochází k zásahům do VKP a do biotopu ZCHD živočichů a rostlin (rybníky) bez povolení příslušného orgánu ochrany přírody
- stále častěji dochází ke kácení dřevin mimo les (hlavně kolem komunikací v oblastech s minimálním zastoupením zeleně v krajině) bez následné náhradní výsadby. K tomuto dochází hlavně z důvodu nedostatku financí.
- většina kontrolovaných subjektů v oblasti druhové ochrany nevěděla o legislativě přijaté se vstupem do EU (rozhodnutí o odchylném postupu, výjimky ze zákazu komerčních činností)

- v roce 2005 byl zaznamenán první případ uvádění GMO do oběhu (kukuřice MON 810)

Vícesložkové úkoly

- **Kontrola dodržování § 31 zákona č. 114/1992 Sb., o vydávání souhlasů k zasahování proti škůdcům v lesích NPR (II. Etapa), se zaměřením na vytipovaná ZCHÚ**

V Jihomoravském kraji byly vybrány dvě NPR a to Býčí skála a Vývěry Punkvy, které jsou součástí CHKO Moravský kras a ve Zlínském kraji (po dohodě s OOP Ol v Ostravě) NPR Pulčín-Hradisko, která spadá do CHKO Beskydy.

Pro NPR Býčí skála nebyl v roce 2005 vydán souhlas orgánu ochrany přírody ve smyslu § 31 zák. č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Při kontrolách v průběhu roku 2005 nebyl zjištěn výskyt kůrovcových stromů ani vykázána kůrovcová těžba.

NPR Vývěry Punkvy byla v průběhu roku 2005 prováděna kůrovcová těžba ve třech porostech (813 E13, 829 C8, 833 C10). Pro tyto porosty byla kůrovcová těžba povolena rozhodnutím MŽP OVSS VII, č.j. 560/1683/04 ze dne 7.7.2004. V porostu 818 C13 bylo zjištěno celkem 6 dosud stojících odumřelých stromů dřeviny SM se zcela uschlými korunami. Na bázi 3 stromů (cca 2 m³) byly na zbytcích kůry zjištěny požerky kůrovce druhu Ips typographus. Toto bylo řešeno ze strany OOL blokovou pokutou. Během šetření nebyla zjištěna těžba nad rámec výše uvedeného rozhodnutí.

V NPR Pulčín-Hradisko nebyla v průběhu roku 2005 kůrovcová těžba prováděna. Inspekci bylo předloženo rozhodnutí MŽP OVSS IX z 29.7.2005 č.j.580/326/008/A-20/2005, kterým se uděluje souhlas s prováděním nahodilé kůrovcové těžby a jeho následnou asanací platný do 31.12.2007. Toto rozhodnutí platí pro 5 porostů (117 A14, C14, D17, 118 C11 a D10).

Na základě výše uvedených skutečností ČIŽP konstatuje, že ve sledovaných NPR v roce 2005 i vzhledem ke chladnému a vlhkému počasí v letních měsících k přemnožení a následným škodám škodlivým podkorním hmyzem nedošlo a také nebyla zjištěna těžba kůrovcového dříví bez povolení orgánu ochrany přírody.

Složkové úkoly

- **Kontrola dodržování základních ochranných podmínek a podmínek výjimek na maloplošných ZCHÚ (zejména NPR a PR), zaměřená především na rybníkářství a výkon práva myslivosti, se zvláštním důrazem na ZCHÚ vodní plochy (rybníky)**

V rámci plnění tohoto úkolu byla pozornost zaměřena na rybníční hospodaření a výkon práva myslivosti ve vybraných maloplošných ZCHÚ, a to NPR Lednické rybníky, PR Věstonická nádrž a PR Písečný rybník.

Při kontrolách NPR Lednické rybníky nebylo zjištěno porušování zákonných předpisů na ochranu přírody a krajiny. V podzimních měsících, tj.

Foto: PR Písečný rybník

říjen až listopad 2005 byly rybníky z této soustavy postupně sloveny tak, aby bylo zajištěno hospodárné využití vody při jejich vypouštění a napouštění.

Při kontrolách PR Věstonická nádrž nebyl zjištěn rozpor se zákonem č. 114/1992 Sb. Hospodářská těžba je zde omezena na období od 1.1. – 15.7. běžného roku. Sportovní rybolov je povolen pouze na jižní hrázi od 1.4. do 31.10. běžného roku. Nebylo zjištěno porušení těchto omezení.

Při kontrolách PR Písečný rybník nebylo zjištěno porušení zák. č. 114/1992 Sb. Po výlovu v měsíci říjnu bylo započato s plánovanou opravou vypouštěcího zařízení na obou částech rybníka. Pravidelným problémem je nedostatek vody přitékající do této soustavy. I přes odklad v napouštění z důvodů oprav se však podařilo dodržet podmínku a napustit rybník po výlovu tak, aby nedošlo k promrznutí dna a zmrznutí leknínů, kteří se zde vyskytují.

Kontrolami, které byly prováděny pravidelně v průběhu roku a to od května do prosince nebylo zjištěno porušování zák. č. 114/1992 Sb., základních ochranných podmínek a podmínek výjimek v uvedených ZCHÚ.

Z hlediska výkonu práva myslivosti nebylo zjištěno porušování plánů péče, potažmo zákona o ochraně přírody a krajiny. Posedy se kolem předmětných rybníků nevyskytují, myslivost je prováděna jen v období a ze vzdáleností, které jsou určeny plány pro jednotlivá území.

Co se týká výlovů rybníků v souvislosti s kontrolou rybí obsádky z hlediska případného výskytu zvláště chráněných druhů ryb, případně výskytu nežádoucích druhů ryb, bude stav rybníků prověřován i nadále v rámci specifického úkolu pro rok 2006.

- **Kontrola ochrany netopýrů v souvislosti se sanací starých důlních děl a opravami historických budov – dodržování podmínek vydaných na ZCHD (II. Etapa)**

V souladu s metodickým pokynem a jeho dodatky provedlo OOP Ol Brno kontrolu zajištění důlních děl Antonín v k.ú. Stříbrnice a Heroltice v k.ú. Heroltice. V obou případech byly SDD zabezpečeny proti neoprávněnému vstupu a zachovány vletové otvory pro zimování netopýrů. Nebylo zjištěno porušení zákona č. 114/1992 Sb.

Foto: Netopýr velký

- **Složková prověrka CHKO Křivoklátsko jako komplexní kontrola po stránce dodržování ustanovení zákona č. 114/1992 Sb.**

Složkové prověrky CHKO Křivoklátsko se z Ol Brno zúčastnili dva inspektoři oddělení ochrany přírody. Prověrka se konala ve dnech 30.5. – 3.6.2005. Případná správní řízení byla vedena oddělením ochrany přírody Ol Praha.

- **Kontrola dodržování zákazu komerčního využívání dravců a sov z Přílohy A. Nařízení komise č. 1497/2003/ES zaměřená na kontrolu exhibic dravců na hradech a zámcích (Mezinárodní druhová ochrana – CITES)**

V rámci tohoto složkového úkolu jsme provedli 16 kontrol. Na šesti lokalitách bylo zjištěno vystavování nebo předvádění dravců. Z toho bylo ve čtyřech případech zjištěno porušení legislativy v oblasti ochrany přírody. Bylo zahájeno 7 správních řízení (6 o uložení pokuty a jedno o uzavření zoologické zahrady) a k osmému byl poslán podnět Ol Havlíčkův Brod. Právní moci zatím nabyla pokuta 7000,- Kč uložená společnosti SEIFEROS cz, o.p.s. Dále bylo zajištěno celkem 7 registračních listů

vydaných pro exempláře nepodléhající registraci. Většina kontrolovaných subjektů se dodatečně pokusila o nápravu a zažádala si o chybějící rozhodnutí o odchylném postupu, výjimky ze zákazu komerčních činností, licenci k provozování ZOO, případně nechala nezaměnitelně označit výry velké.

Foto: Sova pálená

Specifické úkoly

- **Kontrola ZCHÚ okresu Kroměříž – KrÚ Zlínského kraje (zákon č. 114/1992 Sb.)**

V

(1),
(2),

Foto: PP Kurovický lom

okrese Kroměříž, je v současnosti vyhlášeno celkem 30 maloplošných ZCHÚ, a to v kategoriích národní přírodní rezervace národní přírodní památka přírodní rezervace (8) a přírodní památka (27).

Z pohledu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny je možné konstatovat, že situace v oblasti MZCHÚ na okrese Kroměříž, je vcelku na dobré úrovni. Určitý

nedostatek inspekce vidí zejména v tom, že během prověrky dosud nebyly schváleny Plány péče u 10 ZCHÚ v působnosti KÚ Zlínského kraje (pozitivní je, že jsou pro všechna ZCHÚ zpracovány). V případě PR Stará Hráz chybí jakékoliv označení rezervace v terénu (jak pruhové, tak tabulové), v dalších případech je značení zcela nedostatečné nebo neúplné. KÚ byl dán inspekcí podnět k obnovení označení rezervace.

I přes výše uvedené nedostatky hodnotí oddělení ochrany přírody Oblastního inspektorátu ČIŽP práci oddělení ochrany přírody a krajiny KÚ Zlínského kraje velmi pozitivně a vzhledem k tomu, že oddělení ochrany přírody a krajiny KÚ Zlínského kraje pracuje koncepčně a rozsáhle se věnuje všem oblastem své působnosti, lze předpokládat, že současná poměrně vysoká úroveň ochrany přírody v bývalém okrese Kroměříž bude nadále zachována.

- **Kontrola poškození lesa a krajinné zeleně bobrem evropským (*Castor fiber*)**

Tento úkol byl v letošním roce zahrnut do plánu činnosti ČIŽP jako navazující na předchozí období, kdy byla kontrolami škod způsobenými bobrem evropským zmapována oblast okresu Břeclav, která zahrnuje mj. i velmi významné území soutoku řek Dyje a Moravy.

V letošním roce byly kontroly provedeny na území okresu Břeclav, Hodonín, Brno-město a Znojmo.

V okrese Břeclav, na nelesních pozemcích ve správě LZ Židlochovice, se škody stále rozšiřují, především na soutoku řek Dyje a Moravy. Zásadním problémem v letošním

roce bylo vymáhání finanční náhrady za škody způsobené bobrem na nelesních pozemcích, neboť částka vč. znaleckého posudku byla Ministerstvem financí zpochybněna.

V okrese Brno-město na pozemcích ve správě Lesů města Brna a LS Tišnov nebyly zjištěny škody, které by bobr způsobil, přičemž zde byl v roce 2003 v lokalitě nad Brněnskou přehradou bobr vysazen v počtu 6 ks.

V okrese Znojmo, na pozemcích ve správě LS Znojmo, nebyly taktéž škody zjištěny.

V okrese Hodonín na pozemcích ve správě LS Strážnice, kde dochází k velmi výraznému narušování hrází řeky Moravy budováním bobřích nor, byly zjištěny snad největší škody. Tento stav je nebezpečný z důvodu ohrožení okolí řeky Moravy, neboť nadměrně narušené hráze by nemusely mít již takový ochranný charakter, k jakému byly vybudovány. Povodí Moravy, s.p. zažádal o kompenzaci škod způsobených bobrem evropským. Inspekci byla poskytnuta fotodokumentace.

Na nelesních pozemcích je nejvíce škod způsobeno kolem vodotečí, ať už se jedná o poškozené či pokácené dřeviny či narušené hráze vodních toků. Druhou kategorií jsou lesní pozemky, kde dochází k významnému ničení mladých kultur.

Z provedených kontrol vyplývá, že bobr evropský dosud není rozšířen po celé ČR a jednotlivé oblasti jsou různě osídleny bobří populací a tudíž vznikají i škody různého rozsahu. Dosud nejvýraznější škody jsou způsobeny v okrese Břeclav, v oblasti soutoku řek Dyje a Moravy a v okrese Hodonín na toku řeky Moravy.

Na základě zkušeností z letošního i předchozího roku bude monitoring škod způsobených bobrem evropským probíhat i nadále a je zařazen jako specifický úkol pro rok 2006.

▪ **Kontrola nedovoleného ukládání odpadů poškozujícího VKP na okrese Znojmo**

V rámci specifického úkolu proběhla kontrola nedovoleného ukládání odpadů v k.ú. Šafov, k.ú. Mašovice a v k.ú. Starý Petřín. V případě k.ú. Starý Petřín a k.ú. Šafov se převážně jednalo o stavební suť, která byla na dané místo vyvezena buď pracovníky OÚ a nebo se souhlasem OÚ. OÚ po dohodě odpady odstranily. V případě k.ú. Mašovice byly nalezeny odpady v ochranném pásmu Národního parku Podyjí. Případ byl předán oddělení odpadového hospodářství.

▪ **GMO – úplný monitoring a kontrola polních pokusů a uzavřeného nakládání**

V letošním roce bylo provedeno 16 kontrol subjektů nakládajících s GMO. Kontrolováno bylo celkem 11 subjektů. Inspekci bylo zjištěno 16 subjektů, které nakládají, nebo v minulosti nakládaly s GMO, v současné době nakládá s GMO na území v působnosti ČIŽP Ol Brno, OOP celkem 10 subjektů v režimu uzavřeného o nakládání a jeden subjekt v režimu uvádění do oběhu. Při kontrolách byly zjištěny různé nedostatky u uzavřeného nakládání. Bylo domluveno, že jednotlivé subjekty odstraní nedostatky v daném termínu. Některé kontroly odstranění nedostatků již proběhly, zbylé budou probíhat v roce 2006.

V roce 2005 byly na územní působnosti ČIŽP Ol Brno, OOP zahájeny celkem tři správní řízení na základě kontrol provedených v roce 2004. Jednalo se o VÚVeL v Brně, BFÚ AV ČR v Brně a Biovetu, a.s. Všechny tři

Foto: GMO kukuřice MON 810

správním řízením nabyly právní moci v roce 2005. Inspekce provedla kontrolu odstranění nedostatků zjištěných při kontrole u VÚVeL v Brně a BFÚ AV ČR v Brně.

▪ **Kontrola stavu dřevin – stromořadí kolem silničních těles a zásahů do VKP**

V rámci tohoto specifického úkolu proběhla integrovaná kontrola SÚS Vranov nad Dyjí (dále jen „SÚS“). Během kontroly bylo zjištěno, že ze strany SÚS nedochází ke kácení zdravých stromů, dochází pouze ke kácení polomů nebo stromů suchých. Na celém okrese Znojmo je situace podobná. Náhradní výsadba téměř neprobíhá a to z důvodu nedostatku financí. Výsledkem je častá absence stromořadí kolem cest.

Doplňující informace

▪ **Kontrola plnění náhradní výsadby uložené podle ust. § 9, odst.1, zákona č. 114/1992 Sb.:**

Na základě příkazu ředitele ČIŽP věnovat pozornost problematice kácení dřevin rostoucích mimo les a na základě zkušeností z minulých let byla na třetí Q operativně zařazena kontrola splnění náhradní výsadby uložené v souvislosti s asanací dřevin rostoucích mimo les. Bylo provedeno celkem 17 kontrol u právnických osob na území města Brna. Méně závažné nedostatky (např. nedodržení předepsané druhové skladby) byly řešeny na místě domluvou. Závažnější (např. nezajištění dostatečné péče tak, že došlo k odumření dřevin), byly řešeny stanovením termínu k doplnění výsadby. U porušení zákona a naplnění skutkové podstaty protiprávního jednání nesplněním náhradní výsadby bylo zahájeno správní řízení o uložení pokuty. Vzhledem k množství zjištěných nedostatků byly kontroly náhradní výsadby zařazeny do plánu činnosti jako specifický úkol na r. 2006.

Foto: Brkoslav severní

▪ **Kontrola obchodu se zpěvným ptactvem**

Na základě stížností byly ve zverimexu Žofka v Břeclavi odebrány 2 brkoslavi severní a uložena pravomocná pokuta 5000,- Kč, dále byly na burze v Uherském Hradišti odebrány exempláře křivky obecné, kavky obecné a hýla obecného. V příštím roce se této problematice budeme věnovat v rámci složkového úkolu.

▪ **Soustavný dozor nad činností komise pro povolování kácení dřevin rostoucích mimo les:**

V souladu s vyhláškou č. 10/1994, o zeleni v městě Brně byly v jednotlivých městských částech pravidelně svolávány komise pro povolování kácení dřevin rostoucích mimo les. ČIŽP Ol Brno se v některých závažnějších případech účastnila jednání komise a dozorovala dodržování právních předpisů na ochranu dřevin rostoucích mimo les. Účelem bylo zamezit zbytečnému a neopodstatněnému kácení, případně odborným pohledem přispět k analýze dřevin, u kterých byla podána žádost o povolení kácení či ořezu koruny. Tato činnost se nám jeví jako velice užitečná, protože preventivně působí na zachování ekologické hodnoty dřevin. Kontroly činnosti komise byly prováděny nad rámec plánovaných úkolů.

- **Kontrola obchodu s želvami rodu *Trachemys scripta elegans*:**

Na základě žádosti ředitelství zmapovat obchod s želvami *Trachemys scripta elegans* bylo v druhém a třetím Q provedeno 13 kontrol zverimexů v Brně. 4 exempláře této želvy byly zjištěny ve Zverimexu Šedá. Ve zverimexu PonPS byl zadržen 1 exemplář želvy zelenavé, rozhodnutí o zabavení i o pokutě 5000,- Kč již nabyla právní moci.

Informace o prioritách kontrolní činnosti

Foto: želva nádherná

- **VD Nové mlýny**

Foto: PP Věstonická nádrž

V roce 2004 se výška hladiny vodní plochy Věstonická nádrž pohybovala kolem 170 m n.m. V průběhu roku 2005 pokračovala ČIŽP ve sledování výšky hladiny vodní plochy na území přírodní rezervace Věstonická nádrž, která má být na základě rozhodnutí MŽP ze srpna 2002 (č.j. 560/1045/02) maximálně 169,5 m n.m. ČIŽP bylo zjištěno, že výška hladiny se v průběhu roku pohybovala od 170,08 m n.m. (15.2.2005) do 169,54 m n.m. (15.12.2005), tzn. že výška hladiny byla po celý rok vyšší, než je povolené maximum. V současné době probíhá pro tuto vodní plochu jednání o novém manipulačním řádu. Vzhledem k této skutečnosti ČIŽP neprováděla na základě výše uvedených zjištění (nedodržení maximální výše vodní hladiny) žádná opatření.

▪ **Vysazení jedinců bobra evropského na základě výjimek MŽP a Správy CHKO Pálava u Veverské Bítýšky nad Brněnskou přehradou**

V dubnu a následně v srpnu 2004 bylo na Brněnskou přehradu vysazeno celkem 6 jedinců bobra evropského. Vysazení bylo provedeno na základě výjimek ze základních ochranných podmínek kriticky ohroženého zvláště chráněného druhu živočicha – bobra evropského (výjimka nebyla dodržena a v roce 2004 byla uložena pokuta). V této souvislosti nezjistila ČIŽP v letošním roce žádné škody způsobené bobrem evropským. Dne 14.4.2005 byl nahlášen úhyn 1 exempláře bobra evropského v prostoru přístaviště u hlavní hráze Brněnské přehrady. U uhynulého jedince nebyl nalezen identifikační čip takže lze říci, že se s největší pravděpodobností nejedná o uměle vysazeného jedince.

▪ **Stížnost pana Jana Miko ze Starého Hrozenkova**

Odvolání MO MRS Bojkovice bylo dne 30.12.2004 postoupeno na MŽP ČR, OVSS VIII. V roce 2005 nebyly zjištěny žádné nové skutečnosti týkající se tohoto případu, případ je stále v odvolacím řízení.

Plnění minimálních kritérií a strategického plánu

Minimální kritéria:

Po analýze plnění jednotlivých bodů Doporučení EP Rady 2001/331/ES, které se týkají OOP, lze konstatovat, že byla v roce 2005 průběžně plněna. V oblasti plánování inspekční činnosti, které je základním nástrojem plnění cílů, to je efektivního prosazování práva ŽP, probíhají v současné době významné změny ve smyslu diferenciací úkolů a důsledného vyhodnocování jejich plnění. Plnění minimálních kritérií je vyhodnocováno čtvrtletně.

Strategický plán:

Strategický plán na OOP je vyhodnocován čtvrtletně. Je přitom přihlíženo k aktuálnosti jeho plnění. Na základě zjištění byl ve třetím čtvrtletí dán návrh na odstranění již splněných bodů ze strategického plánu.

5. Oddělení ochrany lesa

Plnění plánu činnosti v roce 2005

Plán činnosti OOL pro rok 2005 obsahoval kontrolu stavu lesa u **3** subjektů hospodařících na státní lesní půdě (**LČR s.p.Hradec Králové** – LS Strážnice, LZ Židlochovice, LS Tišnov, LS Rožnov pod Radhoštěm, LS Znojmo, **VLS ČR, s.p.Praha** - divize Plumlov a **NP Podyjí**) s celkovou výměrou lesní půdy cca 96 000 ha, u **11** subjektů hospodařících na obecní lesní půdě s celkovou výměrou cca 10 000 ha a 33 šetření stavu lesa fyzických osob na ploše cca 15 ha. Tento plán byl v roce 2005 beze zbytku splněn. Navíc byla mimořádně provedena kontrola plnění funkcí lesů na lesních pozemcích ve správě LS Bystřice pod Hostýnem a LS Luhačovice (vše **LČR s.p.Hradec Králové**), a lesních pozemcích ve vlastnictví **11** obcí a **9** fyzických osob.

V rámci výše uvedených kontrol bylo provedeno celkem **122** terénních šetření, z toho **98** šetření v Jihomoravském kraji a **24** šetření v kraji Zlínském. Při těchto šetřeních bylo zjištěno celkem **102** případů poškození nebo ohrožení plnění funkcí lesů, z toho **22** nedostatků (22%) v obnově lesa, **31** případů (30%) zanedbání ochrany lesních porostů a **49** případů (48%) zanedbání ochrany lesní půdy. V roce 2005 převládalo ve zjišťovaných nedostatkách v Jihomoravském kraji zanedbání ochrany lesní půdy proti nepovoleným záborům a působení vodní eroze a zamokření a zanedbání ochrany lesa proti kalamitně se přemnožujícím hmyzím škůdcům – kůrovcům. Ve Zlínském kraji byla největší četnost zjištěných nedostatků v oblasti zanedbání obnovy vytěžených ploch lesa.

Nesplněné úkoly

Oddělením ochrany lesa byly veškeré plánované úkoly pro rok 2005 splněny.

Významné závěry

V průběhu prováděných kontrol v roce 2005 byly oddělením OOL zjištěny následující významné závěry :

Nejčastěji sankcionovanými nedostatky v roce 2005 byly zanedbání ochrany lesa proti hmyzím škůdcům – kůrovcům a nedodržení včasnosti obnovy lesa.

Při šetřeních OOL zaměřených na zanedbání ochrany lesa bylo zjištěno **18** případů porušení právních předpisů na úseku ochrany lesa proti kůrovcům v celkovém množství **325 m³** dřevní hmoty.

Za zjištěné nedostatky bylo zahájeno 12 správních řízení ukončených rozhodnutím o pokutě (v celkové výši **282.500,- Kč**). Výskyt kůrovcového dříví v menším množství řešilo OOL v 8 případech v blokovém řízení, kdy byly uloženy pokuty ve výši 5.500,- Kč.

Předběžná opatření ani opatření k nápravě nebyla uložena z důvodů nadbytečnosti (vzhledem k povinnostem plynoucím z lesního zákona) a z důvodů, že ve většině případů byla již promeškána doba pro preventivní opatření.

Nejvýznamnějším případem zanedbání ochrany lesa proti hmyzím škůdcům řešeným OOL v r.2005 byl výskyt kůrovcového dříví na lesním majetku p. Osvalda v k.ú. Žďárec, kde bylo zjištěno 90 m³ kůrovcové hmoty. Inspekce uložila ve správním řízení vlastníkově lesa pokutu ve výši 90.000,- Kč, která doposud nenabyla právní moc.

Nedodržení včasnosti obnovy lesa (zalesnění) bylo zjištěno v **18** případech. Z toho bylo **15** případů nezalesnění holin v zákonné lhůtě a to na celkové ploše **8,06 ha** a **3** případy nezajištění lesních porostů v zákonné lhůtě, na celkové ploše **3,23 ha**.

Nejvýznamnější případ nedodržení zákonné lhůty pro obnovu lesa byl zjištěn na 0,82 ha porostní půdy v majetku společnosti BOVI Lesy, a.s., Praha v k.ú. Lhota Rapotina. OOL uložilo ve správním řízení vlastníkově lesa pokutu a opatření k nápravě.

Charakteristika významných zjištění v rámci kontrolní činnosti

Vzhledem k vzájemné a nezastupitelné vazbě všech složek lesního ekosystému OOL OI ČIŽP v Brně dlouhodobě realizuje při terénních šetřeních komplexní formu dozoru. Šetření se nezaměřuje pouze na jedno nebo dvě témata, ale jsou současně posuzovány všechny možné aspekty poškozující životní prostředí v lesích.

SP1) Těžba dříví (T)

V roce 2005 byly ve **4** případech zjištěny nepovolené těžby porostů mladších 80-ti let na celkové redukované ploše **1,45 ha** u jednoho vlastníka (v k.ú. Vlachovice -Zlínský kraj). Na výše uvedené nepovolené těžební zásahy byl na žádost Policie ČR zpracován odborný posudek a důsledek těchto těžeb pro ohrožení nebo poškození životního prostředí v lesích. ČIŽP OOL nevedlo správní řízení vzhledem k tomu, že byla ve výše uvedených případech vytěžena pouze horní etáž s ponecháním podúrovňových listnatých stromů (BK, DB, HB), které zajišťují stabilitu porostů.

V roce 2005 nebyly zjištěny nezákonné těžby v důsledku přiřazení holé seče k nezajištěným kulturám, ani nezákonné snížení zakmenění v předmýtních porostech.

SP2) Lesní doprava (LD)

V roce 2005 bylo zjištěno celkem **37** případů vytvoření podmínek pro působení vodní eroze a zamokření. Ve všech případech se jednalo o státní lesní pozemky ve správě **LČR, s.p., Hradec Králové** – LS Tišnov, LS Strážnice, LS Bučovice. Celková délka zjištěných neasanovaných erozních rýh, místy se stojící povrchovou vodou činila 7 300 m. Průměrná hloubka činila 0,42 m a šířka 0,69 m.

K mimořádnému narušení lesní půdy došlo u LČR, LS Tišnov (viz. snímek), kde prováděla firma Petra s.r.o. těžební činnost harvesterovou technologií, při které vyvážecí souprava v nevhodných klimatických a půdních poměrech způsobila erozní rýhy v délce 500 m, o šířce pomístně až 1 m a hloubce 0,7 m. Zjištěné nedostatky řešilo OOL ve správním řízení uložením pokuty 10.000,- Kč.

SP3) Závazná ustanovení LHP a LHO (ZUP)

Vzhledem k dosud právně zpochybňované vazbě těchto ustanovení na plnění funkcí lesa, absenci odpovídající metodiky a skutečnosti, že plnění těchto ustanovení je předmětem především dozoru SSLH, nebyla v roce 2005 tato ustanovení předmětem šetření OOL.

SP4) Ochrana PUPFL (LPF)

V roce 2005 bylo ČIŽP šetřeno **10** případů nepovolených záborů na pozemcích určených k plnění funkcí lesa a to na celkové ploše **0,3 ha**, z čehož 0,26 ha tvořily skládky odpadů (komunální odpad, stavební suť atp.) a 0,04 ha tvořilo nepovolené využívání lesní půdy k jiným účelům (zástavba, uložení palivového dříví).

K největšímu znečištění a záboru lesní půdy k jiným účelům než pro plnění funkcí lesů bylo zjištěno u LČR, s.p., LS Bučovice na celkové ploše 0,06 ha. Tyto nedostatky byly řešeny ve správním řízení uložením opatření k nápravě.

Za nepovolené záборы a znečištění lesní půdy byly v blokovém řízení fyzickým osobám uloženy v roce 2005 pokuty v celkové výši 2.500,- Kč.

SP5) Biologicky odbouratelné oleje a hydraulické kapaliny (BIO)

V roce 2005 provedli pracovníci ČIŽP OOL 2 namátkové kontroly používání biologicky odbouratelných olejů v motorových pilách. V těchto případech nebylo zjištěno použití zákonem zakázaného minerálního oleje.

V posledních dvou letech při prováděných kontrolách nebylo zjištěno používání minerálních olejů v motorových pilách.

SP6) Plnění dříve uložených opatření k nápravě (ON)

OOL ČIŽP OI Brno provedlo v r. 2005 34 šetření zaměřených na kontrolu uložených opatření k nápravě. Pouze ve 2 případech bylo zjištěno jejich neplnění. Jednalo se o nesplnění zákonné lhůty pro zalesnění (nezalesněná plocha por. půdy 3,50 ha, resp. 0,05 ha). V prvním případě (p. Májek, k.ú. Hájek u Tišnova) orgán ŽP OSRP prodloužil vlastníkovu lesa lhůtu pro zalesnění a ČIŽP tento náhradní termín akceptovala. Ve druhém případě (p. Janek, k.ú. Třebechovice u Letovic) zahájila inspekce správní řízení o neplnění opatření k nápravě, do doby vydání rozhodnutí vlastníkem dotčeného pozemku tuto plochu zalesnil a ČIŽP správní řízení zastavila.

VSL) Ochrana lesa (OL)

Nadměrné poškození lesních porostů zvěří bylo zjištěno v 11 případech na celkové redukované ploše 33,72 ha. Z tohoto množství byl okus terminálních a bočních výhonů sazenic nebo nárostů zvěří zjištěn v 11 případech na celkové redukované ploše 31,97 ha, v 1 případě byl zjištěn ohryz a loupání jelení zvěří v lesních porostech na celkové redukované ploše 1,75 ha.

Nejvýznamnější případ nadměrného poškození lesních porostů zvěří řešila inspekce na lesním majetku ve správě LČR, LS Strážnice, kde byl zjištěn okus zvěří na celkové redukované ploše 18,94 ha. ČIŽP v tomto případě uložila ve správním řízení vlastníkovu lesa opatření k nápravě, vzhledem ke skutečnosti, že ještě neuplynula lhůta pro zajištění okusek poškozených lesních kultur a většina těchto kultur byla již po okusu oplocena.

V průběhu roku 2005 nebyly pracovníky OOL ČIŽP OI Brno zjištěny nedostatky ve zpracování kalamitní dřevní hmoty.

Závady v ochraně lesních porostů proti hmyzím škůdcům – kůrovcům jsou uvedeny v části „Významné závěry“ této zprávy.

Informace o prioritách kontrolní činnosti

V roce 2005 pokračovalo OOL ve spolupráci s OOP OI Brno v monitoringu poškození lesa a krajinné zeleně zvláště chráněným živočichem bobrem evropským v oblasti jižní Moravy (LZ Židlochovice, LS Strážnice a LS Znojmo).

K 31. 12. 2005 byly ve výše uvedeném území zjištěny škody bobrem evropským v dalších (oproti roku 2004) 56 lesních porostech, což je navýšení o 25%.

V průběhu tohoto roku došlo k vyčíslení těchto škod na lesních porostech, které činily na lesních pozemcích 1,531.000,- Kč a na zeleni rostoucí mimo les 502.670,- Kč. OOL na základě metodiky MŽP vyčíslilo na dvou nejvíce postižených lesních porostech (LZ Židlochovice - zničená plocha celkem 0,79 ha) ekologickou újmu, která činí celkem 671.553,- Kč.

Jiná odborná činnost OOL

Pracovníci OOL se v roce 2005 podíleli na vypracování metodiky MŽP ČR „Problematika škod zvěří v lesích“.

V roce 2005 OOL vypracovalo v rámci požadavků EIA 6 stanovisek. Z toho 5 se týkalo Jihomoravského kraje a 1 se týkalo Zlínského kraje.

Stížnosti

V roce 2005 bylo OOL doručeno celkem **18** oznámení upozorňujících na stav lesních porostů nebo lesní půdy s možnými negativními důsledky pro řádné plnění funkcí lesů.

Z toho bylo pracovníky OOL **16** prošetřeno přímo v terénu, **1** stížnost byla pro nepříslušnost k šetření postoupena Státní rostlinolékařské správě v Brně a podnět MZe ČR byl řešen sdělením OOL, že nezákonný stav lesních pozemků v k.ú. Nikolčice, který byl předmětem tohoto podnětu, byl řešen v rámci správního řízení v roce 2004.

Z 16 prošetřených oznámení bylo na základě zjištěných skutečností **7** oprávněných a **9** neoprávněných.

Z výše uvedených oprávněných stížností byla na základě 3 těchto stížností v jednom případě uložena ve správním řízení pokuta a opatření k nápravě, ve zbývajících dvou případech bylo uloženo opatření k nápravě, 1 stížnost byla řešena uložením blokové pokuty, 1 stížnost byla po prošetření postoupena příslušnému orgánu státní správy lesů vzhledem k příslušnosti tohoto orgánu k řešení, v případě 1 podnětu Policie ČR, OO Valašské Klobouky týkajícího se provedených nepovolených těžeb v k.ú. Vlachovice bylo OOL vypracováno odborné stanovisko k uvedenému nezákonnému zásahu pro Policii ČR (do zpracování této zprávy nebyl jak Policií ČR, tak ČIŽP zjištěn původce těchto těžebních zásahů) a 1 stížnost bude řešena v přestupkovém řízení uložením blokové pokuty v roce 2006.

Plnění minimálních kritérií a strategického plánu

Minimální kritéria:

Po analýze plnění jednotlivých bodů Doporučení EP Rady 2001/331/ES, které se týkají OOL, lze konstatovat, že byla v roce 2005 průběžně plněna. V oblasti plánování inspekční činnosti, které je základním nástrojem plnění cílů, to je efektivního prosazování práva ŽP, probíhají v současné době významné změny ve smyslu diferenciací úkolů a důsledného vyhodnocování jejich plnění. Plnění minimálních kritérií je vyhodnocováno čtvrtletně.

Strategický plán:

Strategický plán na OOL je vyhodnocován čtvrtletně. Je přitom přihlíženo k aktuálnosti jeho plnění. Na základě zjištění byl ve třetím čtvrtletí dán návrh na odstranění již splněných bodů ze strategického plánu.

Spolupráce s orgány státní správy

Při své činnosti v r. 2005 pracovníci OOL úzce spolupracovali s místně příslušnými orgány státní správy (obcemi s rozšířenou působností) a v případech šetření na území NP Podyjí, CHKO Bílé Karpaty a CHKO Moravský kras a s příslušnými pracovníky těchto správ.

Závěr

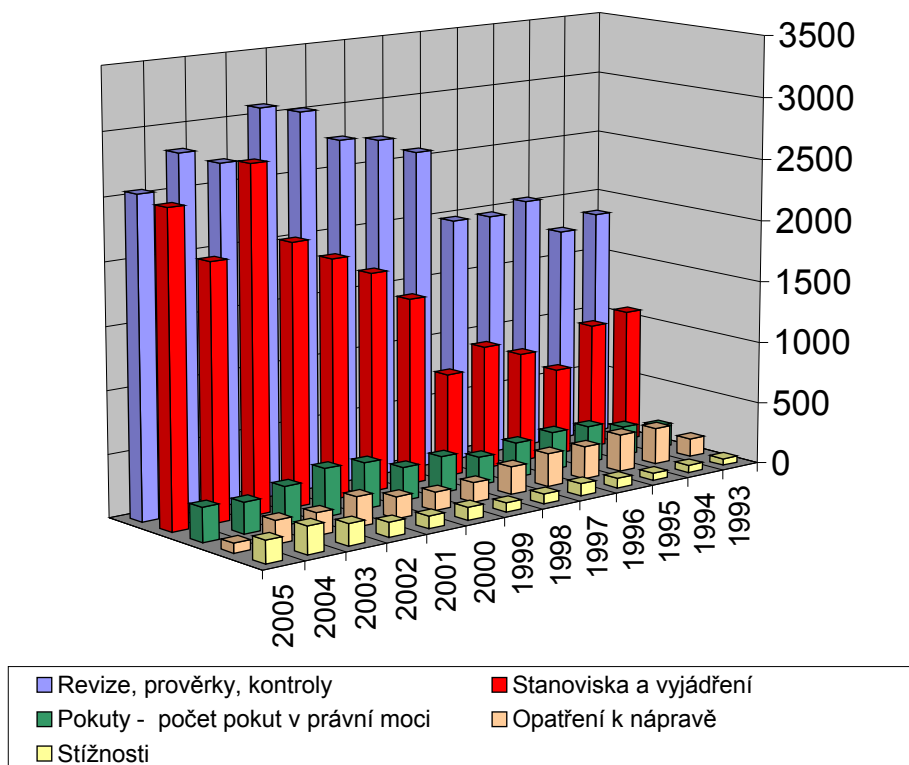
Zpráva shrnuje výsledky Oblastního inspektorátu České inspekce životního prostředí za rok 2005. Z provedeného hodnocení vyplývá, že byly splněny veškeré plánované úkoly a

provedena řada dalších prací vyplývajících z působnosti inspektorátu ve dvou krajích a z hlediska ochrany vod a ochrany přírody částečně ve třech dalších. Základním cílem činnosti byla preventivní, jak konzultační tak kontrolní činnost. V řadě případů však bylo nutno využít i potřebných ekonomických stimulů k prosazení zákonných požadavků.

V ochraně ovzduší se inspektorát nejčastěji zabýval provozem spalovacích zařízení. Prakticky ve všech sledovaných případech se daří problematiku řešit. Z hlediska stížností v ochraně ovzduší se velice obtížně řeší stížnosti na smyslově postižitelné látky a vyžadují dlouhodobé sledování, jednání a opatření. V ochraně vody je významná vysoká časová náročnost zpracovávání poplatků za vypouštění odpadních vod a odběr podzemních vod. Z mediálně sledovaných případů jsme se zabývali výskytem náloží TNT v průzkumných vrtech zanechaných společností Geofyzika. Dále znečištěním způsobeným likvidací starých sond po těžbě ropy a zemního plynu v lokalitě Hodonín. Z odpadového hospodářství jsou významné poznatky, že v areálech zůstávají po činnosti krachujících firem odpady, jejichž původ je obtížné určit a s tím souvisí problematika jejich následného odstranění. Nejčastější zjištění porušení zákona v odpadovém hospodářství je nedovolené spalování odpadů a zapracovávání odpadů do stavebních materiálů, aplikace odpadů na pozemky a k různým terénním úpravám. V ochraně přírody byla nejčastější problematika zásahů do významných krajinných prvků a do biotopu zvláště chráněných živočichů a rostlin bez povolení příslušného orgánu ochrany přírody. Stále častěji dochází ke kácení dřevin mimo les bez následné náhradní výsadby. V roce 2005 byl zaznamenán první případ schváleného uvádění geneticky modifikovaných organismů do oběhů (kukuřice MON 810). Z hlediska ochrany lesa byl nejčastější problém zanedbání ochrany proti hmyzím škůdcům – kůrovcům a nedodržení včasnosti obnovy lesa.

Oblastnímu inspektorátu byl pro rok 2005 stanoven rozpočet neinvestičních prostředků v celkové výši 3 986 000,- Kč, skutečně bylo čerpáno 3 983 000,- Kč. Přitom platby za telefony byly prováděny centrálně v rámci celé České inspekce životního prostředí a do rozpočtu inspektorátu nebyly zahrnuty. Oblastní inspektorát provozuje 14 služebních vozidel, která jsou svěřena do péče příslušným pracovníkům. Spolu s nutnou péčí o provoz dislokace to vyžaduje další časové nároky na pracovníky inspektorátu (inspektorát nemá správce objektu).

Porovnání výsledků činnosti OI Brno za rok 1993-2005

Dlouhodobě lze sledovat v činnosti Oblastního inspektorátu stabilní vysoký výkon, který lze dokladovat uvedeným grafem, který hodnotí vývoj základních druhů činností na Oblastním inspektorátu v Brně v letech 1993 – 2005.

Přílohy